ABSTRAKTS
PARALLELSESSIONER

16. norðurlendska lærara-útbúgvingarráðstevnan
Tórshavn, 3-5. mai 2022

INNOVATION
I UNDERVISNING OG LÆRING

Fakultetet for Pædagogik og Uddannelse på Færøernes Universitet indbyder til den 16. Nordiske Læreruddannelseskonference i Tórshavn fra den 3.- 5. maj 2022.

INNOVATION I UNDERVISNING OG LÆRING

Undertemaer:

- Tema 1: Uddannelse, evaluering og feedback
- Tema 2: Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse
- Tema 3: Innovativ uddannelse i relation til inklusion, køn og multikultur
- Tema 4: IKT, læsefærdighed og uddannelse
- Tema 5: Nordisk bidrag til læreruddannelse
- Tema 6: STEM-fagene i læreruddannelsen
- Tema 7: Innovation under COVID-19 lockdown
- Tema 8: Andet

Moderatorer:

- Lokale 52: Rúna í Skála
- Lokale 54: Helgi W. Olsen
- Lokale 55: Frida Poulsen
- Lokale 56: Poul F. Guttesen
- Lokale 61: Rakul Skaale Andreassen
- Lokale 64: Oddur á Lakjuni
- Lokale 65: Ingi Heinesen Højsted
- Lokale 66: Sissal Maria Rasmussen
- Lokale 67: Sonja Olsen
- Lokale L-2: Noomi í Dali

side 4- 10 PROGRAM for Parallelsessioner
side 12-114 ABSTRAKT

Program for parallelsessioner

3. maj – Parallelsessioner – Mundtlige præsentationer

Formiddagssessioner 11.00 – 12.00

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
52	11.00-11.30	Svava Björg Mörk	Field practice increases professionalism: Collaboration during practicum	1	1	76
	11.30-12.00	Anne Bock	Skrivedannelse	2	2	21
54	11.00-11.30	Kristoffer Humphrey	Internasjonal praksis og transformative læring: Lærerstudenter i Zambia	2	3	51
	11.30-12.00	Britt Karin Utvær og Grete Hanssen	Sense of coherence among VET students in upper secondary school	5	4	107
55	11.00-11.30	Bente Forsbakk og Atle Kristensen	Fleksibilitet og stramme rammer hånd i hånd - om studentenes opplevelser av læringsprosesser i lærerspecialistutdanningen profesjonsfaglig digital kompetanse (PfDK)	4	5	35
	11.30-12.00	Jacob Noer Ahm	Fantasiens pædagogiske grammatik	2	6	81
56	11.00-11.30	Grete Dolmer	Undersøgende samtaler om grammatik og skrivning i skolen	8	7	29
	11.30-12.00	Gitte Klein	Learning and Technology	4	8	65
61	11.00-11.30	Katarina Herrlin	Scenkonst eller gatuteater? Lärares arbete i relation til struktur, organisering och yrkesgräsernas utsträckning	1	9	47
	11.30-12.00	Michael Dal	Dansk som fremmedsprog på en halv tandem! – resultater af 20 års arbejde med udsendte dansklærere til Island	1	10	27
64	11.00-11.30	Klara Rokkones, Elin Bø Morud	Vocational Teacher Education, Innovation in Teaching and Learning	5	11	93
	11.30-12.00	Jardar Cyvin	Utvikling av digitalt feltkursmateriell i naturfag under COVID-19	7	12	25
65	11.00-11.30	Kristin Melum Eide	Multilingualism as a classroom resource – and the missing meta language	1	13	31
	11.30-12.00	Manne Kallio, Kalle Virta, Jostein Sandven, Finn Hjardermaal, Anniken Randers Pehrson	Assessing Learners' Metacognitive Awareness and Teachers' Support for that	1	14	63
66	11.00-11.30	Jón Yngvi Jóhannsson	Kultur hvad? Om islandske elevers holdning til kulturarv og litteratur	8	15	61
	11.30-12.00	Tine Kirkegaard Jensen	Den ordløse billedbog og litteraturundervisningen i de ældste skoleklasser	2	16	58
67	11.00-11.30	Frank Juul Agerholm	Om den fantastiske forestillingskraft og innovattersot	8	17	14
	11.30-12.00	Kirsten Føns, Kamilla Frimodt Madsen, Agnete Klitsø og Lisa Korneliussen	De studerende som didaktiske designere	1	18	36

3. maj – Parallelsessioner – Mundtlige præsentationer

Eftermiddagssessioner 13.00 – 14.00

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
52	13.00-13.30	Anne Kristin Larsen	"Det er små ting som gjør stor forskjell" Hvordan opplever elevene og deres foreldre at en alternativ læringsarena på en bondegård kan bidra til gjennomføring av VG1 Byggfag? Resultater fra 44 kvalitative forskningsintervju av elever og foreldre.	3	19	70
	13.30-14.00	Marianne Hald	Den sproglige dimension i udeskolen	4	20	42
54	13.00-13.30	Anita Valenta og Marit Buset Langfeldt	Decomposing the practice,, planning a mathematical discussion towards a given goal" in Norwegian teacher education	6	21	108
	13.30-14.00	Liselotte Eek-Karlsson, Marianne Dahl & Ann- Katrin Perselli, Peter Karlsudd	Utvecklingsinriktade arbeten i lärarutbildningen	1	22	30
55	13.00-13.30	Gitte Krag	Dannelse i „mellemrummene" – empirisk dannelsesprojekt i folkeskolen	5	23	66
	13.30-14.00	Ragnar Olsson og Anna Lilius	Digital kompetens i lärarutbildningen	2	24	84
56	13.00-13.30	Jon Sundan	Svimming skills among Norwegian students in 4th grade of primary school and transfer of learning in varied aqatic enviroments	1	25	101
	13.30-14.00	Pål Lagestad	High School Students' Experiences of Being „Seen" by Their Physical Education Teachers	1	26	68
61	13.00-13.30	Njål Vidar Traavik	Den utforskende og framtidsfokuserte yrkesfaglæreren som innovatør i egen undervisning	2	27	106
	13.30-14.00	Maria Magnusson og Anna-Carin Bredmar	Det tredje rummet – en samverkansmodell mellan akademi och fält	5	28	75
64	13.00-13.30	Pia Rose Böwadt	"Lærer det er lige mig" – Om lærerstuderendes personsoptagethed	8	29	22
	13.30-14.00	Kari Olene Oma Rønnes og Kari Jeanette L. Hjelmen	«Pasjonstidens mysterium, et middelalderprosjekt" – Elever og kunstfagstudenter i et praksisfellesskap med praktisk/estetisk tilnærming i undervisningen	2	30	95
65	13.00-13.30	Stein Erik Grønningsæter	Undersøkende prosesser i oppgaven nonfigurativ sammenføyd treskulptur – Grunnskolelærerstudenters stopp-punkter og kreative problemløsning i arbeid med å skape rom gjennom rytme, linje og bevegelse i materialet tre	2	31	39
	13.30-14.00	Sara Dahlqvist og Camilla Månsson Waldehagen	Inspiration av/från att ta del av hur lärarutbildare vid Roger William University USA handleder och bedömer lärarstudenter på verksamhetsförlagd utbildning – ett samtalsunderlag	1	32	26

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
66	13.00-13.30	Ole Enge	Proof-related competences in new Norwegian mathematics curriculum for grades 1-10	1	33	33
	13.30-14.00	Juljana Gjata Hjorth Jacobsen	Digital Technologies in the Foreign Language Instruction: A Study on Aligning Technology with Communicative Foreign Language Pedagogy	1	34	55
67	13.00-13.30	Karine Stjernholm og Anette Briksdal	Lærerstudenten som talespråksforsker	4	35	100
	13.30-14.00	Trude Petterson og Vibekke Omberg	Hvordan veilede elever i kreative digitale oppgaver?	7	36	90
L-2	13.00-13.30	Lene Hayden Taraldsen, Mari Skjerdal Lysne, Pernille Reitan Jensen	Bruk af Escaperoom til under- visning og læring (Der vil også være en todelt workshop om dette tema til eftermiddags-sessionerne d. 4. mai)	1	37	104

4. maj – Parallelsessioner – Mundtlige præsentationer

Formiddagssessioner 10.30 – 12.00

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
52	10.30-11.00	Kristin Gregers Eriksen og Åsmund Aamas	New perspectives on engaging indegienous perspectives in teacher education: Transformative learning through a reading cirkle	3	38	34
	11.00-11.30	Ragnhild Laird Iversen og Jocelyne von Hof	Skin in the game. Navigating tensions in anti-racist education as black and white teacher- educators	3	39	69
	11.30-12.00	Mari Kristine Jore og Kristin Gregers Eriksen	Post- and decolonial interruptions, and (lost) opportunities for critical thinking in teacher education	3	40	60
54	10.30-11.00	Camilla Hjort Balzarsen og Mikael Thomsen	Skole-hjem-samarbejde i Læreruddannelsen	1	41	18
	11.00-11.30	Hanne Berg Olstad og Ann Lisa Sylte	Yrkesfaglig fordypning i lærerutdanning	5	42	85
	11.30-12.00	Anne Christine Aandahl, Kristi Frugård og Britt Mona Vang	Verdibasert utviklingsarbeid- pedagogisk og didaktisk praksis	5	43	13
55	10.30-11.00	Kristin Hagemann	ECOLL: En bærekraftig språkutdanning	8	44	41
	11.00-11.30	Jónína Sæmundsdóttir	Teachers have an inhuman workload: Attitudes of special service staff in Iceland	8	45	97
56	10.30-11.00	Birgitte Greve Madsen og Peter Fregerslev	Lærerstuderendes mundtlige kompetencer som udgangspunkt for didaktisk udvikling af undervisning i mundtlighed	1	46	74
	11.00-11.30	Beret Wicklund	Lokale sagn i skolen	5	47	112
	11.30-12.00	Edda Óskarsdóttir	It's most fun teaching when there is some action	2	48	88

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
61	10.30-11.00	Martin Blok Johansen	"Altså det er ikke kvalitet for dem" – Heterogenitet og homogenisering i underviseres diskursivering af uddannelseskvalitet	1	49	59
	11.00-11.30	Sidsel Sandtrøen og Karine Gjersøe	Læringsrommets betydning for dybdelæring, med eksempler fra Future Classroom Laboratory (FCL) ved Københavns Professionshøjskole (KP)	5	50	38
	11.30-12.00	Toril Hægeland	Aestethic intervention: stimulating argumentation, emotional awareness and play through interactive theatre performances and picture book readings	2	51	52
64	10.30-11.00	Eva Dam-Christensen	Når lærere/ lærerstuderende har en kritisk (gruppe-) samtale som undervisningens genstandsfelt – et didaktisk designeksperiment i faglige gruppesamtaler i modersmålsfaget	1	52	28
	11.00-11.30	Christina Jørgensen, Marie-Louise Gullander og Ditte Maria Pagaard	Innovativ udvikling af laboratoriedidaktik i læreruddannelsen	5	53	62
	11.30-12.00	Kåre Hauge	Selvstudier som forskning – utfordringer og muligheter for lærerutdannere	8	54	44
65	10.30-11.00	Magli Sofie Økland	Frå program til lokale praksisar – iverksetjingsarbeid i barnehagar	1	55	114
	11.00-11.30	Dag Freddy Røed	Ja takk, begge deler? Norske læreres oppfatninger knyttet til skriving for hånd og på tastatur i skolens begynneropplæring	4	56	94
	11.30-12.00	Christine Hope	Undervisning som forebygger dannelse av udemokratiske holdninger	8	57	50
66	10.30-11.00	Sissal Rasmussen	Færøske børns læsevaner	4	58	92
	11.00-11.30	Jens Jacob Ellebæk	Udvikling af lærerfaglighed/PCK i natur/teknologi – et mange facetteret anliggende	5	59	32
	11.30-12.00	Ieva Kuginyte- Arlauskiene og Iselin Lone	Klasseromsinteraksjoner som forebyggende tiltak i møte med utfordrende atferd	5	60	67
67	10.30-11.00	Anne Carine Bonnevie Lund og Anne Järnerot	Fra elev til lærerstudent- personlige og faglige innovasjonsprosesser – Bygning av nordisk netværk?	5	61	56
	11.00-11.30	Anna Järnerot	Utvikling av studentaktive læringsformer	2	62	57
	11.30-12.00	Maria Hedlin og Elisabeth Frank	Blir lärare servicepersonal när föräldrar blir kunder?	5	63	45

4. maj – Parallelsessioner – Workshop

Formiddagssessioner 10.30 – 12.00

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
L-2	11.00-12.00	Charlotte Wurr og Lillian Rhode	Læreruddannelsesdidaktik med innovation	5	64	113

4. maj – Parallelsessioner – Mundtlige præsentationer

Eftermiddagssessioner 14.30 – 16.00

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
52	14.30-15.00	Hans Harryson	Hvornår er en læreruddannelse god nok? – De fem kvalitetskriterier	5	65	43
	15.00 -15.30	Hilde Hiim	Pedagogisk aksjonsforskning, lærerprofesjonalitet og praksisbasert profesjonskunnskap	5	66	48
	15.30- 16.00	Merete Munkholm og Else Skibsted	Innovative praksisstudier – et empiriværksted	5	67	77
54	14.30-15.00	Torill H. Møllerhagen	Forberede studentene på pedagogisk praksis og styrke samarbeidet med praksislærere	1	68	79
	15.00 -15.30	Anne Charlotte Torvatn og Eli Raanes	Tegnspråklige elevers utfordring med skriftspråklig opplæring – konsekvensene for lærerutdanningene	4	69	105
55	14.30-15.00	Eldbjørg Marie Schön	Hvilke metodiske tilnærminger i de teoretiske yrkesfagene i Restaurant og matfag fungerer? Kan dette være grunnlag for å skape innovasjon i undervisningsmetoder som brukes i dag?	1	70	99
	15.00 -15.30	Hanna Óladóttir	Undervisning om sprog eller i sprog Vigtig adskillelse i modermålsundervisning	8	71	87
	15.30- 16.00	Ulla Karin Nordänger	Visions and Reality – A Comparative Study of Two Teacher Gererations	5	72	82
56	14.30-15.00	Åsmund Aamaas, Poul Guttesen	"Spica: Potentialet i et BIP (Blended Intensive Programme) kurs"	5	73	12
	15.00 -15.30	Karl Christian Alvestad	Historie, historiebrug og identitet igjennom internordisk samarbejd	5	74	15
	15.30- 16.00	Åsmund Aamaas, Poul Guttesen	Udforskning af globale udfordringer i en Nordisk kontekst	5	75	12
61	14.30-15.00	Anne-Lise Heide og Anne Grut Sørum	NOUS NOUS Kunstnerisk utviklingsarbeid som innovasjon i lærerutdanningen. Musikk og Kunst og Håndverk	2	76	103
	15.00 -15.30	Gunn Tone Iversen	Studentaktive arbeidsmåtar i lærarutdanninga- eit utviklingsarbeid	5	77	54
	15.30- 16.00	Michel Cabot og Gunn Tone Iversen	Kritisk tenkning og interkulturell kompetanse gjennom lærer-i- rolle i engelskfaget: to sider av samme sak?	5	78	23
64	14.30-15.00	PRIKKEN VINDING	Mobbning i skolen – de voksnes ansvar	2	79	110
	15.00 -15.30	Eli Bjørhusdal og Hege Myklebust	Kompetanse i nynorsk hos nyutdanna lærarar i Noreg	3	80	19
	15.30- 16.00	Ellen Beate Hellne-Halvorsen	Skrivepraksiser i Yrkesfaglærerutdanningen	4	81	46

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
65	14.30-15.00	Joakim Andersson og Peter Hasselskog	Examination med extern censor – erfarenheter från ett försök i svensk slöjdlärarutbildning	1	82	16
	15.00 -15.30	Jóhanna Karlsdóttir	Lærere der skaber læringsrum for diversitet møntet på alle elever	3	83	64
	15.30- 16.00	Ingi Heinesen Højsted	Digital resources in mathematics education – the essential role of the teacher	6	84	53
66	14.30-15.00	Marcus Samuelsson	Using virtual reality to train teacher students'	5	85	98
	15.00 -15.30	Mette Gårdvik og Karin Stoll, Wenche Sørmo	The Significance of Arts and Crafts in Education for Sustainable Development	2	86	37
	15.30- 16.00	Wenche Sørmo, Mette Gårdvik og Karin Stoll	In depth learning in Natural science. Professionalism or interdisciplinarity?	5	87	102
67	14.30-15.00	Rannveig Oliv Myhr	Om å tre inn som en feil samtalen	3	88	78
	15.00 -15.30	Nicole Veelo og Audhild Løhre	Lærerstudenten i kontekst	5	89	109
	15.30- 16.00	Audhild Løhre og Nicole Veelo	Lærerstudenters engasjement og tilfredshet med livet	5	90	73

4. maj – Parallelsessioner – Workshop

Eftermiddagssessioner 14.30 – 16.00

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
I-2	14.30 – 15.30	Lene Hayden Taraldsen, Frode Olav Haara, Mari Skjerdal Lysne, Pernille Reitan Jensen, Eirik S. Jenssen	Bruk af Eskape Room i lærerutdanning og grunnskole! – Del 1 Beskrivelse: I alt 4 grupper får mulighed for at afprøve Escaperummet (varighed ca. 15 min pr. gruppe)	5	91	40
	15.30 – 16.30	Eirik S. Jenssen, Lene Hayden Taraldsen, Mari Skjerdal Lysne, Pernille Reitan Jensen, Frode Olav Haara	Bruk af Eskape Room i lærerutdanning og grunnskole! – Del 2 Beskrivelse: Workshop med fokus på hvordan og hvorfor Escape Room bør ha en framtidig vektlegging i lærerutdanning!			

4. maj – Postersessioner

Eftermiddagssessioner 16.00 – 17.00

Lokale	Tid	Foredragsholder	Titel	Tema	Abstr. nr:	Abstr. side:
Korridor	16.00 – 17.00	Marthe Pande-Rolfsen	Fostering Critical Reading through Digital Curation within a Proffesional Development Course for in-service English Teachers	4	92	89
	16.00 – 17.00	Julie Leonardsen	A poster says more than a thousand words – using cademic posters to make writing and research relevant for students in vocational master´s programs	5	93	72
	16.00 – 17.00	Frida Poulsen	Inclusion in the Faroese Public School: From political vision to transformation in tension between general pedgogy and special pedagogy	3	94	91
	16.00 – 17.00	Erla Olsen	The lack of ITC didactics through the Covid-19 restrictions	7	95	83
	16.00 – 17.00	Camilla Bjørke og Arnstein Hjelde	Innovasjon eller tradisjon? Norskopplæring i et andrespråks- og arvespråksperspektiv	8	96	20
	16.00 – 17.00	Jónína Sæmundsdóttir	Collaboration and trust in working with young children with special education needs	8	97	96

ABSTRAKTS

Abstraktene er organiseret i alfabetisk rækkefølge,
efter første forfatters efternavn

Foredragsholder: **Åsmund Aamaas og Poul Fossdal Guttesen**,
Kvalifikation og titel: MA, Førstelektor og PhD, lektor
Organisation: Universitetet i Sørøst-Norge (Notodden campus), Fróðskaparsetur Føroya

Titel på præsentationen: **Utforsking av globale utfordringer i en Nordisk kontekst**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøkkelord: *Nordisk samarbeid, lærerutdanning, FNs bærekraftsmål, stedsbasert læring.*

Abstrakt nr. 73 og 75: I dette innlegget vil Spica-nettverket og samarbeidet om gjennomføring av et internordisk kurs med deltakelse fra Grønland, Island, Færøyene, Norge, Danmark, Sverige og Finland få fokus (Aamaas og Nodeland, 2017). Vi tar utgangspunkt i studentenes egne refleksjoner om hvordan bruk av stedsbasert læring (Linnemanstons & Jordan, 2017) og utfordringsbasert læring kan gi kompetanse relevant for egen fremtidig yrkespraksis. Sentrale temaer blir internordisk samarbeid, perspektivmangfold og tverrfaglighet for bærekraftig utdanning, slik dette er formulert i FNs bærekraftsmål 4.7. Funnene tyder på at stedsbasert læring i en internasjonal kontekst, med et tverrfaglig fokus på globale utfordringer, åpner opp for nye perspektiver på undervisning og læring hos studentene, samt gir en fornyet forståelse for Norden som en relevant region.

Om Spica-nettverket: med deltakelse fra sju nordiske land, har Spica-nettverket overordnet fokus på muligheter og utfordringer i forbindelse med mangfold, bærekraft og medborgerskap i lærerutdanning og skole. Institusjonene har en felles målsetning om å styrke den faglige og didaktiske kompetansen til både lærerstudenter og lærerutdannere på disse områdene. I prosjektåret 2020-21 har nettverket et særskilt fokus på bærekraftig utdanning knyttet til innovasjon, digitalisering og tverrfaglighet.

Referenser:

Aamaas, Å. & Nodeland, T.S. (2018). Local and global challenges in a Nordic context: working with teacher students in the Spica network. *Research in Action*, 4, p. 59-65.

Linnemanstons, K. & Jordan, C. (2017). Learning through place: Evaluation of a professional development program for understanding the impact of place-based education and teacher continuing education needs. *The Journal of Sustainability Education*.

Foredragsholder: **Anne Christine Aandahl**
Titel: Høgskolelektor
Organisation: Høgskolen på Vestlandet

Titel på præsentationen**:** **Verdibasert utviklingsarbeid - pedagogisk og didaktisk praksis**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøkkelord: *verdier, visjoner, profesjonsfelleskap, skoleutvikling*

Abstrakt nr. 43: Verdier og visjoner er et grunnleggende fundament for å kunne ta reflekterte valg. Som lærer er det nødvendig å forholde seg til de verdiene som er definerte i de sentrale og lokale styringsdokumentene som til enhver tid er gjeldende. Opplæringsloven og det samlede nye læreplan-verket i norsk skole gir en tydelig retning for hvilke verdier og prinsipper som skal være styrende og gjennomgående i norsk skole. Samtidig er det umulig å se dette isolert fra de grunnleggende verdiene det enkelte menneske som har sin arbeidsplass i skolen, har tilegnet seg gjennom livet, og hvordan disse er med på å prege menneskesyn, elevsyn og mer konkret hvilke pedagogiske og didaktiske valg en tar i ulike sammenhenger og situasjoner. Læreplanverket Kunnskapsløftet 2020 innebærer i første omgang at overordnet del tydelig skal definere hvilket verdimessige grunnsyn som skal prege pedagogisk praksis i hele grunnopplæringen. Dernest betyr det at de enkelte fagplanene og kompetansemålene i dem skal leses i lys av dette verdigrunnlaget. Vi setter søkelys på betydningen av en verdibasert tilnærming til praksis og hvordan og hvorfor profesjonsfellesskapet er nødvendig for å utvikle felles visjoner, verdier og normer. Det verdibaserte utviklingsarbeidet har vært gjennomført med elever, lærere og skoleledere. Vi vil vise konkrete eksempler fra utviklings-arbeidet samt metoder på hvordan en i et profesjonelt læringsfellesskap sammen kan reflektere over verdier og formidling av dem, slik at de bidrar til elevenes danning og utdanning. Her vil vi vise til modell utarbeidet av DuFour, R., Eaker, R., Many, T. & DuFour, R. (2016).

Noen referanser:

Biesta, G. J. J. (2014). *Utdanningens vidunderlige risiko.* Bergen: Fagbokforl.

DuFour, R., Eaker, R., Many, T. & DuFour, R. (2016). *Learning by doing : a handbook for professional learning communities at work* (3rd ed. utg.). Bloomington, IN: Solution Tree Press.

DuFour, R. & Marzano, R. J. (2015). *Ledere af læring: hvordan ledere i forvaltning, skole og klasseværelse fremmer elevernes læring* (S. Søgaard, Overs.).Frederikshavn: Dafolo

Grutle, B. (2018). *Profesjonsfellesskap og skoleutvikling: lærere som lærer.* Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Halvorsen, E. M. (2005). *Verdier og skole: om verdier, verdiformidling og verdikonstruksjon i grunnskolen.* Bergen: Fagbokforl.

Kunnskapsdepartementet. (2017b). Verdier og prinsipper for grunnopplæringen - overordnet del av læreplanverket (Proposisjon 1 S (2016-2017)). Oslo. Hentet fra https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/verdier-og-prinsipper-for- grunnopplaringen/id2570003/

Utdanningsdirektoratet. (2019b). Læreplanverket. Oslo. Hentet fra https://www.udir.no/laring- og trivsel/lareplanver

Foredragsholder: **Frank Juul Agerholm**
Titel: Lektor,
Kvalifikation: Ph.d. & cand. pæd. i pædagogisk filosofi
Organisation: VIA University College, Forskningscenter for Dannelse og Pædagogik, Program for Æstetik og Pædagogik

Titel på præsentationen: **Om den fantastiske forestillingskraft og innovattersot**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **8. Andet**

Nøgleord: *Forestillingskraft, innovation, filosofi, pædagogik*

Abstrakt nr. 17: Med afsæt i filosofisk funderede forestillinger om forestillingskraften vil jeg i mit oplæg udfolde følgende problemata: 1) Forestillingskraften har med det almenmenneskelige at gøre, med menneskets dannelse og spiller således en betydningsfuld rolle i såvel pædagogisk tænkning som handlen. Den er afgørende i skabende virksomhed og har som sådan også en helt central plads i alt muligt, der på forskel vis har med kultur, kunst og æstetik at gøre. Forestillingskraften er afgørende for udviklingen af vores samfund, for demokrati, for kritik af (u)retfærdighed, (u)lighed, (u)frihed og (mangel på) solidaritet. Forestillingskraften er med andre ord af afgørende betydning for vitale dele af den enkeltes og det fælles liv og levned. 2) I vor samtid kvæles forestillingskraftens ilt imidlertid mere eller mindre langsomt af et stadigt mere stramtsiddende læringslingeri og omklamrende kompetencekorset spændt foran den politisk-økonomiske nødvendigheds vogn. Samtidig kalder den samme fantasiforladte nødvendighedens politik i stigende grad på, hvad der kan fattes som forskellige instrumentaliserede forfaldsformer af forestillingskraft: Innovation og entrepreneurship og andre såkaldte 21st century skills. Og kaldet besvares og omsættes bl.a. til diamantbeklædte innovationspædagogiske tiltag, der skal fremelske såkaldte innovationskompetencer. 3) Den i 2 skitserede tendens lugter mere af profit end af pædagogik. Den er som en vattersot for forestillingskraftens pædagogiske potentiale og kan som sådan begrebsliggøres som innovattersot.

Litteratur: Ritter, J. (Hg.) (1972). *Historisches Wörterbuch der Philosophie.* Basel: Schwabe & Co. Darsø, L. (2011/2019). *Innovationspædagogik*. Frederiksberg: Samfundslitteratur

Foredragsholder: **Karl Christian Alvestad**
Titel: Førsteamanuensis
Kvalifikatión PhD
Organisation: Universitetet i Sørøst-Norge (Notodden campus)

Titel på præsentationen: **Historie, historiebruk og identitet igjennom internordisk samarbeid**

Type af præsentation: Mundtlig presentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk innovation i lærerutdanning**

Nøkkelord: *Historiebruk, lærerutdanning, stedsbasert læring, samarbeid, identitet.*

Abstrakt nr. 74: Med utgangspunkt i årets Spica-kurs i Jelling hvor lærerstudenter fra hele Norden samarbeider i internordiske grupper om å utvikling under-visningsopplegg for å formidle historisk kunnskap, vil dette innlegge fokuserer på hvordan de deltakende lærerstudentene reflekterer rundt historiens og historiebrukens plass i de nordiske samfunnene. På basis av studentenes refleksjoner vil dette innlegget sette fokus på hvordan internordisk samarbeid og stedsbasert læring bidrar til kritisk refleksjon og forståelse blant studentene på basis av forskjellige erfaringer og perspektiver. Studentenes erfaringer vil bli satt opp mot ideene til Kvande og Naastad (2020) og Carolyn Dinshaw (2006) rundt historiens rolle i et samfunn og individ. Grunnet i disse dataene og ideene vil innlegget utforske hvordan vi kan bruke disse erfaringene til å styrke undervis-ningen i lærerutdanningene for å styrke fremtidige læreres kompetanse knyttet til historiebruk, identitetsutvikling og bruken av internordisk samarbeid for å skape et læringsfelleskap.

Referenser:

Dinshaw, C. (2006) "Touching the Past", p. 57-73. in Mathew Kuefler (ed.) *The Boswell Thesis: Essays on Christianiy, Social Tolerance and Homosexuality*. The University of Chicago Press: Chicago.

Kvande, L & Naastad, N. (2020) *Hva skal vi med Historie?* Universitetsforlaget: Oslo.

Foredragsholder: **Joakim Andersson og Peter Hasselskog**
Jobtitel: Adjunkt resp. lektor
Kvalifikationer Doktorand resp. fil.dr.
Organisation: Göteborgs universitet, HDK-Valand, slöjdlärarutbildningen

Titel på præsentationen**:** **Examination med extern censor –erfarenheter från ett försök i svensk slöjdlärarutbildning**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Abstrakt nr. 82: Slöjdlärarutbildning bedrivs med jämförelsevis små grupper av studerande och av ett litet antal slöjdlärarutbildare på varje lärosäte. Förhållandet kan innebära att den kursansvariga eller någon av kurslärarna tolkar kursens kursplan, skriver kursguide, konstruerar kursens uppgifter, introducerar uppgiften för de studerande, handleder studenterna i deras arbete med uppgiften, och slutligen också är den som examinerar varje student på uppgiften. Den beskrivna situationen kan både vara och upplevas som problematisk av såväl de studerande som av kurslärare (jmf. Jönsson, 2018). Vid slöjdlärarutbildningen på HDK-Valand vid Göteborgs universitet har under några terminer arbetat med ”censorexamination” som en del i de fyra delkurser som ingår i en slöjdstuderandes ämneskurser i ämneslärarprogrammet. Upplägget innebär att en fördjupningsuppgift som omfattar mellan 3 och 10 av delkursens 15hp konstrueras gemensamt i lärarlaget. Någon eller några av kurslärarna handleder de studerandes arbete med uppgiften under kurstiden. Vid kursslutet examineras uppgiften av en externa censor, i de flesta fall en slöjdlärarutbildare från ett annat nordiskt lärosäte med slöjdutbildning. I flera Nordiska länder finns en tradition av att examinera lärarstuderande, i slöjd och andra ämnen, med en extern censor, medan motsvarande tradition saknas i Sverige. Våra erfarenheter så här långt är blandade, men övervägande positiva enligt såväl de studerande som lärarlaget i kurserna. Bland annat genom vad vi uppfattar som en förskjutning från att kontrollera studenternas kunnande, mot att främja och diagnostisera deras lärande (Lindström, 2005). I presentationen delger vi bakomliggande tankar kring upplägget och vårt försök med ”censorexamination” som en del i vår slöjdlärarutbildning. Nyckelord: slöjdlärarutbildning, examination, censor

Litteratur: Jönsson, Anders (2018). *Prov eller bedömning? Att tolka och använda provresultat och omdömen.* Malmö: Gleerups. Lindström, Lars (2005). Pedagogisk bedömning. I Lindström, Lars & Lindberg, Viveca (red.). *Pedagogisk bedömning. Om att dokumentera, bedöma och utveckla kunskap*. Stockholm: HLS förlag

Foredragsholder: **Camilla Hjorth Balzarsen og Mikael Thomsen**
Jobtitel: Adjunkt
Kvalifikationer Cand. Pæd. Pæd. Soc.
Organisation: VIA University College
Titel på præsentation: **Skole-hjem-samarbejde i Læreruddannelsen**
Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk
Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**
Nøgleord: *Læreruddannelse, Skole-hjem-samarbejde, Børns deltagelsesmuligheder*

Abstrakt nr. 41: Dette studie har til formål at belyse skole-hjem-samarbejde i læreruddan-nelsen, samt børns perspektiver på egne deltagelsesmuligheder i skole-hjem-samarbejdet i den danske folkeskole. Samarbejdet mellem skole og hjem bliver betegnet som en kerneopgave i folkeskolen (Hagensen, 2019), og vigtigheden af samarbejdet bliver betonet i de første linjer af folkeskole-loven. Samtidig er samarbejde mellem skole og hjem et af de områder som færrest nyuddannede føler sig i stand til at varetage (Styrelsen for forskning og uddannelse, 2018).

Dimittender fra læreruddannelsen skal kunne arbejde sammen med hjemmet om børns læring, udvikling og trivsel, men for at leve op til folkeskolens ideal om at udvikle til selvstændighed, skal samarbejdet ikke begrænses til at handle om barnet, men i stedet foregå med barnet (Kryger, 2019), og derfor inddrager studiet børns perspektiver på egne deltagelsesmuligheder i samarbejdet mellem skole og hjem -her konkret i skole-hjem-samtalen.

Teoretisk trækker studiet på den kritiske psykologi (Dreier, 2013; Højholt, 2011) og positioneringsteori (Harré & Davies, 1990). Den kritiske psykologi er optaget af førstepersonsperspektivet hvilket harmonerer med vores fokus på børns oplevelse af deltagelsesmuligheder. Positionerings-teorien er særligt anvendelig i analysen af hvilke positioner børnene ind-tager og tildeles i samarbejdet mellem skole og hjem, men også til at anskue-liggøre dimittenders tænkemåder vedrørende samarbejde med forældre. Oplægget vil fokusere på læringspointer og fund fra udviklingsprojekt med lærerstuderende, fokusgruppeinterview med dimittender vedrørende erfaringer med- og tænkemåder om skole- hjemsamarbejde, samt observa-tioner af- og interviews med børn i relation til skole-hjem-samtalen. Dette søges tænkt ind i anbefalinger til ændret læreruddannelsespraksis.

Foredragsholder: **Eli Bjørhusdal og Hege Myklebust**
Jobtitel: Professor
Kvalifikationer Phd
Organisation: Høgskulen på Vestlandet

Titel på Præsentation: **Kompetanse i nynorsk hos nyutdanna lærarar i Noreg**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **3. Innovative education within the area of inclusion, gender and multiculture**

Abstrakt nr. 80: Vi vil presentere ein planlagt studie av korleis eit utval nyleg uteksaminerte grunnskulelærarar opplever sin eigen kompetanse i nynorsk.

Undersøkingar av språkkompetansen til elevar med nynorsk som hovudmål viser at denne elevgruppa har problem med å meistre rettskriving og formverk i hovudmålet sitt (sjå t.d. Bjørhusdal og Juuhl, 2017). Desse elevane er i språkleg mindretal og er såleis er mindre eksponerte for fyrsteskriftspråket sitt i kvardagen. Difor kan språkopplæringa dei får gjennom formell undervisning, vere særleg vigtig (Darquennes, 2013). Norsk er ikkje obligatorisk i 5.–10.-løpet i norsk lærarutdanning. Nasjonale retningsliner for lærarutdanningane føreskriv fullkompetanse i bokmål og nynorsk hos uteksaminerte lærarar, men gjev ingen føringar for korleis ein skal heve og teste nynorskkompetansen til studentar som ikkje har valt norsk, heller ikkje til dei med bokmål som hovudmål (UHR, 2019). Vi vil intervjue eit utval nyutdanna lærarar frå tre vestlandske lærarutdanningar som no underviser på nynorskskular for å få deira vurderingar av kva for grunnlag dei meiner lærarutdanninga har gjeve dei til å undervise på nynorsk, og av korleis dei vurderer sin eigen kompetanse i å undervise i og på nynorsk. Vonleg vil studien gje viktige innspel til morsmålsopplæringa i norsk lærarutdanning.

Referansar:

Bjørhusdal, E. og Juuhl, G. (2017). Bokmålsavvik frå nynorsknorma i sjetteklassetekstar. *Maal og Minne* 1(109), 93–121.

Darquennes, J. (2013). Language policy and planning in indigenous language minority settings in the EU. *Revue Française de Linguistique Appliquée* 2(XVIII), 103–119.

UHR (Universitets- og høgskulerådet) (2019). Nasjonale retningslinjer for lærerutdanningene.

Foredragsholder: **Camilla Bjørke og Arnstein Hjelde**
Jobtitel: Førstelektor
Kvalifikationer Cand. Philol.
Organisation: Høgskolen i Østfold, Norge

Titel på præsentationen: **Innovasjon eller tradisjon? Norskopplæring i et andrespråks- og arvespråksperspektiv**

Type af præsentation: Posterpræsentation på skandinavisk

Tema: **8. Andet**

Stikkord: *Andrespråk, Arvespråk, Læreplan, Språklæring, Nordahl Rolfsen 2*

Abstrakt nr. 96: I Noreg finn vi i dag ei stor innvandrargruppe med (unge) vaksne som har krav på norskopplæring, og for desse er det utvikla eigne planar og læreverk. Læreplanen (Kunnskapsdepartementet 2012) for denne gruppa er tredelt, avhengig av skolebakgrunnen til den som skal lære norsk. I denne presentasjonen tek vi utgangspunkt i innvandrargruppa med mange års skolegang. Av dei mest brukte læreverka som byggjer på denne planen, er serien På vei, Stein på Stein, Her på berget (Cappelen 2014-2018), og denne skulle dermed representere "state of the art" innafor norskopplæring av (unge) vaksne innvandrarar. Men etter ein gjennomgang av eit hundre år gammalt læreverk (Rolfsen), stiller vi spørsmål ved kor nyskapande og innovativ dagens plan, og dermed også læremidla som byggjer på denne, eigentleg er. I norsk skolesammenheng står Nordahl Rolfsen i ei særstilling. Frå 1890-talet og fram mot 1950-talet var leseverket hans svært dominerande i folkeskolen, og lesebøkene hans vart trykt i over 8 millionar eksemplar. Mindre kjent er det at Rolfsen tidleg på 1900-talet også laga eit eige leseverk for unge vaksne i Det norske Amerika, og dette er det første norskspråklege verket for fleirspråklege lesarar. Men trass i at det er hundre år mellom leseverket til Rolfsen og serien På vei, og dei rettar seg mot to svært ulike innvandrargrupper, finn vi overraskande mange fellestrekk i dei. Vi undersøker derfor kor innovativ læreplanen eigentleg er, og vi stiller vidare det retoriske spørsmålet om ikkje Rolfsens verk ogå kunne brukast med utgangspunkt i dagens læreplan.

Referenser:

Askeland, N.; Aamotsbakken, B.; Skjelbred, D. & Maagerø; E. (2017). *Norsk lærebokhistorie. Allmueskolen - folkeskolen - grunnskolen 1739-2013*. Oslo: Universitetsforlaget.

Haukås, Å.; Bjørke, C. & Dypedahl, M. (2018). *Metacognition in Language Learning and Teaching*. New York: Routledge.

Hvenekilde, A. (1992). Hvad gjør vi saa med arven: en studie av abc-er og lesebøker utgitt til norsk morsmålsundervisning i Amerika. Oslo: *Acta Humaniora*. Universitetet i Oslo.

Kunnskapsdepartementet. (2012). Forskrift om læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-04-19-358

Polinsky, M. (2018). *Heritage Languages and their Speakers*. Cambridge: Cambridge University Press.

Rolfsen, N. (1912-1915). *Boken om Norge 1-5*. Kristiania: Dybwad.

Foredragsholder: **Anne Bock**
Jobtitel: Lektor i dansk
Kvalifikationer Cand. pæd. didaktik i dansk
Organisation: Læreruddannelsen i Aarhus, VIA
Titel på præsentationen: **Skrivedannelse**
Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk
Tema: **2. Innovation in arts, culture and education**

Abstrakt nr. 2: I Danmark er skriveundervisningens læremidler og afgangsprøve i skriftlig fremstilling I høj grad fokuseret på elevernes genreforståelse og - korrekthed – inspireret bl.a. af den australske genrepædagogik (Carlsen 2010). Denne præsentation er en kritik af en ensidig skrivedidaktik, hvor elevernes udvikling af "stemme" (Krogh 2012) og skrivningens sammenhæng med erkendelse og eksistentielt nærvær, det "at skrive sig selv" (Foucault i Brügger m.fl. 1995), ligger i skyggen. I et mindre fænomenologisk inspireret forskningsprojekt i den danske folkeskoles ældste klasser har jeg i samarbejde med klassen dansklærere undersøgt elevernes oplevelse af skrivningens potentiale i forskellige skrivesituationer. Elevernes udsagn peger på fem overordnede tematiseringer; autonomi, skriveprocessen, fiktionsskrivning, sammenhæng mellem læsning og skrivning og skrivning og erkendelse/nærvær. Projektet peger således ikke på en færdig metode til skrive-undervisning, men interesserer sig for nye og kendte veje at gå, der kan styrke den enkelte elevs mulighed for at gennem skrivning, forstået som begivenhed, komme til syne som unikt subjekt (Biesta 2015). Ifølge undersøgelser i Norge og i England har skriveunderviseres mangel på positiv skriveridentitet (Klemp m.fl. 2016) stor betydning for deres elevers skriverudvikling. Spørgsmålet er, hvordan vi i læreruddannelsen nytænker skriftligheden på en måde, der styrker de studerendes skriveridentitet og uddanner lærere med lyst og mod til at varetage skriveundervisning for børn med blik for det eksistentielle aspekt og elevernes udvikling af stemme (Krogh 2012)? Hvordan kan skrivning i skolen og på læreruddannelsen også handle om at kaste sig ud "i sig selv og det andet og ukendte" (Ringgaard 2013).

Foredragsholder: **Pia Rose Böwadt**
Jobtitel: Lektor
Kvalifikationer ph.d.
Organisation: Københavns Professionshøjskole
Titel på præsentationen: **"Lærer - det er lige mig". Om lærerstuderendes personoptagethed.**
Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk
Tema: **8. Andet**
Nøgleord: *Professionspsykologi, lærerprofession, person, læreruddannelse.*

Abstrakt nr. 29: Denne præsentation undersøger, hvordan lærerstuderende ser på lærerarbejdet, og hvordan de laver koblinger mellem person, profession og politik. Formålet er at belyse, hvordan lærerstuderende selv forestiller sig samspillet mellem person, profession og skolens organisatoriske processer. Mere konkret belyses det, hvordan lærerstuderende konstruerer et særligt lærersubjekt. Mange lærerstuderende beskriver en person, de gerne vil være - og ikke blot et arbejde, de gerne vil have. De lærerstuderende ønsker at "give noget videre" og "bruge sig selv" som personer i deres kommende arbejde, således at de både giver noget til eleverne og til samfundet. På den måde forstår de lærerarbejdet som en form for social kontrakt mellem profession og samfund. Mange af de studerende afviser, at skolens organisatoriske rammer bør spille en rolle for deres kommende arbejde. De forestiller sig, at hvis de brænder nok for deres arbejde, kan de klare alt. På den måde tilskriver de sig selv ansvaret for at lykkes som lærere. Præsentationen bygger på undersøgelser foretaget i 2016-2019 af såvel lærerstuderendes som læreres syn på lærerprofessionen og på arbejdsvilkårene som lærer.

Referencer:

Pedersen, R., Böwadt, P. R. & Vaaben, N. (2019). *På tærsklen til at blive lærer. Studerendes overvejelser om deres kommende arbejdsliv*. København: Københavns Professionshøjskole. https://www.ucviden.dk/portal/da/publications/paa-taersklen-til-at- blive-laerer(83c221f3-5e1b-41a1-908f83e625c519c0).html

Böwadt, P. R., Pedersen, R. & Vaaben, N. (2017). *"Først og fremmest elsker jeg at arbejde med børn". Om studerendes valg af arbejdslivet*. København: Professionshøjskolen UCC. https://www.ucviden.dk/portal/da/publications/foerst-og-fremmest- elsker-jeg-at-arbejde-med boern(cb469a67-5d2b-405e-92d4-7ebb78fb9dc6).html

Foredragsholder: **Michel Cabot og Gunn Tone Iversen**

Jobtitel: Associate Professor

Kvalifikationer PhD

Organisation: Western Norway University of Applied Sciences

Titel på Præsentation: **Kritisk tenkning og interkulturell kompetanse gjennom lærer-i-rolle i engelskfaget: to sider av samme sak?**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordic contribution to Teacher Education**

Stikkord: *Lærer-i-rolle, interkulturell kompetanse, kritisk tenkning*

Abstrakt nr. 78: Kritisk tenkning kan ses i sammenheng med interkulturell kompetanse. Ifølge læreplanen i Norge skal engelskfaget bidra til å utvikle elevenes interkulturelle forståelse av ulike levemåter, tenkesett og kommunikasjonsmønstre. I denne studien konseptualiserer vi kritisk tenkning som et hjelpemiddel i selve prosessen for å oppnå interkulturell kompetanse. Det er behov for mer systematisk kunnskap om didaktiske tilrettelegginger som fremmer kritisk tenkning. Vi besvarer følgende forskningsspørsmålet: Hvordan kan lærer-i-rolle brukes for å utvikle lærerstudentenes interkulturell kompetanse ved hjelp av kritisk tenkning?

I sammenheng med NFRs forskningsprosjektet Rehearsing Teaching Professionally gjennomførte vi en longitudinell kvalitativ undersøkelse. Lærerstudentene gikk gjennom McDonald et al's (2013) fire faser, dvs. «studying and modelling», «repetitive try-outs, roleplays and simulations», «enactment in classrooms» og "analysis and reflections on enactments" (s. 382). Datamaterialet består av flere videoobservasjoner, to arbeidskrav, dybdeintervjuer og en semesteroppgaver. Basert på Byrams (1997) «savoir» begreper og Deardorffs (2006) forskning har vi videreutviklet en «interkulturell læringssirkel». Begreper som «critical incidents» og «decentering» ble operasjonalisert. Lærer-i-rolle er en metode som har potensialet til å fremme kritisk tenkning.

Referanser **:**

Byram, M. (1997). Teaching and assessing intercultural communicative competence. *Multilingual Matters.*

Deardorff, D. K. (2006). Identification and assessment of intercultural competence as a student outcome of internationalization. *Journal of Studies in International Education,* 10(3), 241-266.

McDonald, M., Kazemi, E., & Kavanagh, S. S. (2013). Core practices and pedagogies of teacher education a call for a common language and collective activity. *Journal of Teacher Education*, 64(5), 378– 386.

Foredragsholder: **Jardar Cyvin**

Jobtitel: Dosent

Kvalifikationer: Cand.scient.

Organisation: Department of Teacher Education, Norwegian University of Science and Technology

Titel på præsentationen: **Utvikling av digitalt feltkursmateriell i naturfag under COVID-19**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **7. Innovation under COVID-19 lockdown**

Abstrakt nr. 12: Nedtstengningen av samfunnet vinteren 2020 pga. COVID-19 økte behovet for å kunne tilby studenter virtuell feltbasert undervisning i naturfag som en erstatning for, og supplement til virkelig undervisning utenfor klasserommet. Design av uteundervisning i naturfag kan spenne fra stor grad av lærerstyring og lite studentaktivitet, over til stor studentaktivitet og med lærere mer som mentorer (jfr. Oost's modell, 2011). Hvordan selve undervisningen organiseres er også av stor betydning for læringsutbyttet. Her har Remmen & Frøyland (2017) kommet med en verktøykasse for slik design av uteundervisning; viktige momenter er bl.a. å gi et oppdrag, ha gode målsettinger for oppdraget, planlegge med før- under-etter aktiviteter, og være bevisst på hva som kan gjøres på den aktuelle utearenaen som ikke kan gjøres inne i klasserommet.

Gjennom prosjektet Educhange (2018-2023) – http://educhange.net har lærerutdanningen ved NTNU deltatt på feltkursuker om klimaendringer med studenter fra fire land i Europa (Favier et al. 2021). Kursene har alternert mellom de deltakende landene, men måtte våren 2020 kjøres digitalt. I dette framlegget presenteres smakebiter av digitalt feltkursmateriell (360-graders VR) utviklet gjennom prosjektet, sammen med resultater fra en induktiv kvalitativ analyse av 24 studenters tilbakemeldinger (2020) etter en virtuell feltkurs-dag. Resultatene viser at studentene ikke oppfattet det virtuelle feltkurset som et alternativ til virkelige feltkurs, de verdsatte å få prøve teknologien med tanke på egen lærerpraksis, men savnet større grad av egenaktivitet underveis. I mars 2022 vil erfaringene fra feltkurset i 2020 brukes når studenter selv få designe virtuelt feltkursmateriell, og helt ferske erfaringer fra dette vil inkluderes i presentasjonen.

Acknowledgement: Utviklingen av undervisningsmateriellet er støttet gjennom to EU-prosjekter: Project no. 2017-1-CZ01- KA203-035519 og Agreement No 2020-1-CZ01-KA203-078349.

Referanser:

Favier, T., V Gorp, B., Cyvin J.B. & Cyvin, J. (2021). Learning to teach climate change: students in teacher training and their progression in pedagogical content knowledge. *Journal of Geography in Higher Education* (45)4. doi.org/10.1080/03098265.2021.1900080

Oost, K., De Vries, B., & Van der Schee, J.A. (2011). Enquiry-driven fieldwork as a rich and powerful teaching strategy – school practices in secondary geography education in the Netherlands. *International Research in Geography and Environmental Education*, 20(4), 309-325. doi.org/10.1080/10382046.2011.619808

Remmen, K.B., & Frøyland, M. (2014). Implementation of guidelines for effective fieldwork designs: exploring learning activities, learning processes, and student engagement in the classroom and the field. *International Research in Geographical and Environmental Education*, 23(2), 103- 125.doi.org/10.5617/nordina.908

Foredragsholder: **Sara Dahlqvist og Camilla Månsson Waldehagen**

Jobtitel: universitetsadjunkt

Kvalifikationer: master/magister i skolutveckling

Organisation: Mittuniversitetet

Titel på præsentationen: **Inspiration av/från att ta del av hur lärarutbildare vid Roger William University USA handleder och bedömer lärarstudenter** på **verksamhetsförlagd utbildning – ett samtalsunderlag**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Nyckelord: *lärarutbildning, verksamhetsförlagd utbildning, handledning, bedömning, trepartssamtal*

Abstrakt nr. 32: Mittuniversitetet har ett partner-universitet i Bristol USA, Roger William University. En delegation från Mittuniversitetet besökte Roger William University i november 2019. Syftet vara att se hur universitetet arrangerade och genomförde den verksamhetsförlagda utbildningen i lärarutbildningen. Utifrån litteraturen som är listad i referenslistan och studenters utvärderingar av sin lärarutbildning har funderingar uppkommit hur vi på Mittuniversitetet kan skapa en så bra verksamhetsförlagd utbildning som möjligt och kan vi ta del av den inspiration vi fick under vårt besök i USA? Hur ser studenterna på sin lärarutbildning och den verksamhetsförlagda utbildning de får under sin utbildningstid? Hur uppnås: • en ökad närhet under Vfu mellan student och lärare från universitetet. • en rättssäker bedömning? • färre avhopp från utbildningen. färre underkännanden vid studenternas sista verksamhetsförlagda utbildning. • tydliga samarbetsskolor/övningsskolor. • och genomförs trepartssamtal?

Resultat och Slutsats: Finns inget resultat att redovisa, mer tankar och erfarenheter som vi som besökte Roger William University upplevde. Det vi fick veta/såg och upplevde var: Roger William University har omfattande närhet och flera trepartssamtal mellan student och lärare från universitetet. Roger William University besöker och bedömer lärarstudenter kontinuerligt under studenternas verksamhetsförlagda studier. Roger William University har färre avhopp från utbildningen än vad Mittuniversitetet har. Roger William University har färre (inga) underkännanden vid studenternas sista verksamhetsförlagda utbildning än vad Mittuniversitetet har. Roger William University har tydliga partnerskolor. Studenter vid Roger William University känner sig redo/väl förberedda att börja sitt läraryrkesliv efter sina studier. Hur ska vi kunna använda oss av dessa erfarenheter på Mittuniversitet?

Referenser

Bejerot, E. Lampi, L. Forsberg, T. Ahtiainen, R. Björk, L. Hotulainen, R. Parding, K. Sahlstedt, T. Wastesson, G. Nyexaminerade om lärarutbildningen i Sverige och Finland, *Arbetsmarknad & Arbetsliv* 1, Årg.24 i nr 3-4 vinter 2018 : http://www.diva- portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1291830&dswid=3509

H Hegender, P Lindqvist, UK Nordänger, Från samspråk om lämplighet mot förhandling om skicklighet? *Pedagogisk forskning i Sverige*, 2012 Årg 17 NR 1-2 s.61-80

Hegender, Henrik, Villkor och praxis: Bedömning av studenternas yrkeskunnande under verksamhetsförlagd utbildning, *Nordic studies in education*, 2010,Vol.30 (3), 18 sidor

Foredragsholder: **Michael Dal**
Jobtitel: Docent
Kvalifikationer Cand. mag., Ph.d
Organisation: Islands Universitet, Det undervisningsvidenskabelige Fakultet

Titel på præsentationen: **Dansk som fremmedsprog på en halv tandem! - resultater af 20 års arbejde med udsendte dansklærere til Island.**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Abstrakt nr. 10: I dette oplæg vil der blive redegjort for resultaterne af over 20 års arbejde med udsendte danske rejselærere til Island. Projektet har siden sin start været inspireret af sprogindlæring i tandem. Med tandem-læring henvises der til en undervisningsform, hvor fremmedsprogselever møder og arbejder med elever, som har målsproget som modersmål (Vasallo og Telles, 2011). Det er er en læringsform, som bygger på to principper: et princip om gensidighed og et princip om selvstændighed. Princippet om gensidighed bygger på, at begge deltagere tænkes at få noget ud af samarbejdet (Pors, 1999). Princippet om selvstændighed bygger på, at eleverne bliver bedre til at tage et fælles ansvar for deres egen læring. I herværende projekt er der dog ikke tale om elevsamarbejde, men om et lærer-til-lærer samarbejde. Oplægget bygger på en spørgeskemaunder-søgelse, som hvert år udsendes til de modtagende islandske dansklærere, afslutningsrapporter og interviews med over 30 islandske dansklærere vedrørende resultaterne af rejselærernes arbejde i skolerne. Dataind-samlingen bygger således på en blanding af kvantitative og kvalitative metoder. Nogle af de markante resultater af analyserne er, at mundt-ligheden har fået en større vægtning i danskundervisningen i grundskolen. Problembaserede indlæringsformer er blevet synligere og fået en mere central placering Nøgleord: Tandem læring, lærer-til-lærer samarbejde, samarbejdsprojekt, autonomi, dansk som fremmedsprog.

Referencer:

Pors, H. (1999). Projekt International Tandem Network. Sprogforum. *Tidsskrift for sprog- og kulturpædagogik*, 13.

Vassallo, M. L. og Telles, J. A. (2011): Foreign Language Learning In-Tandem: Theoretical Principles and Research Perspectives, The ESPecialist: *Research in Language for Specific Purposes*, Vol. 27 (1), s. 83-118.

Foredragsholder: **Eva Dam-Christensen**
Jobtitel: Lektor og ph.d.
Kvalifikationer: Læreruddannet, cand.pæd.didak mshp. dansk og ph.d.
Organisation: UC Syd, Læreruddannelsen i Esbjerg

Titel på præsentationen: **Når lærere/ lærerstuderende har en kritisk (gruppe-)samtale som undervisningens genstandsfelt – et didaktisk designeksperiment i faglige gruppesamtaler i modersmålsfaget.**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Abstrakt nr. 52: Oplægget præsenterer ny viden om, hvordan elever kan tilegne sig kritiske mundtlighedskompetencer, når en kritisk samtale er undervisningens genstandsfelt. På UC Syd, Esbjerg har vi et danskfagligt modul: Mundtlighed, hvor den faglige mundtlige samtale et genstandsfelt for undervisning. Det har vist sig, at de studerendes viden om og erfaringer med en kritisk gruppesamtales lærings- og refleksionspotentiale i samme grad er fraværende som hos eleverne i udskolingen. Både før og efter mit ph.d.-studie har jeg undervist i og arbejdet med de studerendes viden om og færdigheder i (kritisk) samtale, gruppesamtaler og lytning i undervisningen. De studerende er kommende lærere og må som sådan kunne påtage sig den opgave, det er at undervise i ovenstående, for at eleverne kan tilegne sig samtalekompetencer som redskaber, de kan bruge i andre fag, videre i uddannelsessystemet, i (arbejds-) livet og fremadrettet som samfundsborgere i et demokrati Mit ph.d.-studie viser fire forskellige samtaletyper, som har betydning for elevernes faglige samtale. Det er en kritisk undersøgende, associerende, debatterende og kritisk kreativ samtale, som på forskellig vis kvalificerer den faglige samtales indhold og funktion. Disse samtaletyper står i modsætning til en mere traditionel form for gruppesamtalestruktur, som i høj grad også viser sig i mange af studiets samtaler, hvor eleverne ofte afslutter samtalen uden den store uenighed. Mit designbaserede ph.d.-studie er gennemført i samarbejde med fire lærere, to bachelorstuderende og fire udskolingsklasser. Studiet giver lærere og lærerstuderende nogle didaktiske forslag til en fremtidig danskfaglig undervisning i og arbejde med at kvalificere elevernes kritiske gruppesamtaler.

Foredragsholder: **Grete Dolmer**
Jobtitel: Lektor i dansk
Kvalifikationer Cand. mag i Nordisk Sprog og Litteratur og Religionsvidenskab
Organisation: VIA Læreruddannelsen i Aarhus

Titel på præsentationen: **Undersøgende samtaler om grammatik og skrivning i skolen**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **8. Andet**

Abstrakt nr. 7: God skriftlighed og metasproglig bevidsthed hænger tæt sammen, og begge dele er nødvendige for elevers faglige læring og udvikling i skolen. Grammatikundervisning er en kilde til udvikling af børn og unges sprog og skriftsprogskompetencer, men i Danmark har grammatik været et underbelyst forskningsfelt. Med Gramma3 (2018-2019) har en dansk forskergruppe sat sig for at undersøge, hvordan grammatikundervisning praktiseres i skolens tre største sprogfag i 8. klasse på en række skoler, og i forlængelse heraf hvordan grammatikundervisningen kan udvikles funktionelt. Projektet er inspireret af engelske studier, der viser, at en eksplicit og kontekstualiseret grammatikundervisning har positiv betydning for udvikling af elevers metasproglige bevidsthed og tekstskrivning (Myhill 2012).

I den mundtlige præsentation formidles resultater fra de to delstudier i Gramma3, dels om hvordan der undervises i grammatik og sprog med fokus på danskfaget, dels de gennemførte eksperimenter i 6. klasses danskundervisning. I den mundtlige præsentation vil der især være fokus på de gennemførte eksperimenter og nogle af de potentialer og udfordringer, der kommer til udtryk i lærer og elevers metasproglige samtaler om skrivning af tekster. Et centralt fund i delprojekt 2 er, at udvikling af elevers metasproglige bevidsthed i relation til deres tekstskrivning er en tidskrævende proces, der fordrer megen øvelse og kundskabsmæssig stilladsering. I præsentationen vil jeg lægge op til en diskussion om, hvordan man som dansklærer kan udvikle en kontekstualiseret og undersøgende grammatikundervisning, der fremmer elevers metasproglige bevidsthed om sproglige valg i tekstskrivning.

Foredragsholder: **Liselotte Eek-Karlsson, Marianne Dahl og Ann-Karin Perselli, Peter Karlsudd**
Kvalifikationer PhD
Organisation: Linnéuniversitetet
Titel på præsentationen: **Utvecklingsinriktade arbeten i lärarutbildningen**
Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk
Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Abstrakt nr. 22: Vi önskar en gemensam session (ca 1,5 t) för våra presentationer då de utgör delar i ett större projekt. I denna session presenteras tre projekt, alla med målet att utveckla examensarbetet på programmet för den svenska grundlärarutbildningen med inriktning mot arbete i fritidshem i Kalmar, Linnéuniversitetet. Målen för projekten var att möjliggöra en praktiknära form av examensarbetet. Projekten utmynnade i att studenterna idag kan välja mellan att genomföra ett forskningsinriktat examensarbete och ett utvecklingsinriktat examensarbete. De utvecklingsinriktade och praktiknära arbetena kan dels komplettera, dels utmana en rådande uppsatstradition. Utbildningsverksamheten står inför nya utmaningar och lärare måste få inflytande över vad den egna kunskapsbildningen skal omfatta. Att inom ramen för examensarbetet ut-veckla detta kunnande, främst bland de studerande men även bland yrkesverksamma, i praktiknära samarbeten kan vara en framgångsrik väg till ökad kvalitet. Projekt 1: Våren 2014 startade kursen Självständigt arbete (examensarbete) i grundlärarutbildningen med inriktning mot arbete i fritidshem. Presentation behandlar mål, metod och genomförande (Peter Karlsudd. Projekt 2: Hösten 2018, startade ett bokprojekt där en del analyserade 12 examensarbeten inom tre viktiga ämnesområden för fritidshemsverksamheten: sociala relationer, demokrati och barnsdelaktighet och digitala resurser och kommunikation. (Liselotte Eek-Karlsson, Marianne Dahl och Ann-Katrin Perselli). Projekt 3: Med syfte att studera hur studenterna och deras utvecklingsinriktade arbeten gav avtryck i verksamheten genomfördes en uppföljande studie våren 2019. Resultat visar att verksamhetsfältet upplever studenternas arbeten positivt men också att lärarna vill bli mer involverade i de olika projekten. (Liselotte Eek-Karlsson, Marianne Dahl och Ann-Katrin Perselli).

Foredragsholder: **Kristin Melum Eide**
Jobtitel: Professor
Kvalifikationer PhD
Organisation: NTNU Norwegian University of Science and Technology

Titel på præsentationen: **Multilingualism as a classroom resource – and the missing meta language**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Keywords: *Grammar in education, new approach*

Abstrakt nr. 13: Since the 60ties teachers and educators worldwide have agreed that teaching grammar was unnecessary and damaging to children's writing development. In Norwegian schools, almost all grammar was expelled from curricula (L-A. Kulbrandstad in Brøyn 2014; Hertzberg 2014). In a resent turpn, education authorities require grammar to be made the topic on various educational steps, even in first language teaching. Pupils are asked to compare linguistic structures across languages and teachers urged to exploit multilingualism in the classroom to enhance language skills and raise the meta linguistic awareness of their students.

Current Norwegian teacher training where grammar has been banned clearly does not equip our students with the required grammar competence. Results are evident in resent surveys of teacher students' grammar competence: the average rate of correct answers in a basic grammar test is 28%; half of the questions never even received an answer. A newly completed textbook/resource book on grammar in human languages approaches the topic in a very untraditional manner, providing a meta-language to talk about language and grammar in a fun, easy and pedagogically energetic way. Exploiting the knowledge already inherent in the student and transferring unconscious knowledge to conscious, teachable knowledge, this book quickly takes the reader from grammar zero to hero. The book demonstrates language as a unique and fascinating apparatus allowing us to move thoughts from one brain to another via grammar, a feature clearly demonstrated in this talk. Also, I explain why all clause types in familiar languages are better displayed on a dinosaur drawing.

Referenser:

Brøyn, Tore. 2014. Hvorfor det er blitt så vanskelig å snakke om språket. *Bedre skole* 1/2014: 8-9.

Eide, Kristin Melum (2022): *Språket som superkraft.* Fagbokforlaget, Bergen.

Hertzberg, Frøydis. 2014. Grammatikken i skolen – klart for en omkamp? *Bedre skole.* 2/2014: 80—84

Nygård, Mari og Heidi Brøseth (2021): Norwegian teacher students´conceptions of grammar. *Pedagogical Linguistics,* vol 2 (2).

Foredragsholder: **Jens Jakob Ellebæk**
Jobtitel: Lektor
Kvalifikationer Cand. Pæd. i biologi, PhD stud.
Organisation: UC Syddanmark

Titel på præsentationen**:** **Udvikling af lærerfaglighed/PCK i natur/teknologi – et mange-facetteret anliggende**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøgleord: *Natur/teknologi, Lærerfaglighed, Pedagogical Content Knowledge (PCK), kollegialt samarbejde, Materialitet*

Abstrakt nr. 59: Et igangværende Ph.d.-projekt med arbejdstitlen; "Udvikling af Pedagogical Content Knowledge (PCK) i natur/teknologi og kollegialt samarbejde", er nu i en fremskreden fase, hvor der foreligger flere resultater på baggrund af kvantitative og kvalitative undersøgelser af natur/teknologi læreres praksis og deres oplevede udvikling af lærerfaglighed/PCK. Projektet har været organiseret som et sekventielt kvalitativt drevet mixed method studie (Johnson & Onwuegbuzie, 2004) og anvendt flere tilgange til at indsamle data om lærernes oplevede udvikling af lærerfaglighed/PCK. Med udgangspunkt i grounded theory og tematisk analyse (Braun & Clarke, 2006), anlægges et analytisk blik de empiriske data fra interviews og observation baseret på en velbeskreven forskningstradition omkring narrative inquiry, hvor man sætter fokus på og undersøger de forskellige involverede aktørers fortællinger (Clandinin & Connelly, 2000). Centrale fund fra projektet viser, at udvikling af lærerfaglighed/PCK for nogle – men ikke for alle – natur/teknologi lærere, er relateret til kollegialt samarbejde, som kan antyde at de mere distribuerede og situerede former for viden lærernes praksis er indlejret i, behøver mere opmærksomhed end forskningsfeltet omkring PCK indikerer (Carlson & Deahler, 2019; Gess-Newsome, 2015). Samtidigt giver nærværende projekt fokus på de mere individuelle og komplekse elementer i udvikling af lærerfaglighed/PCK som der ikke altid er tydeligt adresseret i projekter med fokus på lærerprofessionel udvikling (Van Driel & Berry, 2012) eller dansk læreruddannelse i øvrigt. Projektet kan endvidere præsentere centrale fund omkring materialitet som værende vigtigt for udvikling af lærerfaglighed/PCK i natur/teknologi, - og måske endda som en del af lærerens egen personlige lærerfaglighed/PCK (Ellebæk, in press).

Referencer:

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology,* 3(2), 77-101.

Carlson, J., & Daehler, K. R. (2019). The refined consensus model of pedagogical content knowledge in science education. In *Repositioning pedagogical content knowledge in teachers' knowledge for teaching science* (pp. 77-92): Springer.

Clandinin, D. J., & Connelly, F. M. (2000). *Narrative inquiry: Experience and story in qualitative research.*

Ellebæk, J. J. (in press). PCK som "Globusfaglighed"- videns og handlingsstrukturer i naturfagslokalet. *NORDINA.*

Gess-Newsome, J. (2015). A model of teacher professional knowledge and skill including PCK. *Re-examining pedagogical content knowledge in science education*, 28-42.

Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed methods research: A research paradigm whose time has come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.

Van Driel, J. H., & Berry, A. (2012). Teacher professional development focusing on pedagogical content knowledge. *Educational Researcher,* 41(1), 26-28.

Foredragsholder: **Ole Enge**
Jobtitel: Associate Professor
Kvalifikationer ph.d
Organisation: Norwegian university of science and technology

Titel på Præsentationen **Proof-related competences in new Norwegian mathematics curriculum for grades 1-10**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Abstrakt nr. 33: Researchers in mathematics education have long stated that a greater emphasis on proof in primary school supports students meaning making in mathematics and create foundations for deep understanding of concepts and connections. We take proof in primary school to mean mathematical valid argumentation using forms of expressions that are appropriate and known to a given group of students. The new curriculum standard for primary mathematics includes proof as a part of one of its core elements and in this study, we explore how competencies connected to work with proof are spelled out for grades 1-10. We have analyzed the curriculum standard using a framework which conceptualize proof-related-competence into six categories. In order to uncover relationships between the categories we see proof as a part of mathematical reasoning. Our analysis shows that the standard addresses several of the proof-related categories – students shall work with investigations, representations, relationships and argumentation. However, the notion of proof is not mentioned as a part of the goals for each grade and there is very little focus on development of logical thinking and work with definitions. This can hinder the development of students' competence with proof and proof related work in primary school.

Foredragsholder: **Kristin Gregers Eriksen og Åsmund Aamaas**

Jobtitel: Førsteamanuensis

Kvalifikationer PhD

Organisation: Universitetet i Sørøst-Norge

Titel på præsentationen: **New perspectives on engaging indigenous perspectives in teacher education: Transformative learning through a reading circle**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **3. Innovativ uddannelse i relation til inklusion, køn og multikultur**

Abstrakt nr. 38: This presentation starts from a transformative learning project on engaging indigenous perspectives in teacher education. The Norwegian educational system is legally obliged to emphasize Sámi perspectives.

These ambitions have proven difficult to implement (Olsen, Sollid & Johansen, 2017), may be restricted to a mere symbolic commitment (Gjerpe, 2017), or even serve reproduction of epistemic violence (Eriksen, 2021).

In 2020, seven teacher educators at the University of South-Eastern Norway (USN), became part of Dembra. Dembra is a governmentally financed programme for professional development emphasizing critical thinking, and anti-racism. We emphasized our engagement in the program on furthering integration of Sámi perspectives in teacher education. In addition to structurally oriented efforts concerning the curriculum, we grounded our learning in a reading circle highlighting indigenous literature. Counter-stories as forms of resistance represent an important strategy in enabling indigenous peoples to become protagonists of narratives (Fjellheim, 2020).

A major insight from the work, is how engaging with peoples` stories allows for bearing witness to, rather than simply spectating, the "other" (Boler, 1999), enabling socially transformative learning. As a college of academics with different scientific backgrounds, the collaborative method also worked to draw us closer together in interdisciplinary scholarship. Notably by offering a sense of "disarmament" both towards the challenged provided by encountering our own complicities in structural harm, and an academic culture over-focused of individuality (Blalock & Akehi, 2018).

Litteratur**:**

Blalock, E. & Akehi, M. (2018). Collaborative Autoethnography as a Pathway for Transformative Learning. *Journal of Transformative education*, vol 16(2), 89-107.

Boler, M. (1999). *Feeling Power.* Minnesota University Press.

Eriksen, K.G. (2021). *"We usually don't talk that way about Europe …" Interrupting the coloniality of Norwegian citizenship education.* Doctoral dissertation. University of South-Eastern Norway.

Fjellheim, E. (2020). Through our stories we resist. In Breidlid & R. Krøvel (Eds.), *Indigenous knowledges and the sustainable development agenda, pp.* 207–226. Routledge.

Gjerpe, K. K. (2017). Samisk læreplanverk – en symbolsk forpliktelse? En begrepsanalyse av det samiske innholdet i læreplanverket Kunnskapsløftet og Kunnskapsløftet samisk. [Sami curriculum – a symbolic committment?] *Nordic Studies in Education*, 37(3-4), 150–165.

Olsen, T. A., Sollid, H., & Johansen, Åse M. (2017). Kunnskap om samiske forhold som integrert del av lærerutdanningene. [Sámi knowledge as integrated part of teacher education]. *Acta Didactica Norge*, 11(2), Art. 5, 15. https://doi.org/10.5617/adno.4353.

Foredragsholder: **Bente Forsbakk og Atle Kristensen**

Jobtitel: Førstelektor

Kvalifikationer Associate professor/Assistant professor

Organisation: Nord universitet

Titel på præsentationen:: **Fleksibilitet og stramme rammer hånd i hånd - om studentenes opplevelser av læringsprosesser i lærerspesialistutdanningen profesjonsfaglig digital kompetanse (PfDK)**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **4. ICT, literacy and education**

Abstrakt nr. 5: Nøkkelord Samhandling på nett – forventninger - kursstruktur En studie gjennomført ved Nord universitet, Bodø, løfter frem studentenes opplevelser av læringsprosessene i det nettbaserte studiet Lærerspesialistutdanningen PfDK. Studentene i studien uttrykker at læringsutbyttet henger sammen med fleksibilitet kombinert med stram kursstruktur hvor ulike støtteverktøy inngår (Lister, 2004). Arbeidsformer som utnytter potensialet i sosiale programverktøy som Web 2.0 og 3.0 gir gode rammer og holder studentene fokusert (McLoughlin & Lee, 2008). Studentene fremhever viktigheten av at lærerutdanner er til stede i prosessene. Språket og menneskers kommunikasjon er en hjørnestein i menneskers kunnskapsutvikling (Säljö, 2016, s. 34), og kunnskap er sosialt distribuert, utviklet i samhandling og dialog (Wittek, 2012, s. 19). Gruppearbeid er sterkt vektlagt i høyere utdanning, men den faglige fokuserte dialogen forutsetter tett oppfølging av eksperter i faget om gruppearbeidet skal fremme læring (Wittek, 2011, s. 206).

Referanser:

Lister, M. (2004). Trends in the Design of E-Learning and Online Learning, MERLOT *Journal of Online Learning and Teaching* 10, 671- 680.

McLoughlin, C. & Lee, M. J. W. (2008). The Three P's of Pedagogy for the Networked Society: Personalization,Participation, and Productivity. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 20, 10-27.

Säljö, R. (2016). *Læring- en introduksjon til perspektiver og metaforer.* Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Wittek, L. (2011). *Skolens undervisning – der læreprosesser møtes.* Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Wittek, L. (2012). *Læring i og mellom mennesker – en innføring i sosiokulturelle perspektiv*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Foredragsholder: **Kirsten Føns, Kamilla Frimodt Madsen, Agnete Klitsø og Lisa Korneliussen.**
Jobtitel: Adjunkt med Ph.D.-forløb
Kvalifikationer: Underviser og forsker
Organisation: University of Greenland

Titel på præsentationen: **De studerende som didaktiske designere**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Nøgleord: *didaktiske designere, teoretisk didaktisk refleksion, reflekterende team, grounded theory, selvbestemmelsesteori.*

Abstrakt nr. 18: På læreruddannelsen i Grønland har underviserne de sidste 2 ½ år deltaget i et forsknings- og udviklingsprojekt med overskriften "De studerende som didaktiske designere". Projektets formål er et større fokus på at udvikle de studerendes didaktiske kompetencer. I projektet vægtes et voksendidaktisk fokus. De studerende deltager i målsætning, planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen i læreruddannelsen. Forskning har vist, at et produktkrav kan fastholde læreprocesser (Sørensen et.al., 2017). Teoretisk arbejdes der med didaktisk design-teori med specielt fokus på undervisere og studerende som didaktiske designere. (Sørensen & Levinsen, 2019). De studerendes planlægning sker i et tæt samarbejde med fagenes undervisere. I projektet afholdes løbende seminarer for underviserne med delprojektfremlæggelser, videndeling, refleksioner og diskussion af erfaringer med efterfølgende ny designfase, hvor erfaringer anvendes. Projektet får hele tiden tilføjet nye elementer. Fx blev der arbejdet med didaktisk samtale og didaktisk refleksion med reflekterende team efter undervisningen var gennemført og evalueret. (Imsen, 2005; Plauborg, Andersen, & Bayer, 2007). Metodisk blev der arbejdet med evalueringsskemaer, som de studerende besvarede. Svarerne har vi analyseret vha. grounded theory - metoden (Charmaz, 2014; Gabrielsen, 2018). Resultaterne af denne spørgeskemaundersøgelsen viser bl.a., at det er motiverende for de studerende med den store grad af selvvalg i forhold til metode og tilrettelæggelse, når de er didaktiske designere jf. selvbestemmelsesteorien (Ågård, 2014; Ryan & Deci, 2000). Ligeledes erkender de studerende krav til grundig og omfattende forberedelse. Til den mundtlige præsentation vil vores empiri og analyse blive præsenteret og perspektiveret.

Litteratur

Ågård, D. (2014). Motivation. Frydenlund. Charmaz, K. (2014). *Constructing Grounded Theory* (2nd Edition). London: Sage Publications

Ltd. Gabrielsen, A. (2018). Hvordan kan en forskningstilnærming bidra til å vektlegge lærerens stemme ved studie av utdanning for bærekraftig utvikling? Emphasizing the teacher's voice through a research approach in education for sustainable development, 12(3), 1–17.

Imsen, G. (2005). *Lærerens verden - Indføring i almen didaktik*. (2.). Gyldendal Lærerbibliotek.

Plauborg, H., Andersen, J. V., & Bayer, M. (2007). *Aktionslæring*. (A. G. Holtug, Ed.) (1. edition). Hans Reitzels Forlag.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. D. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology,* 25, 54–67.

Sørensen, B. H., & Levinsen, K. T. (2019). *Den hybride skole* (1.). Aarhus: Klim.

Sørensen et.al., B. H. (2017). *Digital produktion - deltagelse og læring*. Dafolo Forlag A/S. Retrieved from http://www.forskningsdatabasen.dk/da/catalog/2373567869

Foredragsholder: **Mette Gårdvik, Karin Stoll og Wenche Sørmo**

Jobtitel: Associate Professor

Kvalifikationer Teacher Education, Arts and Handicraft

Organisation: Nord University

Titel på Præsentation: **The Significance of Arts and Crafts in Education for Sustainable Development**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **2. Innovation in arts, culture and education**

Keywords: *affects (n), Education for Sustainable Development*

Abstrakt nr. 86: In this presentation I will set focus on the Arts and Crafts significance for interdisciplinary teaching in projects related to Education for Sustainable Development (ESD). In the new curricula that apply from autumn 2020, ESD is one of the new overarching topics to be taught interdisciplinary, as well as in Arts and Handicrafts (UD 2020). In Arts and Handicrafts, technology and design, together with a focus on consumer culture, have been lifted as components to solve future problems. However, experiences from the development and implementation of several interdisciplinary projects, with Arts and Handicrafts as one of the main subjects, shows that A&H can contribute in many more areas within ESD (Stoll, Sørmo & Gårdvik, 2018). Demanding dilemmas that work with ESD are often difficult to prepare for students so that they can give rise to emotions, process their emotions and put their emotions into words. Working with Eco Art through practical aesthetic and creative processes are themes and working methods that provide space and outlet for students' creativity and imagination, building material knowledge and being creative. Creativity and innovation, together with in-depth learning and understanding, are important elements for creating a learning appetite and a good environment for learning among students. Examples from projects will show the importance of Arts and Handicrafts having much more to contribute than just technology and design in ESD projects.

References:

UD (2020). The Norwegian Directorate for Education. Received February 14th, 2020; https://www.udir.no/lk20/khv01-02/om-faget/tverrfaglige- temaer

Stoll, K. & Sørmo, W., Gårdvik, M. (2018). Sea Monsters Conquer the Beaches: Community Art as an Educational Resource. A marine debris project. In: Leavy, P. (Ed.). *The Handbook of Arts-Based Research*. 2017 ISBN 9781462521951. s. 455-476

Foredragsholder: **Karine Gjersøe og Sidsel Sandtrøen**
Jobtitel: Universitetslektor
Kvalifikationer Lærerutdanner
Organisation: OsloMet

Titel: **Læringsrommets betydning for dybdelæring, med eksempler fra Future Classroom Laboratory (FCL) ved Københavns Professionshøjskole (KP)**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøkkelord: *Læringsrom, didaktisk design, Future Classroom Laboratory (FCL), dybdelæring, teknologi*

Abstrakt nr. 50: I denne presentasjonen tematiserer vi hvordan rommet tas i bruk for å tilrettelegge for dybdelæring og kompetanse for fremtidens arbeidsliv slik det beskrives i Fagfornyelsen (innføres i Norge fra skoleåret 2020/2021 (Udir, 2020)). KP og OsloMet har siden 2019 hatt et forskningssamarbeid med utgangspunkt i dette temaet konkretisert i et prosjekt knyttet til utdanning og videreutdanning av lærere i FCL ved KP. FCL er et stort, teknologirikt areal utstyrt med det nyeste innen teknologi. Her finnes bl.a. droner, laserkuttere, 3D-printere og roboter, men også tradisjonelle konkrete artefakter som papir, saks, spill, bøker og tegnesaker. FCL bygger på et didaktisk design (Selander; Kress, 2017) som består av ulike læringssoner som hver fokuserer på et aspekt ved undervisning og læring. Sonene er Undersøkelse, Utvikling, Produksjon, Presentasjon og Feedback. Sammen visualiserer de et holistisk syn på læring og undervisning, der hver sone åpner for refleksjoner rundt spørsmål knyttet til alle sider ved læringsprosessen (European Schoolnet, 2020). FCL ble utviklet av European Schoolnet rundt 2010 (Bannister, 2017), og det første laboratoriet ble åpnet i Brussel i 2012. Ved KP åpnet FCL i 2016 sammen med en spesialisering av lærerutdanningen (Future Classroom Teacher) der mesteparten av undervisningen er lagt til FCL. Rommet benyttes også til videreutdanning av lærere, utdanning av andre lærerstudenter og elever i den danske grunnskolen. Alle faggrupper i skolen kan finne inspirasjon til teknologistøttet undervisning og nytenkning av relasjonen mellom pedagogikk, didaktikk, teknologi og design i FCL. Vårt samarbeidsprosjekt med KP tar utgangspunkt i problemstillingen: Hvilke didaktiske utfordringer og muligheter åpner FCL som læringsrom for?

Kilder:

Bannister, D. (2017): Guidelines on Exploring and Adapting LEARNING SPACES IN SCHOOL (http://files.eun.org/fcl/Learning_spaces_guidelines_Final.pdf, 12/2 2020)

European Schoolnet (2020): Future Classroom Laboratory (http://fcl.eun.org, 12/2 2020)

Selander, S og Kress, G. (2017): *Design för lärande – ett multimodalt perspektiv*. Studentlitteratur AB: Lund.

Udir (2020): Fagfornyelsen (https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/fagfornyelsen, 12/2 2020)

Foredragsholder: **Stein Erik Grønningsæter**
Jobtitel: Universitetslektor
Kvalifikationer PHD-kandidat, Master of Fine Art
Organisation: Ntnu, Institutt for lærerutdanning

Titel på præsentationen: **Undersøkende prosesser i oppgaven nonfigurativ sammenføyd treskulptur**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse**

Søkeord: *nonfigurativ sammenføyd treskulptur, kreativt verksted, lærerstudenter, kunst og håndverk, neonarrativer, performative stopp-punkter.*

Abstrakt nr. 31: Hensikten med studien som denne artikkelen bygger på er å undersøke hvordan en gruppe lærerstudenter har bearbeidet utfordringer og løst problemer i oppgaven sammenføyd nonfigurativ treskulptur som et arbeidskrav i et emne i kunst og håndverk under det første året som grunnskolelærerstudenter. Et teoretisk bakteppe beskrives gjennom Deweys pragmatiske filosofi, performativ teori, og kreativitetsteori. Det empiriske underlaget for studien er 32 prosesslogger og fotodokumentasjon fra arbeidsprosessen. Den kvalitative analysen ble gjennomført etter prinsippet sortere, redusere og argumentere. En første screening av loggene viste at de 32 studentene forholdt seg til lærerens veiledning under arbeidsprosessen i det kreative verksted som dominerte i undervisningsøktene. Så godt som alle hadde vansker med å transformere en skissert modell med myke papirstriper til det mer ubøyelige materialet tre. Tre grupper av problemløsning ble identifisert som henholdsvis løsningsorientert problemløsning, usikker problemløsning og utforskende problemløsning i forhold til oppgaven. Gjennom en narrativ analyse ble tre neonarrativer om de ulike prosessene skapt basert på fragmenter fra de tre studentgruppenes prosesslogger. Den fordypede analysen ble fokusert om stopp-punkter og kreativ problemløsning dokumentert i seks av loggene. De karakteristika som kunne beskrives langs et kontinuum var kortere eller lengre problemløsningsprosess, mindre eller mer risiko tatt og mindre eller mer kompleksitet i undersøkende problemløsning. Studentene skrev ikke mye om rom, rytme, linje og bevegelse, men spor fins i oppgaveløsningene. Uansett hvordan studentene hadde taklet oppgavens utfordringer og relativt strenge rammesetning skrev de fleste at de var fornøyde med sluttresultatet og at deres prosess hadde vært nyttig med tanke på arbeid i grunnskolens undervisning, og at de var positivt overrasket over resultatet.

Foredragsholder:	**Frode Olav Haara, Eirik S. Jenssen, Lene Hayden Taraldsen, Mari Skjerdal Lysne, Pernille Reitan Jensen**
Jobtitel:	PhD
Kvalifikationer	Førsteamanuensis i matematikkdidaktikk
Organisation:	Høgskulen på Vestlandet, Campus Sogndal
Titel på præsentationen:	**Bruk av Escape Room i lærerutdanning og grunnskole!**
Type af præsentation:	Workshop på skandinavisk
Tema:	**5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**
Abstrakt nr. 91 & 92:	Vi vil gjerne ha med oss utstyr til et mobilt Escape Room, og sette dette i stand på et rom (et vanlig klasserom er fint!), slik at deltakere på konferansen kan prøve dette innenfor et tidsrom på konferansen (for eksempel i løpet av en totimersøkt parallelt med posterpresentasjoner. Vi tenker oss at en gruppes gjennomføring av Escaperommet vil ta ca. 15 minutter), for deretter å ha en workshop (ca. 1 time) med fokus på hvordan og hvorfor Escape Room bør ha en framtidig vektlegging i lærerutdanning. Vi trenger ikke å ha både tilbud om å prøve et Escape Room tiltenkt bruk i skolen, og ha en workshop knyttet til dette, men det er fint å kunne tilby konferansedeltakere å prøve et Escape Room før de eventuelt deltar på en slik workshop. Det vil gi anledning til å få oppleve det vi ønsker å ha som utgangspunkt for gode diskusjoner og innspill i workshopen.

Foredragsholder: **Kristin Hagemann**
Jobtitel: Førsteamanuensis
Kvalifikationer PhD
Organisation: Høgskolen i Østfold

Titel på præsentationen: **ECOLL: En bærekraftig språkutdanning**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **8. Andet**

Nøkkelord: *Bærekraftig utdanning, Økologisk språkutdanning*

Abstrakt nr. 44: ECOLL– an ecology for language learning (Eide, Hagemann, Listhaug, & Stjernholm, 2019), er et samarbeidsprosjekt om språkutdanning utviklet av språkvitere fra NTNU og HiØ. Samarbeidet har som sitt uttalte mål et senter for fremragende utdanning i språk. Det første underprosjektet, E-språk, er allerede under utvikling.

E-språk er et digitalt introduksjonskurs i grammatikk for alle studenter som skal begynne på et språkprogram (L1, L2 og L3) i høyere utdanning. Både studenter og forelesere opplever en avstand mellom nivået elevene befinner seg på etter avsluttet videregående opplæring og det som forventes på språkstudier i høyere utdanning – en kunnskapskløft som mange ikke helt klarer å ta igjen i løpet av studiene. Introduksjonskurset letter overgangen fra videregående opplæring til høgskole- og universitetsnivå ved å fylle igjen kløften mellom disse to nivåene. Kurset har et bredt nedslagsfelt ettersom god grammatikk-kunnskap også bedrer generell skrive- og lesekunnskap (Jayman et al., 2006; Myhill, Jones, & Watson, 2013).

Referenser:

Eide, K. M., Hagemann, K., Listhaug, K., & Stjernholm, K. (2019). ECOLL – Ecology for language learning Submitted SFU-application, May 2019.

Jayman, J., Doolan, L. L., Hoover, M. J., Maas, S., McHugh, T., Mooney, K. J., & Zepp, A. P. (2006). Sentence patterns: Making Meaning with a Countywide Grammar Initiative. *The English Journal*, 95(5), 41-47.

Myhill, D., Jones, S., & Watson, A. (2013). Grammar matters: How teachers' grammatical knowledge impacts on the teaching of writing. *Teaching and Teacher Education* (36), 77-91.

Foredragsholder: **Marianne Hald**
Kvalifikationer: Cand scient, Master i Læreprocesser. Master i ledelse og innovation.
Organisation: UCN, Læreruddannelsen

Titel på præsentationen: **Den sproglige dimension i udeskole**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **4. IKT, læsefærdighed og uddannelse**

Nøgleord: *Udeskole, sprogbrugssituationer, motivation, styrkede læsefærdigheder, alle fag*

Abstrakt nr. 20: Ny forskning i DK viser, at selvom eleverne kun har brugt lidt tid på danskfaget i udeskole øges udeskoleelevers læsefærdigheder mere, end hos elever der ikke har indgået i regelmæssig udeskole (Otte, C.R., Bølling, Stevenson, Ejbye-Ernst, Nielsen & Bentsen 2017) Vi ønsker derfor at få indsigt i, hvorfor og hvordan udeskole bidrager til elevernes sproglig udvikling. Projektet tager udgangspunkt i en hypotese om, at hvis elever i udeskole får udbygget deres ordforråd gennem aktiviteter, hvor deres sprogbrug relaterer sig til konkrete og meningsfulde fænomener, så opbygger eleverne viden og forståelse, der er meningsfuld for dem. De får derved nemmere ved over tid at læse og skrive, altså anvende ord og sprog generelt. Vi har fulgt en klasse på mellemtrin gennem et helt undervisningsforløb, hvori der indgår udeskole. Undervisningsforløbet handler om svampes økologi og klassifikation. Forløbet er tilrettelagt med fokus på faglighed, undersøgende arbejde og den sproglige dimension. På baggrund af observationer beskrives udvalgte sprogbrugssituationer (Gibbons 2016, Tobiasen 2014), for at følge, hvordan elevernes sprogbrug udvikler sig gennem forløbet og diskuterer, hvilken betydning udeskole får for elevernes sproglige udvikling. Derudover gives eksempler på, hvordan underviseren planlægger et forløb, der inddrager udeskole og hvordan hun undervejs tilpasser forløb og sprogbrugssituationer, så den fagsproglige udvikling sker i tæt sammenknytning til faget kernefaglighed og samtidig får betydning for elevernes motivation og deltagelse. Analyse og fund tager udgangspunkt i John Polias (2016) teori om mikro-, makro- og meso-stilladsering.

Foredragsholder: **Hans Harryson**
Jobtitel: Studielektor
Kvalifikationer PhD i uddannelsesforskning
Organisation: Námsvísindadeildin, Fróðskaparsetur Føroya

Titel på præsentationen:: **Hvornår er en læreruddannelse god nok? – De fem kvalitetskriterier**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på dansk/nordisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Key words: *Læreruddannelse, læreruddannere, lærerstuderende, læreruddannelsens formål.*

Abstrakt nr. 65: I 2018 forsvarede undertegnede en PhD-afhandling, som havde titlen: "Den pædagogiske diskurs i læreruddannelsen – formål, indhold og undervisningsmetoder". I afhandlingen forsøgte jeg at indkredse, hvad de lærerstuderende skal lære i de pædagogiske fag, som de ikke lærer i undervisningsfagene og i praktikken, og hvordan de pædagogiske fag af samme årsag bliver opfattet og italesat i diverse styringsdokumenter og blandt (1) læreruddannere, (2) sidsteårs studerende og (3) dimitterede lærere. I afhandlingen lavede jeg en komparation af læreruddannelserne HSN, Drammen, VIA, Aarhus og HÍ, Reykjavík. Inden jeg gik i gang med afhandlingen lavede jeg en forskningsoversigt, som skulle give mig indsigt i, hvad der kendetegner en god læreruddannelse i det 21. århundrede. I denne mundtlige præsentation vil jeg forsøge at præsentere forskningsoversigten på en ukompliceret og meningsfuld måde.

Referenser:

Cochran-Smith, M. (2008): *Handbook of Research on Teacher Education, Enduring Questions in Changing Contexts. Routledge.*

Cochran-Smith, M. & Zeichner, K. M. (2006): *Studying Teacher Education. The Report of the AERA Panel on Research and Teacher Education.* LEA.

Darling-Hammond, L. (2006): *Powerful Teacher Education. Lessons from Exemplary Programs.* Jossey Bass.

Harryson, H. (2018). *Den pædagogiske diskurs i læreruddannelsen - formål, indhold og undervisningsmetoder: En komparation af læreruddannelserne HSN, Drammen, VIA, Aarhus og HÍ, Reykjavík.* Aarhus Universitet & Fróðskaparsetur Føroya. (E-bog) doi: 10.7146/aul.282.197

Foredragsholder: **Kåre Hauge**
Jobtitel: Førsteamanuensis i pedagogikk / Accociate professor pedagogy
Kvalifikationer PhD i pedagogikk / skoleutvikling
Organisation: NTNU, Trondheim

Titel på præsentationen: **Selvstudier som forskning - utfordringer og muligheter for lærerutdannere**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **8. Andet**

Abstrakt nr. 54: Selvstudier blir betraktet som en studie av egen praksis gjennom systematisk utforskning og refleksjon med intensjon om å forbedre praksis og styrke studenters muligheter til utvikling og læring (Koster & van den Berg, 2013). Selvstudier er på den måten nært beslektet med ulike forskningstilnærminger som aksjonsforskning (Stenhouse, 1975), lærerforskning (Cochran-Smith & Donnell, 2006) og reflekterende praksis (Dewey, 1933; Schôn, 1983, 1987). En vesentlig faktor knyttet til selvstudier ligger i det å søke etter "gapet" (distansen) og motsetninger mellom egen personlig teori, egne overbevisninger, tanker og ideer, og hvordan egen undervisning faktisk blir gjennomført (Whitehead & Fitzgerald, 2007). Altså det å oppdage og erkjenne forskjellene mellom ens egen normative overbevisning og ambisjoner på den ene siden og ens faktiske undervisningspraksis på den andre siden - det Whitehead beskriver som forestillingen om å oppleve seg selv som "a living contradiction", en levende motsetning. Denne studien har som mål å se på utfordringer og muligheter med selvstudier. Et spesifikt område jeg ønsker å trekke frem er utfordringer knyttet til det metodologiske aspektet ved selvstudier. Det metodologiske knyttet til selvstudier har vært utsatt for kritikk, og det er knyttet spenninger rundt dette aspektet. Det er ifølge Feldman (2003) og Loughran (2010) knyttet en vedvarende kritikk mot mangelen på metodisk strenghet (rigorøsitet) og transparens. Et annet kritisk punkt handler om intensjonen om at selvstudier ikke bare skal være en navlebeskuende studie som bare har betydning for den som gjennomførte studien, men at studien også skal kunne være overførbar til andre lærerutdannere og bidra til utvikling av profesjonell praksis.

Foredragsholder: **Maria Hedlin og Elisabeth Frank**
Jobtitel: Associate Professor
Kvalifikationer PhD
Organisation: Linnaeus University

Titel på Præsentation: **Blir lärare servicepersonal när föräldrar blir kunder?**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordic contribution to Teacher Education**

Nyckelord: *lärares föräldrasamverkan, samarbete skola-hem*

Abstrakt nr. 63: **Samverkan med föräldrar är något som kommit allt mer i fokus för skandinaviska lärare**. Generellt är läraryrket ett yrke som har sjunkit i status, vilket innebär att det kan vara svårt för lärare att hävda sig gentemot resursstarka föräldrar. Till exempel rapporteras från Danmark hur kritiska föräldrar lägger sig i och vill styra såväl undervisningen som andra skolaktiviteter (Dahl 2017). Bæck (2010) fann i sin norska studie att högutbildade föräldrar inte alltid erkänner lärarnas yrkesroll och kompetens. Liknande resultat har redovisas från Sverige (Hedlin 2019). Det svenska skolväsendet är numera dessutom starkt marknadsorienterat, vilket innebär att föräldrar ska betraktas som kunder på en utbildningsmarknad. Utifrån en sådan utgångspunkt finns en risk att lärare blir servicepersonal som ska tillgodose kundernas krav. Vår forskningsfråga är: Hur upplever lärare kontakten från föräldrarna och hur hanteras den? Det empiriska materialet är enkäter riktade till 158 svenska grundskollärare. Lärarna uppger att många föräldrar förväntar sig service och särskilda arrangemang för enskilda barn, något som inte alltid är så lätt att hantera.

Referenser:

Bæck, U-D. K. (2010). We are the professionals: a study of teachers´ views on parental involvment in school. *British Journal of Sociology of Education*, 31:3.

Dahl, K.K.B. (2017). Too much parental cooperation? Parent–teacher cooperation and how it influences professional responsibility among Danish schoolteachers. *Power and Education*, 9:3.

Hedlin, M. (2019): 'They only see their own child': an interview study of preschool teachers' perceptions about parents. *Early Child Development and Care.* 189:11

Foredragsholder: **Ellen Beate Hellne-Halvorsen**
Jobtitel: Professor
Kvalifikationer Norskfilolog, Ph.D. i literacy, Forsker
Organisation: Institutt for yrkesfaglærerutdanning, OsloMet - storbyuniversitetet

Titel på præsentationen: **Skrivepraksiser i Yrkesfaglærerutdanningen**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **4. IKT, læsefærdighed og uddannelse**

Abstrakt nr. 81: Innledning: Yrkesfaglærerutdanningen utdanner yrkesfaglærere til videregående skole, yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Yrkesfaglærerutdannere skal sikre at yrkesfaglærere innehar en kompetanse som fagarbeidere og håndverkere har behov for i et arbeidsliv i rask endring. (Industri 4.0, Education 2030). Dette forutsetter kompetanser i blant annet digitale ferdigheter og skriftkompetanse (Gee & Hayes, 2011; Jewitt & Kress, 2003), betegnet som generisk eller overførbare ferdigheter på tvers av fagspesifikke kunnskaper og fagområder (Losa & Filliettaz, 2017; Nägele & Stalder, 2017).

Metode og problemstilling: Studien søker innsikt i hvordan yrkesfaglærerutdanningen arbeider med skriving, både de generiske og fagspesifikke skriveferdigheter. Med mixed methods (spørreundersøkelse blant studentene og intervju med lærerutdannere) har studien følgende problemstilling er: Hvordan praktiseres skriving i yrkesfaglærerutdanning?

Resultat: Resultater viser at studentene har en moderat utvikling av både de generiske og fagspesifikke skriveferdigheter i løpet av bachelorutdanningen. Lærerne gir eksplisitt undervisning og tilbakemelding på studenttekster knyttet til språklige forhold. Likevel fremstår læreres fokus på de generiske ferdighetene som ujevn og læreravhengig. For det første synes studentenes behov for språklige korrigerer å være avgjørende. For det andre vektlegger lærere fagspråk og faglig argumentasjon, og forholder seg i liten grad til studentenes generiske og overførbare ferdigheter. Ca 40 % av studentene sier at de aldri har fått tilbakemeldinger på skriveferdighetene sine. Dette kan blant annet gi implikasjoner for studentenes framtid som yrkesfaglærere i arbeid med utvikling av elevenes skriveferdigheter for deres framtidige yrke som fagarbeidere i et tekstbasert arbeidsliv (Davey & Fuller, 2013; Nägele & Stalder, 2017).

Foredragsholder: **Katarina Herrlin**

Jobtitel: Universitetslektor i didaktik

Kvalifikationer: Fil mag

Organisation: Linnéuniversitetet

Titel på præsentationen: **Scenkonst eller gatuteater? Lärares arbete i relation till struktur, organisering och yrkesgränsernas utsträckning**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Nyckelord: *lärares uppdrag, lärares arbetsmiljö, skolans organisation*

Abstrakt nr. 9: Presentationen är en del av forskningsprojektet (Lärar)avlastande yrkesgrupper – Var går gränserna? En studie om nya fördelningar av och förhandlingar om arbete i skolan (Lindqvist et.al., 2020). Studien som förväntas bidra till en diskussion om läraryrkets villkor har två frågeställningar: Hur redovisar en grupp svenska lärare läraryrkets gränser och utsträckning samt Hur kontrasteras dessa beskrivningar i mötet med det franska systemet? För att få fler perspektiv på läraryrkets gränser och lärarassistenters arbete genomfördes under våren 2019 en seminarieserie med åtta mellanstadielärare. Inför varje träff skrev lärarna en text, utifrån dialogseminariemetoden, och i projektet ingick även kontrasterande studiebesök på franska skolor i Toulouse. Dessa besök bidrog till nya reflektioner i lärarnas texter; det fanns inslag i det franska skolsystemet som de tilltalades av och som de gärna skulle ”importera” till sin egen verksamhet, men det fanns också inslag som de ställde sig kritiska till. Generellt tilltalades de av de tydliga gränserna i det franska läraryrket, samtidigt som de funderade på om inte den enskilda eleven ibland förlorade på de starka strukturer och ramar som fanns. Under presentationen får ni ta del av hur lärarnas ser på läraryrkets gränser och utsträckning (Ackesjö, 2019; Turner, 2008), vilka värden de ser kan riskera att gå förlorade vid ett mer avgränsat läraruppdrag men också vilka värden som eventuellt kan vinnas.

Referenser:

Ackesjö, H. (2019). Borde svenska lärare bli mer franska? – En essä med reflektioner över lärarbetets gränser, structure och communitas. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 24(2).

Lindqvist, P., Ackesjö, H., Fonseca, L., Gardesten, J., Herrlin, K., et al. (2020). *(Lärar)avlastande yrkesgrupper – Var går gränserna?* En studie om nya fördelningar av och förhandlingar om arbete i skolan. Kalmar & Växjö, Linnaeus university.

Turner, V. (2008). *The Ritual Process – Structure and Antistructure.* London: Aldine Transaction.

Foredragsholder: **Hilde Hiim**
Jobtitel: Professor
Kvalifikationer: doktor philos
Organisation: OsloMet Universitet

Titel på præsentationen: **Pedagogisk aksjonsforskning, lærerprofesjonalitet og praksisbasert profesjonskunnskap**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøkkelord: *pedagogisk aksjonsforskning, lærerforskning, profesjonskunnskap*

Abstrakt nr. 66: Pedagogisk aksjonsforskning, lærerprofesjonalitet og praksisbasert profesjonskunnskap I denne presentasjonen blir søkelyset rettet mot spørsmål om hvordan lærere kan forske i sin praksis gjennom systematiske, forskningsbaserte utviklingsprosesser / aksjonsforskning. Det blir stilt spørsmål ved hvilken betydning det kan ha for lærerprofesjonen at lærere blir forskere. Jeg vil også diskutere og gi eksempler på hvordan lærerforskere og universitetsforskere kan samarbeide i større aksjonsforskningsprosjekter. Den didaktiske relasjonsmodellen (Hiim & Hippe, 1989) blir presentert som en didaktisk modell for aksjonsforskning, sammen med noen sentrale prinsipper i denne typen forskning (Hiim, 2016). Bakgrunnen for utviklingen av pedagogisk aksjonsaksjonsforskning blir gjort rede for, sammen med det kunnskapsteoretiske grunnlaget for denne formen for aksjonsforskning (Carr & Kemmis 1986; Hiim, 2010; Elliott 1991). Hensikten med presentasjonen er å bidra med kunnskap om hvordan didaktisk aksjonsforskning kan bidra til å styrke selvstendig lærerprofesjonalitet og utvikling av praksisbasert profesjonskunnskap i en tid hvor nyliberalistisk utdanningsideologi, målstyring og effektforskning dominerer.

Referenser:

Carr, W., & Kemmis, S. (1986). *Becoming Critical: Educational Knowledge and Action Research*. London: Falmer Press.

Elliott, J. (1998). *The Curriculum Experiment. Meeting the Challenge of Social Change*. Buckingham: Open University Press.

Hiim, H. & Hippe, E. 1989. (rev. 2009) *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*. Oslo: Universitetsforlaget.

Hiim, H. 2010. *Pedagogisk aksjonsforskning. Tilnærminger, eksempler og kunnskapsfilosofisk grunnlag*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Hiim, H. 2016. Educational Action Research and the Development of Professional Teacher Knowledge. *Action Research for Democracy*. Gunnarsson, E., Hansen, H. P., Nielsen, B. Steen (Eds.). Pp 147-161. London: Routledge.

Foredragsholder: **Christine Hope**
Jobtitel: Høgskolelektor i pedagogikk
Organisation: Western Norway University of applied sciences

Titel på præsentationen: **Undervisning som forebygger dannelse av udemokratiske holdninger**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **8. Andet**

Nøkkelord: *udemokratiske holdninger, direkte og indirekte pedagogikk.*

Abstrakt nr. 57: Bakgrunn. Skolens samfunnsmandat fordrer at lærerne må gjøre det de kan for å forhindre at udemokratiske holdninger skal bli en del av elevenes eksistens, meninger og handlemåte (Opplæringslova). Undervisningen får en sentral rolle. Mål/hensikt. Forskningsspørsmålet var: Hvordan undervises det for å forebygge og avverge dannelse av udemokratiske holdninger? Vi undersøkte hvorledes noen lærere ved en ungdomsskole samarbeidet om å gjennomføre en undervisningsleksjon i samfunnsfag og en i KRL (kristendom, religion og livssyn) der målet var utvikling av elevers solidaritetsevne og humanitet i tråd med demokratiske prinsipper. Metode. Vi gjennomførte filming og observasjon av to undervisningsleksjoner, samt gruppeintervju med lærergruppene om undervisningen. Gruppeintervjuet er brukt som en korrigerende kilde til våre observasjoner av undervisningen. Våre analysekategorier var Direkte instruksjon (DI), Indirekte oppfordring som er spesifikk (IOS) og Indirekte oppfordring som er uspesifisert (IOU) (Sæverot, 2017). Resultater og diskusjon. Det empiriske materialet fra begge undervisningsleksjonene ble systematisert med utgangspunkt i de tre teoretiske modellene for direkte og indirekte oppfordringer. Lærerne i vår undersøkelse ser ut til å være relativt bevisste når det er mest hensiktsmessig å være direkte og når det er mest formålstjenlig å være indirekte. Funnene impliserer at DI og IOS er mer egnet innenfor epistemologiske forhold. Derimot, gjennom IOU skapes rom for at elevene kunne reflektere over sin egen måte å være i verden på (for eksempel over sitt eget forhold til makt). Elevene ble gjennom IOU utfordret på et subjektivt eksistensielt og moralsk plan. Funnene kan indikere at det er nyttig å være bevisst på bruk av DI, IOS og IOU dersom vi skal nå målene i opplæringen.

Litteratur:

Saeverot H (2013) *Indirect Pedagogy: Some Lessons in Existential Education*. Berlin: Springer

Sæverot, H. (2017). *Pedagogikkvitenskap*. Bergen: Fagbokforlaget.

Nielsen K and Klitmøller J. (2017). Blinde pletter i den synlige læring: Kritiske kommentarer til 'Hattierevolutionen' [Blind spots in visual learning: Critical remarks to the 'Hattie revolution']. *Nordic Studies in Education* 37(1): 3–18

Foredragsholder: **Kristoffer Humphrey**
Jobtitel: Universitetslektor
Kvalifikationer Lektorutdanning med mastergrad i Engelsk
Organisation: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Titel på præsentationen: **Internasjonal praksis og transformative læring: lærerstudenter i Zambia**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse**

Abstrakt nr. 3: NTNU, som er Norges største lærerutdanningsinstitusjon, har en forpliktelse til å utruste fremtidige lærere til å møte både dagens, og morgendagens klasserom. Spesielt viktig kan være utvikling av interkulturell kompetanse for å møte globaliserte klasserom preget av økt mangfold. Et av virkemidlene tatt i bruk ved NTNUs lærerutdanning er muligheten for et 5-ukers praksisopphold i Zambia for lærerstudenter.

Utgangspunktet for internasjonal praksis, spesielt i et land hvor forskjellen i språk, kultur, og rammefaktorer er meget forskjellig fra hjemlandet, er hypotesen at det fører til økt interkulturell kompetanse gjennom transformativ læring (Mezirow, 1997). Forskning har vist at transformativ læring ikke skjer på egen hånd og at viktigheten av studentoppfølging med muligheter for kritisk refleksjon både før, under, og etter praksisoppholdet må vektlegges (Klein & Wikan, 2018). Men der tidligere forskning hovedsakelig har hatt fokus på lærerstudentene, ønsker vi å ha fokus på synspunktene til våre Zambiske utdanningspartnere. Forskningsspørsmålene for studien er som følger:

1. Hva oppfatter de Zambiske utdanningspartnerne som de viktigste fordele og utfordringene ved å motta lærerstudenter gjennom internasjonal praksisprogrammer?

2. Hvordan oppfatter de Zambiske utdanningspartnerne potensialet internasjonale praksisprogrammer har til å bidra til interkulturell kompetanse og global bevissthet?
Studien er kvalitativ i natur, og baserer seg på intervju av de norske studentenes praksislærere og skoleledere, i tillegg til refleksjonsnotat fra de norske studentene.

Foredragsholder: **Toril Hægeland**
Titel: Universitetslektor
Organisation: Scenekunstner, forteller og instruktør

Titel på præsentationen: **Aestethic intervention: stimulating argumentation, emotional awareness and play through interactive theatre performances and picture book readings**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse.**

Key words: *emotional awareness, critical awareness, aestetic impulse and argumentation*

Abstrakt nr. 51: Our presentatiton will highlight key findings from an ongoing project at the after school program at a multicultural school in Oslo. Interventions – interactive theatre peformance and picture book readings with drama activities – will be performed this spring, in collaboration with the theatre duo Brodin & Hægeland, the school and Oslo-Met. The theatre performance Dead or alive invites children to explore and talk about death and grief through the theatrical event itself and through performative responses in the form of singing, play and activities inspired by philosophy for children, including argumentation. The theme for the picture book reading is being different; coming to understand that different means unique.

Our object and interest of study include both responses that happen within each event; and responses that may come after the events have taken place, when pupils are free to do what they like. We see these in the light of Erica Fischer Lichte's term feedback loops, describing interactions between participants in a theatrical event (Fischer-Lichte, 2004), and Dewey's ideas about how an aestethic experience can be both sensous and transforming, how Art as Experience (Dewey [1934] 1980) can transform everyday experiences – when connected to reflection and action. As an after school program has a more open schedule than the regular school day, pupils have access to a wide variety of recourses they may respond through: different art materials, drawing and painting gear, costumes, building blocks and lego, ipads and computers.

References:

Dewey, John [1934] (1980). *Art as Experience*. New York: Perigee Books

Fischer-Lichte, Erika (2004): *Asthetik des Performativen*. Suhrkamp, Frankfurt am Main

Foredragsholder: **Ingi Heinesen Højsted,** M.A.Ed., Ph.d. in Mathematics Education

Jobtitel: Assistant Professor in Mathematics Education

Organisation: Faculty of Education, University of the Faroe Islands

Titel på præsentationen: **Digital resources in mathematics education - the essential role of the teacher**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på engelsk

Tema: **6. STEM-fagene i læreruddannelsen**

Keywords: *Digital resources, dynamic geometry environments, role of the teacher, task design*

Abstrakt nr. 84: Since the introduction of digital tools in mathematics education more than 35 years ago, extensive research has been conducted in relation to the implementation of different types of software in mathematics classrooms (Drijvers, 2015). Dynamic geometry environments (DGE hereafter) are one type of software that have received ample research attention (for an overview see Højsted, 2020). While many studies have considered students' work in DGE from a cognitive point of view (e.g. Arzarello et al, 2002), design of adequate tasks, as well as the role of the teacher in the mathematics classroom are still understudied areas (Højsted, 2020; Komatsu & Jones, 2018). In this presentation, I will present findings from recent empirical studies focusing on task design (Højsted, 2020; Højsted & Mariotti, 2021a) and on the role of the teacher (Højsted & Mariotti, 2021b; 2021c) in the specific context of implementing DGE activities to support lower secondary school students' development of mathematical reasoning competency. Analysis of these findings show that successful implementation of digital tools is a non-trivial endeavor, requiring carefully designed resources and highly capable teachers. In addition, I will circumscribe the current efforts of a research group (Mariotti et al., 2022) to describe theoretically the complexity involved in the design and implementation of digital resources in mathematics education. Finally, I will consider implications for praxis in primary and secondary school as well as preservice mathematics education.

References:

Drijvers, P. (2015) Digital Technology in Mathematics Education: Why It Works (Or Doesn't). In: Cho S. (eds) *Selected Regular Lectures from the 12th International Congress on Mathematical Education*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-17187-6_8

Højsted, I. H. (2020). Guidelines for utilizing affordances of dynamic geometry environments to support development of reasoning competency. *Nordic Studies in Mathematics Education*, 25 (2), 71–98.

Højsted, I. H. & Mariotti, M. A. (2021a) Signs emerging from students' work on a designed dependency task in dynamic geometry. In Y. Liljekvist, L. Björklund Boistrup, J. Häggström, L. Mattsson, O. Olande & H. Palmér (Eds.) Sustainable mathematics education in a digitalized world. *Proceedings of MADIF12. The twelfth research seminar of the Swedish Society for Research in Mathematics Education, January 14–15 in Växjö* (pp. 111-120). Swedish Society for Research in Mathematics Education. http://matematikdidaktik.org/wp content/uploads/2021/03/MADIF12_dokumentation.pdf Højsted,

I. H. & Mariotti, M. A. (2021b) Guidelines for the teacher – are they possible? [Manuscript submitted for publication]

Højsted, I. H. & Mariotti, M. A. (2021c) Mathematical representation competency in the era of digital representations of mathematical objects. [Manuscript submitted for publication]

Komatsu, K. & Jones, K. (2018). Task Design Principles for Heuristic Refutation in Dynamic Geometry Environments. *International Journal of Science and Mathematics Education*. https://doi.org/10.1007/s10763-018-9892- 0

Mariotti, M. A., Trgalova, J., Maracci, M. & Højsted, I. H. (2022) Principles for designing digital resources. [Manuscript in preparation]

Foredragsholder: **Gunn Tone Iversen**
Jobtitel: Høgskolelektor
Kvalifikationer Master i spesialpedagogikk
Organisation: Høgskolen på Vestlandet

Titel på præsentationen: **Studentaktive arbeidsmåtar i lærarutdanninga- eit utviklingsarbeid**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøkkelord: *profesjonell kompetanse, studentaktive læringsformer, eksemplarisk undervisning, repertoar, refleksjon i lærarutdanninga*

Abstrakt nr. 77: Studentaktive arbeidsmåtar i lærarutdanninga- eit utviklingsarbeid Grunnskulen i Norge legg vekt på læring og utvikling gjennom varierte og praktiske arbeidsmåtar og på kritisk tenking, refleksjon og «etisk bevissthet» som ein føresetnad for læring (Kunnskapsdepartementet, 2017, Utdanningsdirektoratet, 2019). Tilsvarande er varierte, studentaktive undervisnings- og læringsformer og utvikling av skjøn og evne til kritisk refleksjon forankra både politisk og fagleg i lærarutdanninga (Kunnskapsdepartementet, 2017a, Kunnskapsdepartementet, 2017b). Ved å møte studentaktive læringsmåtar på campus får grunnskulelærarstudentane teoretisk kunnskap og praktiske erfaringar som kan vere med å utvikle deira profesjonelle kompetanse. Profesjonell kompetanse blir her definert som «integrering av teoretisk kunnskap, refleksjonsevne, praktiske ferdigheter og pedagogisk dømmekraft og handlingskompetanse, (…).» (Tangen, Madsen og Løhre, 2018, s. 34). Utviklingsarbeidet blei prøvd ut i faget pedagogikk og elevkunnskap (PEL) første år i lærarutdanninga. I utviklingsarbeidet inngjekk fem seminar. Måla med desse var: 1) at studentane sjølv skulle lære gjennom motiverande, utfordrande, praktisk, variert undervisning, 2) at studentane skulle få eksemplarisk undervisning med praksisrelevante arbeidsmåtar og verktøy som kunne vere med å byggje opp det didaktiske og metodiske repertoaret deira, og 3) at logg som refleksjonsreiskap skulle vere med på å utvikle den pedagogiske refleksjonsevna hos studenten. Spørsmåla eg ønskte svar på, var: Kva slags læringsutbyte rapporterte studentane om? Kva overføringsverdi til praksis såg studentane av dei studentaktive arbeidsmåtane? Kva fekk studentane ut av å nytte loggskriving som refleksjonsreiskap? (Iversen, 2020). Eg ønsker å presentere nokre døme på studentaktive arbeidsmåtar frå utviklingsarbeidet og referere nokre «studentstemmer» frå refleksjonsloggane som «svarer» på spørsmåla eg stilte.

Referenser:

Kjelder Iversen, G.T. (2021) Utviklingsarbeid med studentaktive læringsformer i lærarutdanninga. I *Ny pedagogisk praksis. Eksempler på praksisorientert forskning i Fagfornyelsen*. Dreyers forlag

Kunnskapsdepartementet (2017a). Meld. St.16, (2016-2017). Henta frå https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/

Kunnskapsdepartementet (2017b): Lærerutdanning 2025. Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene Henta frå https://www.regjeringen.no/contentassets/d0c1da83bce94e2da21d5f631bbae817/kd_nasjonal- strategi for-larerutdanningene_nett_11.10.pdf

Tangen, N.T., Madsen, A.Aa. og Løhre, A. (2018).Pedagogikkfagets kraft for lærerstudenter i utdanningen. *Nordisk Tidsskrift for pedagogikk og kritikk*. Henta 04.06.20 frå https://utdanningsforskning.no/artikler/pedagogikkfagets-kraft-for-larerstudenter-i profesjonsutdanningen2/

Utdanningsdirektoratet (2019). Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. Henta frå https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/

Foredragsholder: **Juljana Gjata Hjorth Jacobsen**
Jobtitel: Lektor i tysk
Kvalifikationer ph.d.
Organisation: Læreruddannelsen, VIA University College i Aarhus

Titel på præsentationen: **Digital Technologies in the Foreign Language Instruction: A Study on Aligning Technology with Communicative Foreign Language Pedagogy**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Abstrakt nr. 34: This paper presents results and insights from a two-year study (2020-2022) on the use of digital technologies in foreign language teaching of English, German, French, and Spanish in lower secondary education in Denmark. The project is carried out by a group of researchers at the Department of Teacher Education at VIA University College in Aarhus, and financed by The National Center for Foreign Languages (NCFF) in Denmark. The paper informs of the key results from its two phases: 1) a survey completed by approximately 200 teachers who reveal the types of technology, work forms, assignment types with technology, and their stated reasons for using technology in the foreign language classroom; and 2) experiences from the implementation of several didactic designs that incorporate technology with the purpose of improving language acquisition as well as encouraging and maintaining communication in the target language. The paper will first contribute to the ongoing discussion on integrating technology in schools, as for example recently emphasized by Bundsgaard et al. (2018) in a Danish context, by Blikstad-Balas & Klette (2020) in a Norwegian context and by Blume (2020) in a German context. Secondly, it will specifically shed light on the uptake of technology in a foreign language pedagogical context at the lower secondary level by addressing didactic advantages and limitations of digital technologies that call for a critical view of current pedagogical practices. Thirdly, it will present a didactic model that aligns reflective choices of technology with the persistent cultivation of communicative competence (as established by Canale & Swain, 1980 and evolved by Celce-Murcia, 2008) in the foreign language classroom.

References:

Blikstad-Balas, M. & Klette, K. (2020). Still a long way to go. Narrow and transmissive use of technology in the classroom. *Nordic Journal of Digital Literacy* 15(1): 55-68

Blume, C. (2020). German Teacher's Digital Habitus and Their Pandemic Pedagogy. *Postdigital Science and Education* 2: 879-905. https://doi.org/10.1007/s42438-020-00174-9

Bundsgaard, J., Georgsen, M., Graf, S. T., Hansen, T. I., & Skott, C. K. (2018). Forskning i tre demonstrationsskoleforsøg. In J. Bundsgaard, M. Georgsen, S. T. Graf, T. I. Hansen, & C. K. Skott (Eds.), *Innovativ undervisning med IT* (pp. 7- 15). Aarhus Universitetsforlag.

Canale, M & Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics* 1(1): 1-48

Celce-Murcia, M. (2008). Rethinking the Role of Communicative Competence in Language Teaching. *Intercultural Language Use and Language Learning*, 41–57. doi:10.1007/978-1-4020-5639-0_3

Foredragsholder: **Anna Järnerot og Anne Carine Bonnevie Lund**
Jobtitel: Universitetslektor
Kvalifikationer Teacher and researcher in pedagogy and special neeeds education
Organisation: NTNU, Institutt for lærerutdannin

Titel på Præsentation: **Fra elev til lærerstudent- personlige og faglige innovasjonsprosesser**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordic contribution to Teacher Education**

Nøkkelord: *Overgang elev-lærerstudent, lærerrolle, identitet, selvrepresentasjon, praksisfeltet*

Abstrakt nr. 61: Presentation is with Anne Carine Bonnevie Lund Oppstart av studentlivet knyttes til endringsprosess relasjonelt, personlig og i forhold til forståelsen av utdanningsinstitusjonens oppgaver. Ved studiestart er det derfor viktig for mange å tilskrive seg en identitet innenfor dette nye læringsmiljøet (Chong, Ling & Chuan, 2011) samtidig som man skal starte utviklingen av en yrkesidentitet. Dette krever bevisstgjøring, refleksjoner og diskusjoner slik at overgangen fra elev til lærerstudent ikke medfører barrierer i forhold til en kommende læreridentitet (Akkerman & Bakker, 2011). Framlegget setter fokus på innovasjonsprosessen fra elev til lærerstudent for å få innblikk i de ferske lærerstudentenes forståelse av kommende lærerrolle og hvilke kvalifikasjoner de finner nødvendige for utviklingen av en fremtidig læreridentitet. Datamaterialet består av 62 refleksjonsskriv skrevet av lærerstudenter på studieløpet 1-7 i pedagogikk og elevkunnskap der de reflekterte over forståelse av lærerrollen, hvordan de anså seg skikket som kommende lærere, hva de opplevde å måtte jobbe videre med for å bli gode lærere og hvorfor de vil bli lærere. Tre kategorier som utkrystalliserte seg i analyseprosessen vil få fokus: 1) Rollen som multitaskende lærer, 2) kraftfulle selvrepresentasjoner, 3) praksisfeltet som treningsarena. Endringsarbeidet krever samtidig at utdanningsinstitusjonen stiller seg kritisk til egen praksis for å tilrettelegge slik at man møter den unge studenten ut fra deres forutsetninger.

Referencer:

Akkerman, S.F. & Bakker, A. (2011). Boundary Crossing and Boundary Objects. *Review of Educational Research.* 8(2), 132-169.

Chong, S., Ling, L. E. & Chuan, G. K. (2011). Developing Student Teachers` Professional Identities - An Exploratory Study. *International Education Studies*, 4(1), 30-38.

Foredragsholder: **Anna Järnerot**
Jobtitel: Universitetslektor
Kvalifikationer Teacher and researcher inpedagogy and special neeeds education
Organisation: Institutt for lærerutdanning/NTNU

Titel på Præsentation: **Utvikling av studentaktive læringsformer**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **2. Innovation in arts, culture and education**

Nøkkelord: *studentaktive læringsformer, digitale verktøy, variert undervisning, PfDK (profesjonsfaglig digital kompetanse)*

Abstrakt nr. 62: I emnet Pedagogikk og elevkunnskap 1 ble det høsten 2017 gjennomført et prosjekt med målsetting om økt fokus på studentaktive læringsformer gjennom aktivt bruk av digitale verktøy. Gjennom denne presentasjonen vil vi dele noen av våre erfaringer fra prosjektet «Future Digital Teacher Education». Den digitale teknologien har skapt nye muligheter for hvordan vi underholder oss, finner informasjon og tilegner oss kunnskap. Dette påvirker også pedagogens didaktiske potensial i å variere undervisning. Deri legger både utfordringer og muligheter (Senter for IKT i utdanningen, 2016). Lærerstudenter trenger profesjonsfaglig digital kompetanse for å kunne bruke digitale ressurser i læringsfremmende aktiviteter i skolen (Rindal, Lund & Jakhelln, 2015). Med digital innovativ undervisning kan vi skape reelle skolesituasjoner, som kan være grunnlag for den refleksjon og drøfting som kan hjelpe studentene til å oppnå bedre forståelse for didaktikk, samt skape en tydeligere kobling mellom teori og praksis. Det handler om å fremme læring for både lærerstudentene gjennom deres profesjonsutdanning og for deres fremtidig lærerrolle. I et samfunn som preges av digitalisering, så er det viktig at høyere utdanning utdanner lærere som har forutsetninger til å fungere godt i det digitaliserte arbeidsliv (Fossland, 2015). Høy profesjonsfaglig digital kompetanse hos lærerne er en forutsetning for å kunne forvalte deler av skolens samfunnsmandat som knytter seg til utvikling av elevers digitale ferdigheter og til variasjon av undervisning. Vårt prosjekt var første steget i en prosess, som skulle åpne for mer tid til studentaktivitet både utenfor og i timeplanens campusundervisning.

Kilder:

Fossland, T. (2015) *Digitale læringsformer i høyere utdanning.* Oslo: Universitetsforlaget.

Rindal, U., Lund, A. & Jakhelln, R. (Red.) (2015). *Veier til fremragende lærerutdanning.* Oslo: Universitetsforlaget. Utdanningsdirektoratet). Hentet (2019. 11.18, fra https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/profesjonsfaglig-digital-kompetanse/

Foredragsholder: **Tine Kirkegaard Jensen**
Jobtitel: Adjunkt
Kvalifikationer cand.pæd.
Organisation: VIA University College

Titel på præsentationen: **Den ordløse billedbog og litteraturundervisningen i de ældste skoleklasser**

Type af præsentation: Paperpræsentation på dansk

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse**

Nøgleord: *Litteraturdidaktik, billedbog, billedets grammatik, forestillingskraft, videnskredsløb*

Abstrakt nr. 16: Præsentationen tager udgangspunkt i følgende to opmærksomheder:

1. Billedlitteraturen er et særligt felt indenfor litteraturdidaktikken. Fagdidaktisk forskning i litteraturundervisningen i de ældste skoleklasser, hvor billedlitteraturen er omdrejningspunktet, er sparsom.

2. Læreruddannelsen placeres ofte i en modtagende rolle ift. forskningsaktiviteter. Forsknings-arenaen kan med fordel vælge forskningsdesign og tematikker, der i større eller mindre grad orienterer sig mod læreruddannelsen, og som lader de studerende deltage i forskningen gennem innovative og undersøgende arbejdsformer. Forskningen kan derved basere sig på et videnskredsløb, hvor læreruddannelse, forskningsarena og skole samarbejder med sigte på praksisudvikling.

Jeg præsenterer et projekt, hvor jeg sammen med to hold lærerstuderende har undersøgt, hvilket potentiale den ordløse billedbog tilbyder sig med i danskundervisningen i udskolingen. Vi har arbejdet med at undersøge dette gennem en læsning af billedbogen "Ø" (Anna Jacobina Jacobsen) i tre udskolingsklasser. De studerende optrådte som deltagere og medforskere i projektet.

Det viser sig, at den ordløse billedbog er kendetegnet ved en åbenhed, der gør det særligt nødvendigt at bruge fantasien og forestillingskraften til at skabe forbindelse og mening i læseprocessen. At læse en ordløs billedbog kræver kompetence til at læse billedets grammatik, samt at læseren i særlig grad infererer, udfylder tomme pladser og er en aktiv medskaber af tekstens verden og fortællingens forløb. Eleverne konstruerer nogle ret forskellige forståelser af bogens univers og handlingsforløb. Denne åbenhed tiltaler mange forskellige læsere og engagerer i særlig grad eleverne i litteraturarbejdet. Efter vores undersøgelse trænger spørgsmålet om, hvordan vi i det hele taget kan definere en ordløs billedbog, sig desuden på.

Litteratur:

Henkel, Ayoe Quist og Johansen, Martin Blok (red.): *Billedbøger. En Grundbog*. Dansklærerforeningens Forlag, 2012

Jacobsen, Anna Jacobina: Ø. Jensen & Dalgaard, 2019

Kümmerling-Meibauer, Bettina (red.) *The Routledge Companion to Picturebooks*. Routledge, 2017

Foredragsholder: **Martin Blok Johansen**
Jobtitel: Lektor
Kvalifikationer Ph.d.
Organisation: VIA University College

Titel på præsentationen: **"Altså det er ikke kvalitet for dem" – heterogenitet og homogenisering i diskursiveringen af uddannelseskvalitet**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på dansk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Key words: *Kvalitet, lærerprofession, fokusgruppeinterview*

Abstrakt nr. 49: Som led i projektet Pathways to Improve Quality in Higher Education (PIQUED) – der overordnet set undersøger, hvordan uddannelseskvalitet konceptualiseres, og hvordan det adresseres gennem kvalitetsfremmende tiltag – vil denne præsentation tage afsæt i det empiriske materiale fra fire forskellige fokusgruppeinterviews på danske professionshøjskoler med henblik på at analysere og diskutere, hvordan kvalitet diskursiveres: Når det handler om uddannelseskvalitet, hvad udtrykkes så som (1) selvfølgeligt og indlysende; (2) hvad kalder på uddybninger, forklaringer og legitimeringer, og (3) hvad marginaliseres eller udstødes. Disse spørgsmål adresseres gennem en analyse af 'sætningsadverbier', der er den klasse af adverbier, som angiver med hvilken grad af forpligtelse en ytring er afleveret (Gregersen & Kristiansen 2009). Det, der udtrykkes som selvfølgeligt og indlysende, analyseres med afsæt i de tektsteder i det empiriske materiale, hvor sætningsadverbiet "jo" optræder; det, der kalder på uddybninger, forklaringer og legitimeringer, analyseres med afsæt i de tektsteder, hvor sætningsadverbierne "vist", "nok", "vel" og "måske" optræder; mens det, der marginaliseres eller udstødes analyseres med afsæt de tektsteder i det empiriske materiale, hvor sætningsadverbiet "ikke" optræder. I præsentation gives der eksempler fra de foreløbige analyser, som peger i retningen af, at uddannelseskvalitet diskursiveres som et heterogent fænomen, men at der samtidig homogeniseres, når det knyttes til henholdvis studerende, kollegaer, ledere og aftagerfeltet.

Referenser:

Gregersen, F. & Kristiansen, T. (2009). *Dansk sproglære*. København: Dansklærerforeningens Forlag.

Hargreaves, A. (2000). *Nye lærere, nye tider*. Aarhus: Klim.

Jakobsen, B.L.F. (1995). Semantisk aktionalitet i dansk. *Nydanske Sprogstudier*, (20), 61-76.

Welzant, H., Schindler, L., Puls-Elvidge, S. & Crawford, L. (2015). Definitions of quality in higher education: A synthesis of the literature. *Higher Learning Research Communications,* 5(3), 3-13.

Foredragsholder: **Mari Kristine Jore og Kristin Gregers Eriksen**

Jobtitel: PhD Research Fellow

Kvalifikationer: Lecturer in social studies education

Organisation: Western Norway University of Applied Sciences

Titel på præsentation: **Post- and decolonial interruptions, and (lost) opportunities for critical thinking in teacher education**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **3. Innovative education within the area of inclusion, gender and multiculture**

Abstrakt nr. 40:

"A variety of scholarship shed light on colonial legacy in the Nordics, but implications for education are little explored. The objective of this presentation is to explore what post- and decolonial perspectives may contribute to the understanding of critical thinking. As projects for critical thinking, post- and decolonial are derived from Saidian critiques of power and knowledge. The approaches highlight systematical absences and sanctioned ignorance in narratives about history and society (Spivak, 1988), ambivalences, and dismissal of western modernity as universal project. There are also distinctions. While postcolonial theory is directed against epistemological interruptions within the framework of a reformed enlightenment project (Chakrabarty, 2008), decolonial perspectives point towards ontological conflicts and an ecology of knowledges (Santos, 2018).

Methodologically, the article is informed by the «telling case», in which validity is related to the explanatory power of the case to make obscure theoretical relationships apparent (Andreotti, 2011). Empirical examples are derived from ethnographic studies in schools at levels 5-10 (Jore, 2018, 2019; Eriksen, 2021). The focus for this presentation, is a discussion of how these studies may inform future needs of knowledges and competencies in teacher education. The examples illustrate how post- and decolonial perspectives make possible critical thinking about society that is lost through the lack of acknowledgement of coloniality. The analysis shed light on limitations and dilemmas when applying post- and decolonial perspectives, notably connected to the tension between critical thinking and normativity, and the possibility of transformative education."

References

Andreotti, V. (2011a). *Actionable postcolonial theory in education*. Palgrave.

Chakrabarty, D. (2008). *Provincializing Europe: postcolonial thought and historical difference*. Princeton.

Eriksen, K.G. (2021). *"We usually don't talk that way about Europe..." Interrupting the coloniality of Norwegian citizenship education*. Ph.D. dissertation. University of South-eastern Norway.

Jore, M. K. (2018). Fortellinger om 1814: Forestillingen om det eksepsjonelle norske demokrati. [Narratives about the exceptional Norwegian democracy]. *Nordic Journal of Comparative and International Education*, 2(1), 72– 86. https://doi.org/http://doi.org/10.7577/ncjie.2270

Jore, M. K. (2019). Eurocentrism in teaching about World War One – A Norwegian case. *Nordidactica*, 9(2).

Mignolo, W., & Walsh, C. (2018). *On decoloniality: Concepts, analytics, praxis*. Duke University Press.

Santos, B. d. S. (2018). *The end of the cognitive empire: The coming of age of epistemologies of the South*. Duke University Press.

Foredragsholder: **Jón Yngvi Jóhannsson**
Jobtitel: Lektor
Kvalifikationer M.A.
Organisation: Islands universitet

Titel på præsentationen: **Kultur hvad? Om islandske elevers holdning til kulturarv og litteratur**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **8. Andet**

Abstrakt nr. 15: Forelæsningen er baseret på materiale fra forskningsprojektet Íslenska sem námsgrein og kennslutunga (Islandsk som undervisningsfag og undervisningssprog) der blev udført af forskere ved Islands universitet og Akureyri universitet i 2015-17. En del af resultaterne blev udgivet i bogen Íslenska í grunnskólum og framhaldsskólum (Islandsk i folkeskolen og gymnasiet) (Jóhannsson og Angantýsson, 2018). Blandt det materiale der blev indsamlet, var interviews med 30 grupper af elever i folkeskolens niende klasse og i gymnasiet hvor de blev spurgt om bl.a. deres holdninger til islandsk som sprog, til islandsk kulturarv og til litteratur og litteraturundervisning. Denne forelæsning vil fokusere på hvordan eleverne forstår begreberne litteratur og kulturarv og hvordan deres holdninger til litteraturbegrebet og litteraturundervisning påvirker deres læselyst. Det viser sig at selve begrebet litteratur (isl. bókmenntir) kan være problematisk i undervisningssammenhæng og at det i mange tilfælde modvirker elevernes interesse for læsning og fordybning i tekster. Begrebet kulturarv, der står centralt (men udefineret) i læreplanen for islandsk er næsten totalt fremmed for eleverne (Mennta og menningarmálaráðuneyti, 2013). Det viser sig at deres idéer om historisk kontekst også er mangelfulde og nogle gange ret paradoksale. Dette vækker spørgsmål om litteraturundervisning i det islandske skolesystem og ikke mindst de læreplaner som den styres af.

Litteraturliste

Jónsson, Kristján Jóhann og Ásgrímur Angantýsson (red.). 2018. *Íslenska í grunnskólum og framhaldsskólum*. Reykjavík: Háskólaútgáfan.

Mennta- og menningarmálaráðuneyti. (2013). Aðalnámskrá grunnskóla: Almennur hluti 2011: Greinasvið 2013. Reykjavík: Mennta- og menningarmálaráðuneyti.

Foredragsholder: **Christina Jørgensen, Marie-Louise Gullander og Ditte Marie Pagaard**

Organisation: Københavns Professionshøjskole

Titel på præsentationen: **Innovativ udvikling af laboratoriedidaktik i læreruddannelsen**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på dansk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøgleord: *Laboratorididaktik, laboratoriepædagogik*

Abstrakt nr. 53: Vi vil fremlægge resultater fra et projekt om laboratoriedidaktik i læreruddannelsen. Projektet udspringer af en strategisk satsning på Københavns Professionshøjskole rettet mod udvikling af pædagogiske laboratorier.

I læreruddannelsen har der været afholdt seminar med fokus på laboratoriedidaktik med efterfølgende workshops omkring innovation og udvikling af ny undervisningspraksis i læreruddannelsen. Dertil kommer et omfattende arbejde med afklaring af et relevant vidensgrundlag for udviklingsarbejdet samt studie af såvel forskning som praksiserfaringer af laboratoriedidaktik.

Præsentationen laves ud fra en fremlæggelse af det overordnede udviklingsperspektiv for laboratoriedidaktikken. Efterfulgt af to praksiseksempler, som er udviklet i forbindelse med vores studie af laboratoriepædagogik.

Fremlæggelsen fokuserer på hvordan laboratorietanken udmøntes i praksis og på erfaringer omkring, hvordan man får understøttet de studerendes studiepraksis, så den bliver undersøgende og eksperimenterende.

Oplægget rummer følgende tre elementer:

1. Teoretiske perspektiver og ståsteder i laboratoriedidaktik
2. Laboratoriearbejde i den specialpædagogiske profil
3. Professionsidentitet i praktik/geografi

Litteratur:

Mottelson, M. (2020): *Forskningsoversigt om laboratoriedidaktik: Tværgående satsning for mobile laboratorier og laboratoriedidaktik*. Københavns Professionshøjskole.

Staunæs. D. et al (2014): *Læringslaboratorier og -eksperimenter*. Aarhus Universitetsforlag

Sørensen, D. (2019): Professionel dømmekraft. Om at vende indsigter til nye udsigter gennem eksperimenterende lærerpraksis. *Dansk Pædagogisk tidsskrift*. Nr 1.

Foredragsholder: **Manne Kallio, Kalle Virta, Jostein Sandven, Finn Hjardemaal and Anniken Randers-Pehrson**

Jobtitel: Adjunct Professor

Kvalifikationer PhD

Organisation: University of Helsinki

Titel på præsentationen:: **Assessing Learners' Metacognitive Awareness and Teachers' Support for that**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **1. Educational assessment and feedback**

Keywords: *metacognitive awareness, teachers' support, MAI, ITEMS*

Abstrakt nr. 14: 21st century skills like learning to learn and lifelong learning requires metacognitive abilities. Learners' Metacognitive Awareness (MA) is highlighted in general reforms in education in many countries, like in Finland and Norway. MA does not develop by itself, but conscious effort and teachers' support is required. This project aims to examine the level of learners' MA and teachers support for that in different levels and fields of education in the Nordic countries. For that purpose, we translated and validated the Metacognitive Awareness Inventory MAI, Metacognitive Awareness Inventory for Teachers MAIT and constructed a new inventory Teachers Support for Learners Metacognitive Awareness ITEMS. The analyses reveal the utility of the inventories and the validity of the scales in different levels and domains of education. The MAI and ITEMS were used in Finnish national Learning-to-Learn assessment 2017 of the ninth graders (N = 9.083) and their teachers (N = 835). The data includes all school subjects and special education. The data of vocational education consists of both students (N = 578) and teachers (N = 210) from six major fields. To gather data of pre-service teachers, the MAI is included in HowULearn questionnaires aiming to support students with information and feedback in the UH. With this project, we gain new information about the whole picture concerning MA and the support in the Nordic Countries. Furthermore, the results will guide pre-service and in-service teachers to better support learners' MA.

Foredragsholder: **Jóhanna Karlsdóttir**
Jobtitel: Lektor
Kvalifikationer M.Ed. of Pædagogik
Organisation: Islandsk Universitet, Pædagogisk afdeling

Titel på Præsentation: **Lærere der skaber læringsrum for diversitet møntet på alle elever**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **3. Innovative education within the area of inclusion, gender and multiculture**

Nøgleord: *diversitet, innovation, lighed, inklusion*

Abstrakt nr. 83: Præsentationen af mit forestående forskningsarbejde, i årerne 2020 – 2022, har som mål, dels at formidle forestillingen om, hvordan lærere responderer på elevgrupper, der er karakteriseret ved diversitet, dels at identificere faktorer af betydning for, hvordan læring og undervisning kan tage afsæt i internationale vedtægter om inklusion og uddannelse til alle (UNESCO, 2008, Guðjónsdóttir, Óskarsdóttir og Karlsdóttir, 2019). Mit fokus vil især være rettet mod lærere i indskolingen, der underviser flygtningeelever og andre flersprogede elever, med henblik på at belyse, hvordan begreber som lighed og innovation kan komme til udtryk (Ragnarsdóttir, Berman & Hansen, 2017). Et forskningsspørgsmål: Hvad karakteriserer læreres undervisning, der sigter mod at imødekomme alle elevers forskellige behov for læring? Metodisk hviler forskningsarbejdet på kvalitative metoder, hvor målet er at forstå vilkår for læring og livsverden ud fra et deltagerperspektiv. Hensigten er: at indsamle empiri i seks udvalgte grundskoler; at foretage interview med 31 grundskolelærere; at observere undervisning i de 20 læreres klasser. Forskningsarbejdet udføres af et forskerteam, bestående af en forsker og to masterstuderende på Islandsk Universitet, Pædagogisk afdeling. De første resultater vil blive forelagt.

Referenser:

Guðjónsdóttir, Hafdís; Óskarsdóttir, Edda & Karlsdóttir, Jóhanna. (2019). Responsive Teachers in Inclusive Practices. I Juanjo Mena, Ana García-Valcárcel and Francisco J. García-Peñalvo (ritstj.), *Teachers' Professional Development in Global Contexts* (bls. 243-262). The Netherlands: Koninklijke Brill NV, Leiden.

Ragnarsdóttir, Hanna; Berman, Robert & Hansen, Börkur. (2017). Successful educational contexts in Iceland for immigrant students: Case studies of nine Icelandic schools. *SAGE Research Methods Cases collection*. http://methods.sagepub.com/case/educational-contexts- iceland-immigrant-students-nine-icelandic-schools UNESCO. (2008). Education. Lokaliseret på: http://www.unesco.org/en/inclusive- education/

Foredragsholder:	**Gitte Klein**
Kvalifikationer og jobtitel	Psykolog, lærer, Master of Positive Psychology og forfatter. Rådgiver
Organisation:	Grit
Titel på Præsentation:	**Learning and Technology**
Type af præsentation:	Mundtlig præsentation på skandinavisk
Tema:	**4. IKT, læsefærdighed og uddannelse**
Abstrakt nr. 8:	Digital teknologi i undervisningen er kommet for at blive, og den ændrer sig med rivende hast således, at det der er nyt i dag er forældet i aften. Dette sætter krav til omstillingsparathed, fleksibilitet og forberedelse til en fremtid, som ingen har fantasi til at forestille sig. Og hvis vi ikke kommer med på det digitale lyntog, kommer vi til at stå alene på den forældende perron uden muligheder for at komme væk. Dette sætter store krav til politikkere, ledelse og lærere til at træffe de rigtige afgørelser, som kan øge frem for begrænse vores muligheder i en digital fremtid. I oplægget kommes der med bud på, hvordan vi som samfund bedst forbereder os til den ukendte digitale fremtid. Der tages udgangspunkt i hvilke kundskaber og kognitive processer, der bedst udruster eleverne og hvordan disse bibringes dem. Oplægsholder Gitte Klein, psykolog, lærer, forfatter og Master of Positive Psychology

Foredragsholder: **Gitte Krag**
Jobtitel: Lektor
Kvalifikationer: cand. pæd. fil, master i vejledning, folkeskolelærer
Organisation: UCN Læreruddannelsen i Hjørring

Titel på præsentationen: **Dannelse i "mellemrummene" - empirisk dannelsesprojekt i folkeskolen**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Abstrakt nr. 23: Dannelse i "mellemrummene" – empirisk dannelsesprojekt i folkeskolen På baggrund af konkrete praksisobservationer og lærerinterviews, hvor dannelsesaspektet har været i fokus, kan vi udsige nogle grundlæggende tematikker og underliggende lærerfaglige dilemmaer som udtryk for, hvad det vil sige at være lærer i praksis og forholde sig selv hertil (Oettingen 2018) Med afsæt i den faktiske lærerprofession og hvad der reelt sker i lærerens samspil med eleverne i folkeskolen udpeges centrale former for "usynlig" lærerfaglighed, som lærerens praksishandlinger indikerer i vores udviklingsprojekt. Gennem arbejdet med tematikkerne og to forskellige former for case-undervisningsmateriale udvikles en professionsfaglighed hos den lærerstuderende, som understøtter og udfordrer den studerende i form af realistiske og vedkommende situationer, som man som lærer må agere i (Dam; Kvols 2019). Der vil blive givet konkrete case-eksempler på dannelse i "mellemrummene" og forslag til hvordan det usynlige dannelsesarbejde læreren udfører, kan synliggøres, kvalificeres og udvikles

Foredragsholder: **Leva Kuginyte-Arlauskiene**
Jobtitel: Førsteamanuensis i pedagogikk
Organisation: Western Norway University of Applied Sciences (HVL)
Titel på præsentationen: **Klasseromsinteraksjoner som forebyggende tiltak i møte med utfordrende atferd**
Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk
Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Abstrakt 60: Fokus på relasjonsbygging og en autoritativ lærerrolle står sentralt ved forebygging og håndtering av problematferd. Med bakgrunn i dette var det overordnede målet med prosjektet å undersøke hyppighet av ulike former for problematferd i en klasse som læreren har god kjennskap til, hvilke tiltak som vanligvis brukes i møte med dette, vurdering av egen autoritativ klasseledelse, samt kartlegge læreren sin vurdering av relasjoner til elevene og relasjoner rettet mot læringskultur og sosialt miljø. Med dette formulerer vi følgende forskningsspørsmål: Hvilke sammenhenger finnes mellom omfang av problematferd og læreren sin rolle i klasserommet? For å beskrive problematferd har vi tatt utgangspunkt i en inndeling av utfordrende atferd, operasjonalisert av Nordahl og Sørlie, brukt i SPEED- prosjektet (Haug, 2017). Videre bygger vi vår forskning på forståelse om at klasseromsinteraksjoner er det primære utgangspunktet for en systembasert tilnærming som inneholder atferd, interaksjon og relasjon i sammenheng. Vaaland og Ertesvåg (2020) hevder at dette hjelper oss til å identifisere sentrale element som har betydning for undervisningskvaliteten. Dermed ba vi lærere om å ta stilling til påstander om klasseromsinteraksjon som bygger på Pianta og Hamre sin forskning «Teaching Trough Interactions» og er videreført til den norske konteksten gjennom Læringsmiljøsenteret ved Universitetet i Stavanger. Ertesvåg og Westergaard (2019) har utarbeidet spørsmålsbatteri som måler de ulike domenene og dimensjonene knyttet til ulike typer interaksjon. Forskningen er basert på en kvantitativ spørreundersøkelse, der utvalget består av 150 grunnskolelærere.

Foredragsholder: **Pål Lagestad**
Jobtitel: Professor
Kvalifikationer: Physical edcuation and sport
Organisation: Nord university

Titel på Præsentation: **High School Students' Experiences of Being "Seen" by Their Physical Education Teachers**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **1. Educational assessment and feedback**

Keywords: *To be "seen"; physical fitness; high school; physical education teacher.*

Abstrakt nr. 26: The study examines the association between students' level of physical fitness and experiences of being "seen" by their physical education (PE) teachers, by interviewing 26 high school students (13 with low physical fitness, and 13 with high physical fitness). The analyses indicated that being "seen" in PE seems to be related to experienced opportunities for students to display their skills, teachers' caring behaviors, feedback from teachers, and the quality and tone of dialogue with teachers. The results showed that, whereas all 13 students with a high level of physical fitness experienced being "seen" by their PE teachers, only six students with a low level of physical fitness had the same experience. These findings suggest that PE teachers possess a limited narrative of their students with a low level of physical fitness. The results may also indicate the prevalence of a pedagogical approach, according to which teachers focus more on physically-fit students. Overall, teachers seem to play a key role in determining whether students experience being "seen". The results have important implications for both teacher education and PE education in schools.

Foredragsholder: **Ragnhild Laird Iversen og Jocelyne von Hof**

Jobtitel: Universitetslektor / phd-student

Kvalifikationer PhD-stipendiat.

Organisation: USN Universitetet i Sør-Øst Norge

Titel på præsentationen: **Skin in the game. Navigating tensions in anti-racist education as black and white teacher-educators.**

Type af præsentation: Presentasjon i symposium in Engelsk (alternativt norsk)

Tema: **3. Innovativ uddannelse i relation til inklusion, køn og multikultur**

Nøgleord: *Positionality, fragility, anti-racism, personal as professional development*

Abstrakt nr. 39: According to the Norwegian framework plan for Kindergartens, staff shall "combat discrimination, prejudice, stereotypes and racism" (Directorate for Education and Training, 2017, p. 56). However, racism is not mentioned in the national guidelines for Early childhood teacher education (ECTE), leaving the subject up to individual teacher educators to address. This presentation is a collaborative reflection upon our experiences, arranging joint workshops about racism as Early childhood teacher educators. One of us being black and the other white, we have found ourselves navigating different tensions and challenging different forms of fragility (DiAngelo, 2018).

Following Pollock et al, we investigate tensions between personal and professional development, seeing the personal and professional as intrinsically linked together (Pollock, Deckman, Mira, & Shalaby, 2010). A major insight from Ragnhild, being white and holding seminars about racism in ECTC since 2015, is how the atmosphere changed when Jocelyne joined as a co-teacher in 2019. Having a teacher sharing own experiences of racism opened the room for students reflecting of their own relations to race and racism, and paved way for more confident conversations linking theory and practice. For Jocelyne, however, the seminars involved complex emotional labor, well known to other scholars of color, but often academically unacknowledged (Ahmed, 2012). These experiences raises both didactical and ethical questions.

Teachers with majority background overwhelmingly dominate teacher education in Norway. We discuss how our positionality affect anti-racist education, and what roles, responsibilities and emotional labor we as teachers of different colors go through on our journeys as teacher educators.

Litteratur:

Ahmed, S. (2012). *On being included : racism and diversity in institutional life*. Durham, N.C: Duke University Press.

DiAngelo, R. (2018). *White fragility : why it's so hard for white people to talk about racism*. Boston, Mass: Beacon Press.

Directorate for Education and Training. (2017). Framework Plan for Kindergartens, contents and tasks. Directorate for Education and Training

Pollock, M., Deckman, S., Mira, M., & Shalaby, C. (2010). "But What Can I Do?": Three Necessary Tensions in Teaching Teachers About Race. *Journal of Teacher Education*, 61(3), 211-224. doi:10.1177/0022487109354089

Foredragsholder: **Anne Karin Larsen**
Jobtitel: Dosent
Organisation: OsloMet

Titel på præsentationen: **"Det er små ting som gjør stor forskjell" Hvordan opplever elevene og deres foreldre at en alternativ læringsarena på en bondegård kan bidra til gjennomføring av VG1 Byggfag? Resultater fra 44 kvalitative forskningsintervju av elever og foreldre.**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på norsk/skandinavisk

Tema: **3. Innovativ uddannelse i relation til inklusion, køn og multikultur**

Nøkkelord: *frafall, yrkesfag, «unge på kanten», motivasjon, alternativ læringsarena, recovery*

Keywords: *Dropout, vocational education and training, NEET (not in education, employment, or training) motivation, alternative learning arena, "beeing in recovery"*

Abstrakt nr. 19: Hvordan opplever elevene og deres foreldre at en alternativ læringsarena på en bondegård kan bidra til gjennomføring av VG1 Byggfag? Resultater fra 44 kvalitative forskningsintervju av elever og foreldre.

Internasjonal og nasjonal forskning på frafall i videregående skole gir et godt innblikk i hvorfor så mange elever faller fra og hvilke grupper som er spesielt utsatt (Lamb, Markussen, Teese, Sandberg & Polesel, 2011; Lillejord, 2015; Görlich, Pless, Katznelson & Graversen, 2019; Wahlgren, Aarkrog, Mariager-Anderson, Gottlieb & Larsen, 2018). Det vi vet mindre om er hvordan alternative læringsarenaer kan bidra til at elever som står i fare for å falle ut fanges opp og faktisk kan klare å gjennomføre et eller flere skoleår. For å undersøke dette nærmere ble elever og deres foreldre intervjuet om sine hverdagserfaringer etter et skoleår ved en alternativ læringsarena til VG1 Byggfag i Norge. Med fokus på motivasjon og tilpasset opplæring presenteres empiri basert på 44 kvalitative intervju av elever og foreldre. Resultatene analyseres i et motivasjonsteoretisk perspektiv hvor fem motivasjonsfaktorer relateres til hverandre (Görlich & Katznelson, 2017; Katznelson, 2016; Katznelson & Görlich, 2017).

Resultater og analyser viser at oppholdet på den alternative læringsarenaen bidro til økt motivasjon for endring av egen livsstil og læring. Elevene møter en grunnleggende anerkjennende holdning, gjennom samtaler oppmuntres de til å reflektere over egne valg, holdninger og ønsker for seg selv både på kort og lang sikt. Funn underbygges av motivasjon- og recoveryteori (Anthony, 1993; Borg, Karlsson & Stenhammer, 2013; Gorlich, & Katznelson, 2017; Katznelson, 2016; Katznelson, & Görlich, 2017) og viser at 31 av 50 (62%) elever gjennomførte skoleåret og var aktive i skole eller arbeid i november året etter. Det vil si at 31 elever som hadde falt ut av ordinær videregående opplæring gjennomførte skoleåret på denne alternative læringsarenaen. Det kan derfor konkluderes med at denne form for tiltak bidrar til å redusere frafall fra skole og arbeidsliv, for utsatt ungdom.

Referanser

Anthony, W. A. (1993). Recovery from mental illness: The guiding vision of the mental health service system in the 1990s. *Psychosocial Rehabilitation Journal,* 16(4), 11-23. doi: 10.1037/h0095655

Borg, M., Karlsson, B. & Stenhammer, A. (2013). R*ecoveryorienterte praksiser – En systematisk kunnskapssammenstilling.* Rapport nr 4/2013 Drammen: Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA) https://www.napha.no/content/13883/Recovery

Gorlich, A, & Katznelson, N. (2017) Unge mennesker på randen av utdanningssystemet: Følgende samme bane annerledes. Tidsskrift: *pedagogisk forskningsinstitutt* Volume 60, 2018 - 1. utgave

Görlich, A., Pless, M., Katznelson, N., & Graversen, L. (2019). *Ny udsathed i ungdomslivet: 11*

forskere om den stigende mistrivsel blandt unge. Hans Reitzels Forlag.

Katznelson, N.& Görlich, A. (2017) H*vordan skaber man motivation for uddannelse blant udsatte unge*. Center for Ungdomsforskning Aalborg: Aalborg Universitet

Katznelson, N. (2016). Rethinking motivational challenges amongst young adults on the margin. *Journal of Youth Studies*, 1-18. https://doi.org/10.1080/13676261.2016.1254168

Lamb, S., Markussen, E., Teese, R., Sandberg, N. & Polesel, J. (2011). *School Dropout and Completion*. Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-90-481-9763-7

Lillejord, S., Halvorsrud, K., Ruud, E., Morgan, K., Freyr, T., Fischer Griffiths, P., Eikeland, O. J., Hauge, T. E., Homme, A. D., & Manger, (2015). Frafall i videregående opplæring: En systematisk kunnskapsoversikt. Hentet fra https://utdanningsforskning.no/artikler/frafall-i-videregaende opplaring---systematiske-kunnskapsoversikter-om-frafall/

NOU2018:15 (2018). Kvalifisert, forberedt og motivert. Et kunnskapsgrunnlag om struktur og innhold i videregående opplæring. Oslo: Kunnskapsdepartementet

NOU2018:2 (2018). Fremtidige kompetansebehov 1. Oslo: Kunnskapsdepartementet

OECD (2018). Investing in youth:Norway, OECD Publishing, Paris https://www.oecd- ilibrary.org/social-issues-migration health/investing-in-youth- norway_9789264283671-en

Wahlgren, B., Aarkrog,V., Mariager- Anderson, K., Gottlieb,S. & Larsen, C.H. (2018) Unge voksnes beslutningsprocesser i relationtil frafald: En empirisk undersøkelse blant unge voksne i erhvervs- og almen voksenuddannelse. *NJVET,* Vol.8, No.1, s. 98-113 doi:10.3384/njvet.2242- 458X.188198

Foredragsholder: **Julie Leonardsen**
Jobtitel: Ph.d kandidat
Organisation: Norges tekniske-naturvitenskapelige universitet NTNU

Titel på præsentationen: **A poster says more than a thousand words - using academic posters to make writing and research relevant for students in vocational master´s programs**

Type af præsentation: Posterpresentation in English (Scandinavian)

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Keywords: *VET teacher education, master degree in vocational didactics, academic writing, writing to learn, academic research poster*

Abstrakt nr. 93: VET teacher students in Norway meet higher education without sufficient writing skills. Research argue that students with a vocational background have little experience with writing, struggle to express their professionalism through text and lack strategies to develop their writing skills (Hellne-Halvorsen & Spetalen, 2020; Hoel & Rokkones, 2012). Poor writing skills might prevent VET teacher students to engage in educational research both while studying and when practicing as VET teachers. However, practical approaches to writing in academia might give these students tools to develop their writing skills. Drawing on a pragmatic approach to writing and learning, this study examines how the use of academic research posters can make writing more accessible and relevant for students in vocational master's programs. Furthermore, the study provides knowledge about how practical approaches to writing in academia can make future vocational teachers better equipped to research and communicate needs in VET. This study has a qualitative case design. The context is an academic writing subject in a master of education program at a Norwegian University. Twelve students with vocational background attended practical workshops to make and present posters based on their master projects. Data is based on my field notes from the workshops, the posters made by the students, their meta-texts about the poster-making process and a digital questionnaire. The study uses content analysis (Neuendorf, 2017). Preliminary findings show that practical approaches to academic writing strengthen students' self confidence as writers, give them tools to communicate their own professionalism and make them reflect on their own writing.

References

Hellne-Halvorsen, E. B., & Spetalen, H. (2020). Arbeid med skriving i yrkesfaglærerutdanningen. *Acta Didactica Norden,* 14(1), 1–33. https://doi.org/DOI: https://doi.org/10.5617/adno.8026

Hoel, T. L., & Rokkones, K. L. (2012). Frå tommestokk til pc: Yrkesfaglærerstudentar og skriving. I S. Matre, S. Kibsgaard Sjøhelle, & R. Solheim (Red.), *Teorier om tekst i møte emd skolens lese- og skivepraksis* (s. 239– 249). Universitetsforlaget.

Neuendorf, K. A. (2017). *The content analysis guidebook* (Second edition). SAGE.

Foredragsholder: **Audhild Løhre og Nicole Veelo**

Organisation: Institutt for lærerutdanning, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Titel på præsentationen: **Lærerstudenters engasjement og tilfredshet med livet**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøkkelord: *faglig engasjement, sosialt engasjement, gjensidighet, profesjonsutdanning*

Abstrakt nr. 90: Det fins lite kunnskap om hvordan studenters engasjement i egen utdanning kan virke inn på hverdagslivet deres. Denne kvantitative studien setter søkelyset på både faglig og sosialt engasjement og spør: Hvilke sammenhenger er det mellom lærerstudenters engasjement og deres opplevelse av tilfredshet med livet? Vi bruker data fra den elektroniske spørreundersøkelsen Lærerstudenten i kontekst (LiKON), med 219 lærerstudenter i deres første semester i profesjonsutdanningen. Regresjonsanalyser viser at studentenes aktive bidrag ved lærestedet har stor betydning for det å kjenne seg tilfreds med hvordan livet leves. Studentaktive bidrag ser vi gjennom deres rapportering av faglig engasjement (eksempelvis: å forberede seg til undervisning, yte stor innsats i arbeidsprosesser og bli inspirert av faglige utfordringer) så vel som sosialt engasjement (eksempelvis: å invitere medstudenter til sosiale aktiviteter, delta i organiserte aktiviteter på/utenfor campus og omgås medstudenter i fritida). I tillegg ser vi betydningen av studentaktive bidrag når det gjelder læringsmiljøet, og her synes gjensidighet å være vesentlig: det å ta imot og det å gi (eksempelvis: vise omsorg for hverandre og støtte hverandre når det er behov).

Referanser

Etnan, R., & Løhre, A. (2019). Engasjement og faglig tilfredshet i klasserommet. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 103(1), 16-28.

Torp, S., Grimsmo, A., Hagen, S., Duran, A., & Gudbergsson, S. B. (2012). Work engagement: a practical measure for workplace health promotion? *Health Promotion International*, 28(3), 387-396. https://doi.org/10.1093/heapro/das022

Foredragsholder: **Birgitte Greve Madsen og Peter Fregerslev**

Jobtitel: Lektor i dansk

Kvalifikationer: Cand. pæd. i dansk

Organisation: Læreruddannelsen i Aarhus, VIA University College

Titel på præsentationen: **Lærerstuderendes mundtlige kompetencer som udgangspunkt for didaktisk udvikling af undervisning i mundtlighed**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Nøgleord: *Praksistilknytning, selvfortællinger, mundtlighedsdidaktik*

Abstrakt nr. 46: Lærerstuderendes mundtlige kompetencer som udgangspunkt for didaktisk udvikling af undervisning i mundtlighe. Læreruddannelsens vidensbasering i Danmark omfatter både en forsknings- og praksisbaseret dimension. Denne præsentation har fokus på hvordan lærerstuderende kan tilegne sig mere praksisrelevant viden under uddannelsen. I evaluering af læreruddannelsen (2018) og endvidere i LLN's udspil til revision af læreruddannelsen (2022) peges på at intentionen om et øget samspil mellem professionshøjskolerne og grundskolerne ikke blot gælder samarbejdet om de studerendes praktik. Ambitionen omhandler en udvidet praksistilknytning hvor danskundervisningen i læreruddannelsen i højere grad bør kobles til praksis. Vi har undersøgt, hvordan studerende kan udvikle mundtlige kompetencer og didaktiske designs der omhandler elevers arbejde med selvfortællinger. Målet var at de lærerstuderende både skulle arbejde teoretisk og praktisk med egne fortællinger for at blive i stand til designe hensigtsmæssig undervisning. I et mindre projekt undersøgte vi hvordan 22 lærerstuderende i samarbejde med 4 grundskolelærere faciliterede undervisningen for 100 elever fra 3. og 4. klassetrin. Projektet havde således både til hensigt at understøtte studerendes læreridentitet og danskfaglige kompetencer – og elevernes faglige dannelsesproces. I vores præsentation kommer ind på både resultater af og udfordringer med dette praksisarbejde.

Litteraturhenvisninger:

Sarah Robinson og Helle Munkholm Davidsen (2021): *Forandringspædagogik – et nyt fagdidaktisk dannelsesprojekt*. Frydenlund.

Peter Fregerslev (2022): *Mundtlig retorik i danskfa*get. Samfundslitteratur.

Bruner, Jerome (2002/2004): *At fortælle historier i juraen, i litteraturen og i livet*. Alinia.

Foredragsholder: **Maria Magnusson og Anna-Carin Bredmar**
Jobtitel: Senior Lecturer
Kvalifikationer PhD
Organisation: Linnéuniversitetet

Titel på præsentationen: **Det tredje rummet - en samverkansmodell mellan akademi och fält**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Keywords: *Praktiknära forskning, lärarutbildning, skolutveckling, samverkan*

Abstrakt nr. 28: Studien ingår i ett större praktiknära forskningsprojekt inom ramen för en nationell försöksverksamhet på uppdrag av den svenska regeringen. Försöksverksamheten ska utveckla och pröva hållbara samverkansmodeller mellan akademi och skola vad gäller forskning, skolverksamhet och lärarutbildning. Syfte med föreliggande studie är att undersöka möjligheterna att utforma en gemensam digital plattform som en informationslänk mellan lärosätet och skolor med lärarstudenter.

Plattformen avser att stärka samarbetet ytterligare mellan lärosäte och de aktuella skolorna, genom att förenkla viss kommunikation som sker mellan aktörerna och sprida/dela praktiknära forskning. Plattformen syftar till att skapa möjligheter att följa praktiknära forskningsprojekt utifrån skilda aktörers perspektiv. Resultatet visar att det krävs uthållighet och förståelse för varandras kulturer, både mellan fält och akademi men även mellan olika

funktioner i samma verksamhet, för att nå ett samarbete som upplevs meningsfullt och hållbart över tid. Här framträder det delade objektet som betydelsefullt, det vill säga the boundery object som skrivs fram av Collins, Evans och Gorman (2007). En gemensam digital plattform torde kunna fungera som ett delat, sammanlänkande objekt i linje med Collins m.fl. (2007) resonemang och därmed bidra till olika former av samverkan mellan olika aktörer. Rätt utformad och administrerad skulle en digital plattform kunna erbjuda ett gemensamt ägandeskap av samverkansprocessen för alla parter oavsett tolkning av the boundery object. En digital arena kan förstås som the boundery object, i det vi skulle vilja kalla för det tredje rummet (Olsson & Brunner Cederlund, 2020).

Foredragsholder: **Svava Björg Mörk**
Jobtitel: Lektor
Kvalifikationer Doctor
Organisation: University of Akureyri

Titel på præsentationen: **Field practice increases professionalism: Collaboration during practicum**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Nøgleord: *Partnership, Early Childhood teacher education, Practicum, Activity system*

Abstrakt nr. 1: The study focused on stakeholders' views of field practice, their collaborative practices, and their stance on future goals for developing the field practice of preschool student teachers. Qualitative interviews were conducted with the majority-party municipal policymakers serving on educational councils, preschool teachers specializing in mentoring programs, and university teachers with authority or influence over field practice in some way. The paper focused on partnership theory (Halvorsen, 2014; Smith, 2016) and partnership in the third space (Zeichner, 2010).

Using Engeström's (2015) activity system as an analyzing tool, the findings showed that the collaboration between actors about the practicum was scarce. University teachers believed that the collaboration could be strengthened, and preschool based mentors experienced that the collaboration varied, most of them had little contact with local departments of education. Policymakers felt they had little influence, and emphasized that they trusted their professional advisors, such as preschool advisors, for the collaboration. It is therefore important to strengthen the partnership between the stakeholders, especially involving preschool advisors from the local departments of education. Stakeholders' attitudes towards field practice were positive and most of the participants emphasized the value of the practicum and the professional development of preschool teacher students.

Litteratur: Engeström, 2015; Halvorsen, 2014; Smith, 2016; Zeichner, 2010

Foredragsholder: **Merete Munkholm og Else Skibsted**
Jobtitel: Lektor på læreruddannelsen
Kvalifikationer Lektor og Ph.d.
Organisation: VIA Læreruddannelsen, Campus C

Titel på Præsentationen **Innovative praksisstudier - et empiriværksted**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøgleord *Integreret praktik, empiriværksted, et tredje læringsrum, analyserende skolekultur, situeret professionalisme*

Abstrakt nr. 67: I Danmark pågår aktuelt et arbejde med en gennemgribende revision af læreruddannelsen med forventet opstart i 2022 eller 2023. En af ambitionerne med revisionen er at styrke integrering af praktikken i uddannelsen, hvilket kalder på nye og innovative måder at gentænke og gennemføre samarbejdet mellem skole og uddannelse på (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2021). I præsentationen diskuterer vi, hvordan studier af praksis kan organiseres og gennemføres på innovative måder, der kvalificerer de lærerstuderendes muligheder for udvikling af situeret professionalisme (Hedegaard-Sørensen & Grumløse, 2016). Situeret professionalisme handler om at kunne undersøge, forstå og handle i et uforudsigeligt og komplekst skoleliv præget af handletvang i nuet. I den mundtlige præsentation giver vi også et konkret bud på en didaktisering af et tredje læringsrum, der har som ambition at styrke de lærerstuderendes udvikling af situeret professionalisme, og som vi kalder et 'empiriværksted' (Skibsted og Munkholm, 2022). I empiriværkstedet mødes læreruddannere, lærere i skolen og lærerstuderende om videooptagelser fra de studerendes praktik. Med afsæt i en faciliteret og undersøgende samtale udforskes skolelivets praksis fra forskellige perspektiver, der blandt andet kan bidrage til en øget sensibilitet over for børns perspektiver, indsigt i egne forforståelser og i det hele taget til et metablik på skolelivets praksis (Munkholm og Skibsted, 2022). Vi argumenterer for vigtigheden af, at man som lærerstuderende kan forholde sig åbent og undersøgende til det, der foregår i skolelivet, og dermed bidrage til udvikling af en analyserende skolekultur (Molbæk, 2016).

Litteratur

Hedegaard-Sørensen, L. & Grumløse, S. P. (2016): Lærerfaglighed, inklusion og differentiering. *Pædagogiske lektionsstudier i praksis*. København: Samfundslitteratur.

Molbæk, M. (2016): *Inkluderende klasse- og læringsledelse*. Ph.d.-afhandling. Aarhus: DPU, Aarhus Universitet.

Munkholm og Skibsted (2022, in press): *Den lærerstuderende som forsker og deltager i skolen. I: Pædagogisk psykologi i læreruddannelsen – en studiebog til lærerens grundfaglighed.* Akademisk Forlag

Skibsted og Munkholm (2022, in press): Empiriværksted - et rum for praksisudvikling. *Tidskriftet Cepra striben*. UCN

Uddannelses- og Forskningsministeriet (2021): Anbefalinger fra udviklingsgruppe: Sådan bør fremtidens lærere uddannes. Lokaliseret på: https://ufm.dk/aktuelt/press

Foredragsholder: **Rannveig Oliv Myhr**
Jobtitel: Førstelektor i pedagogikk
Organisation: ILU, NTNU

Titel på præsentationen: **Om å tre inn som en feil i samtalen**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **3. Innovativ uddannelse i relation til inklusion, køn og multikultur**

Abstrakt nr. 88: Begrepet innovasjon blir vanligvis forstått i sammenheng med økonomiske fenomen og utvikling av varer og tjenester. Når jeg knytter en presentasjon om pedagogiske problemstillinger opp mot begrepet så vil det være mer riktig å la innovasjon bety det vi ennå ikke helt skjønner hva er. I skolen innvies elever i eksisterende kunnskap, i det vi som samfunn skjønner og kan gi en forståelse av. Men elevene kommer med erfaringer og identiteter som utfordrer den eksisterende kunnskapen. De kan vite noe uten å skjønne hva det er, og de kan oppdage at den eksisterende kunnskapen ikke strekker til for å skjønne det de har erfart eller vet (Simons og Masscheleins, 2010). I denne presentasjonen handler det om elevers deltakelse med en religiøs tro i den norske skolens fellessamtaler. Hvordan kan motstand mot å la seg inkludere i samtalen forstås som elevers måte å ivareta den religiøse troen og dens potensial for å skape distanse, undring og tvil, stilt overfor eksisterende forståelser og identiteter i fellesskapet (Henriksen, 2012). Arbeidsmåten i prosjektet har vært å benytte skjønnlitteratur som eksemplifiseringer og å utarbeide en tankerekke som gjør det mulig å bringe problemstillingene inn i samtaler i kollegafellesskapet.

Referenser:

Henriksen, J.O (2012). Religion mellom sekularitet og sekularisme: Sekularitetens gevinster i et religionsfilosofisk perspektiv. I: S. Bangstad, O. Leirvik, I. T. Plesner (red.). *Sekularisme – med norske briller*. Fagbokforlaget.

Simons, M. & Masscheleins, J. (2010). Governmental, Political and Pedagogical Subjectivation: Foucault with Rancière. *Educational Philosophy and Theory*, Vol. 42, s588-605.

Foredragsholder: **Torill H. Møllerhagen**

Jobtitel: Universitetslektor og Førstelektor

Organisation: OsloMet

Titel på præsentationen: **Forberede studentene på pedagogisk praksis og styrke samarbeidet med praksislærere**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Nøkkelord: *pedagogisk praksis, arbeidsrelevants, koherens, lærerutdanningsskoler, samarbeid universitet og praksisfelt*

Abstrakt nr. 68: Forskning viser manglende relevans og lav koherens (sammenheng) mellom lærerutdanning og praksisfelt (Canrinus et al., 2017; Dahlback et al., 2018, 2019, 2020; Gessler, 2017; Hiim, 2015; Louw, 2017). Norske styringsdokumenter påpeker behov for et stabilt og gjensidig utviklende samarbeid mellom skole og lærerutdanning med utvikling av: «Strukturer og arenaer for langsiktig samarbeid på alle nivåer» (Kunnskapsdepartementet, 2017 s. 8). Yrkesfaglærerutdanningen (YFL) ved et OsloMet - storbyuniversitetet i Norge vektlegger profesjonsretting i tråd med samfunnets, praksisfeltets og studentenes behov for kompetanse, der YFL-studenter har totalt 70 dagers veiledet pedagogisk praksis i praksisskoler. Likevel melder praksislærere i videregående skole (vgs.) om utfordringer med studenters forberedelse til pedagogisk praksis og arbeidsrelevansen i YFLs innhold. Dette var bakgrunnen for et aksjonsforskningsprosjekt om styrking av pedagogisk praksis i samarbeid med praksislærere. Problemstilling: Hvordan kan pedagogisk praksis styrkes gjennom utvikling av samarbeidsstrukturer mellom YFL og praksislærere i videregående skole? Forskningsspørsmål: 1. Hva er arbeidsrelevant innhold i pedagogisk praksis? 2. Hvordan kan studentenes forberedelse til pedagogisk praksis styrkes? Prosjektet er en del av et stort aksjonsforskningsprosjekt om utvikling av lærerutdanningsskoler i yrkesfag (LUSY) som er støttet av Norsk Forskningsråd, er forankret i en kritisk-pragmatisk kunnskapstradisjon (Dewey, 1916; Eikeland, 1997, 2006; Hiim, 2010, 2013; Schön, 1983; Sylte, 2020, 2021). Innovasjonene i prosjektet innebærer pedagogiske eksperimenter. Empirigrunnlaget er basert på observasjoner, logger, evalueringer og intervjuer. Foreløpige resultater peker mot behov for en organisasjons- og didaktisk samarbeidsmodell som innebærer styrking av studentenes forberedelse til pedagogisk praksis, mer arbeidsrelevant innhold, samt systematisk opplæring og bruk av et veiledningsdokument for undervisningsplanlegging.

Referanser

Canrinus, E.T., Bergem, O.K., Klette, K. & Hammerness, K. (2017). Coherent teacher education programmes: Taking a student perspective. *Journal of Curriculum Studies*, 49(3), 313–333. https://doi.org/10.1080/00220272.2015.1124145

Dahlback, J., Olstad, H. B., Sylte, A. L. & Wolden, A. C. (2018). Utfordringer og muligheter i møtepunktet mellom yrkesfaglærerutdanningen og praksis i videregående skole. *Nordic Journal of Vocational Education and Training.* 2018;8:57-77 http://dx.doi.org/10.3384/njvet.2242-458X.188357

Dahlback, J., Olstad, H. B., Sylte, A. L. & Wolden, A.-C. (2019). Yrkesfaglig lærerkompetanse i brede utdanningsprogram. *Scandinavian Journal of Vocations in Development.* ISSN: 2464-4153 Vol 3, No 1 (2018), e2952 https://doi.org/10.7577/sjvd.3234

Dahlback, J., Olstad, H. B., Sylte, A. L. & Wolden, A.-C. (2020). The Importance of Authentic Workplace- Based Assessment: A Study From VET Teacher Education. I*nternational Journal for Research in Vocational Education and Training,* 7(3), 302–324. https://doi.org/10.13152/IJRVET.7.3.3

Dewey, J. (1916). Democracy and education: An introduction to the philosophy of education.

New York: Macmillan. *Creative Education*, Vol.3 No.8, December 21, 2012

Eikeland, O. (1997). *Erfaring, dialogikk og politikk - Den antikke dialogfilosofiens betydning for rekonstruksjonen av moderne empirisk samfunnsvitenskap. Et begrepshistorisk og filosofisk bidrag* (3. utgave). Oslo: Universitetsforlaget.

Eikeland, O. (2006). The Validity of Action Research - Validity in Action Research, s. 193-240 I Aagaard Nielsen, K. & Svensson, L. (Red.): *Action Research & Interactive Research - Beyond Theory and Practice*. Maastricht and Aachen: Shaker Publishing.

Gessler, M. (2017). The Lack of Collaboration Between Companies and Schools in the German Dual Apprenticeship System: Historical Background and Recent Data. *International Journal for Research in Vocational Education and Training*, 4(2), 164–195. https://doi.org/10.13152/IJRVET.4.2.4

Hiim, H. (2010). *Pedagogisk aksjonsforskning. Tilnærminger, eksempler og kunnskapsfilosofisk grunnlag.* Gyldendal Akademisk.

Hiim, H. (2013). *Praksisbasert yrkesutdanning: Hvordan utvikle relevant yrkesutdanning for elever og arbeidsliv?* Gyldendal Akademisk.

Hiim, H. (2015). Kvalitet i yrkesutdanningen: Resultater fra et aksjonsforskningsprosjekt om yrkesforankring av innholdet i yrkesutdanningen. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 99(2), 136-148. https://www.idunn.no/npt/2015/02/kvalitet_i_yrkesutdanningen_- resultater_fra_et_aksjonsfors

Kunnskapsdepartementet (2017). Lærerutdanning 2025. Hentet 26.januar 2022 fra Lærerutdanning 2025. Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene (regjeringen.no)

Louw, A. (2017). Kobling mellem skole og praktik på erhvervsuddannelserne. I K. E. Andreassen & H. Duch (Red.), *Forandringer i ungdomsuddannelserne: Overgange og indsatser* (s. 93- 114). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

Ungdomsliv. OsloMet (2021). Programplan for bachelor – yrkesfaglærerutdanningen. Hentet 26.januar 2022 fra Bachelorstudium - yrkesfaglærerutdanning - Student - minside (oslomet.no)

Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner*. Basic Books.

Sylte, A. L. (2020). Predicting the Future Competence Needs in Working Life: Didactical Implications for VET. *International Journal for Research in Vocational Education and Training*, 7(2), 167–192. https://doi.org/10.13152/IJRVET.7.2.3

Sylte, A. L. (2021). *Profesjonspedagogikk: Relevant læring i praksis* (3. utg.). Gyldendal Akademisk.

Foredragsholder: **Jacob Noer Ahm**
Jobtitel: Lektor
Kvalifikationer Cand.pæd.didak.
Organisation: Via University College

Titel: **Fantasiens pædagogiske grammatik**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse.**

Abstrakt nr. 6: I oplægget fokuserer jeg på spørgsmålet om, hvordan inddragelse af skabende kunstneriske processer i skolen kan bidrage til at udvikle elevernes fantasi. At eleverne udvikler deres fantasi står centralt i formålet for den danske folkeskole, samtidig med at fantasien er et fundamentalt element af elevernes dannelse, fordi fantasien hjælper os som mennesker med at se os selv og orientere os i verden ved at se nye muligheder i de forskellige situationer, vi befinder os i (Grøn 2003). Med udgangspunkt i empiri fra et forskningsprojekt hvor jeg observerede en professionel tegner og en mundtlig fortæller, der sammen underviste en 5. klasse i at skabe deres egne fortællinger i en kombination af ord og tegninger, viser jeg hvordan og diskuterer hvorfor, kunstnernes åbne og indirekte pædagogiske tilgang til elevernes skabende processer har et stort potentiale i forhold til at skabe innovative måder at udvikle elevernes fantasi på (Saeverot 2013, Söderquist 2016).

Foredragsholder: **Ulla Karin Nordänger**
Jobtitel: Professor
Kvalifikationer Ph.d
Organisation: Linnaeus university

Titel på Præsentation: **Visions and Reality - A Comparative Study of Two Teacher Generations**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordic contribution to Teacher Education**

Key words *Teacher education, career trajectories*

Abstrakt nr. 72: With support of data from longitudinal studies of two generations of teacher cohorts, this article aims to contribute to the discussion on teacher shortages, teacher drop-out and (re) recruitment of teachers. The following questions are highlighted: How much of their working time do individuals devote to work as a teacher, within the school system and in the education system as a whole? How do they view their future as a teacher? To what extent can we see that statements about the future career are translated into actual action? Do the generations differ in any of the aspects described above, and if so in what way? The results of the studies show, firstly, that the horizons for action of different teacher generations do not differ significantly. The majority of teachers in both cohorts consider their future teaching career as positive. Secondly, intentions of leaving the profession do not seem to be realized to the extent that they are pronounced. Despite predictions of future dropouts, most teachers remain in the profession. Over time, we also see that those who quit the profession remain in the school world. In other words, the effectiveness of teacher education can be seen as relatively good.

References

Carlsson, R.; Lindqvist.P. & Nordänger U.K. (2019). Is Teacher Attrition a Poor Estimate of the Value of Teacher Education? A Swedish Case. *European Journal of Teacher Education*.

Lindqvist, P. & Nordänger, U.K. (2016) Already elsewhere – a study of (skilled) ex-teachers choice to leave teaching *Teaching and Teacher Education*, Vol. 54, February 2016, pp 88-97.

Foredragsholder: **Erla Olsen**
Jobtitel: Associate professor in biology and natural science didactics
Kvalifikationer PhD in Biology
Organisation: Faculty of Education, University of the Faroe Islands

Titel på præsentationen: **The lack of ITC didactics through the COVID-19 restrictions**

Type af præsentation: Poster in English

Tema: **7. Innovation under COVID-19 lockdown**

Nøgleord: *COVID-19, online teaching, digital pedagogy*

Abstrakt nr. 95: During the second wave of COVID-19 in the Faroe Islands, in autumn 2020, an online survey was conducted, with focus both on student ellbeing, and on the online didactics and pedagogy used. The respondents were both university students and upper secondary students. On the whole, the students understood and accepted the rationale and measures that were taken during the COVID-19 lockdown in the Spring and the more limited restrictions in Autumn 2020. Some students needed extra support and clarifications, and to a large extent they have been satisfied with the help they got. The students' feedback shows that when considering the teaching methods used during the online teaching, most of them prefer onsite teaching, as they tend to experience some negative impact on their motivation, concentration and focus with online learning. Also, the social aspects are highlighted as an important factor for a positive learning environment. On the other hand, the students also see the benefits of online teaching, especially for those that are living far away, and when students are prevented from attending for various reasons. However, before implementing online teaching as a permanent part of the learning environment, technical issues need further attention and teachers must be upskilled for online teaching. The survey was conducted with inspiration from an Icelandic survey (Gestsdóttir et al., 2020). To assess the students' well-being, the WHO (Five) Well-Being Index[1] was used as part of the survey.

[1] https://www.psykiatri-regionh.dk/who-5/Pages/default.aspx

Litteratur:

Gestsdóttir, S.M., Ragnarsdóttir, G., Bjornsdóttir, A. & Eiriksdóttir, E. (2020) Fjarkennsla í faraldri: Nám og kensla í framhaldsskólum á tímum samkomubanns vegna COVID-19. *Netla.* https://doi.org/10.24270/serritnetla.2020.25

Olsen, E. 2021. The effort with online learning was really appreciated but onsite learning is generally preferred – though a substantial proportion also favour blended learning, delivered by teachers who are *au fait* with the techniques of online learning. Short report. University of the Faroe Islands.

Foredragsholder: **Ragnar Olsson og Anna Lilius**
Jobtitel: Universitetsadjunkt i pedagogik
Kvalifikationer Master
Organisation: Linnéuniversitetet

Titel på præsentationen: **Digital kompetens i lärarutbildningen**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation

Tema: **4. IKT, læsefærdighed og uddannelse**

Key words: *Digital kompetens, lärarutbildning, multimodalitet, digitalisering*

Abstrakt nr. 24: **Den svenska regeringen beslutade 2017 om en nationell digitaliseringsstrategi för** skolväsendet. Det övergripande målet är att det svenska skolväsendet ska vara ledande i att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt för att uppnå en hög digital kompetens hos barn och elever och för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten.

Digitaliseringsstrategin innehåller tre fokusområden:

• Digital kompetens för alla i skolväsendet

• Likvärdig tillgång och användning

• Forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter.

Föreliggande arbete fokuserar det första målet. Digitaliseringskommissionen har definierat innebörden av digital kompetens som i vilken utsträckning en individ är förtrogen med digitala verktyg och tjänster samt har förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv (SOU 2015:28). För att nå målet beskrivs i ett delmål att personal som arbetar med barn och elever ska ha kompetens att välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg i utbildningen. Hur kan då lärarutbildningen bidra till att lärarstudenter utvecklar denna kompetens? Här presenteras ett utvecklingsarbete i lärarutbildningen för blivande förskollärare under deras inledande kurser. Arbetet har bland annat inspirerats av Selanders (2013) och Selanders & Kress' (2017), syn på nyttan av att designa ett lärande utifrån ett multimodalt perspektiv samt Petruccos (2014) tankar om hur digitala berättelser kan skapa en större medvetenhet men också effektivare reflektioner kring den egna praktiken och kompetensen. Arbetet prövar om ett sådant förhållningssätt kan stödja utvecklandet av en digital kompetens hos studenterna. En enkel uppföljande enkät har genomförts efter avslutade kurser och resultaten ger en första inblick i studenternas tankar om sin egen digitala kompetens.

Referenser

Selander, Staffan. (2013). Multimodal media design and learning in a digitized world Stockholm University, Faculty of Social Sciences, Department of Computer and Systems Sciences. 2013 (English)In: Eckert. *Das Bulletin*, ISSN 1865-7907, Vol. 13, p. 18-21

Selander, Staffan & Kress, Gunther. (2017). *Design för lärande – ett multimodalt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur

Petrucco, Corrado. (2014). E-Learning at Work and the Workplace From Education to Employment and Meaningful Work with ICTs *Proceedings of the European Distance and E-Learning Network 2014* Annual Conference Zagreb, 10-13 June, 2014 ISBN 978-963-89559- 7-5

(SOU 2015:28) Gör Sverige i framtiden – digital kompetens

Foredragsholder: **Hanne Berg Olstad og Ann Lisa Sylte**
Jobtitel: Universitetslektor - Førsteamanuensis
Kvalifikationer Master - Doktorgrad
Organisation: OsloMet– storbyuniversitetet

Titel på præsentationen: **Yrkesfaglig fordypning i lærerutdanning**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøkkelord: *Helhetlig yrkesfaglærerkompetanse, yrkesfaglig fordypning, yrkesrelevans, praktisk - teoretisk*

Abstrakt nr. 42: Læreplanverket og yrkesutdanningen i Norge har blitt kritisert for til dels manglende yrkesrelevans med svak yrkesretting (Aspøy, Skinnarland & Tønder, 2017; Meld. St. 28 (2015- 2016); Vibe, Frøseth, Hovdhaugen & Markussen, 2012). Det er behov for å tydeliggjøre profesjonsutdanningenes yrkesrelevans og styrke forankringen til arbeidslivet for å øke utdanningskvaliteten (Billett, 2010, 2014; Heggen & Terum, 2013; Hiim, 2013; Sullivan & Benner, 2005). Likedan påpeker både internasjonal og nordisk forskning behovet for mer faglig substans i profesjons- og yrkesutdanninger (Dahlback, Olstad, Sylte & Wolden, 2019). For å imøtekomme problemene er det nødvendig at både utdanningsinnholdet, arbeidsmåter og vurdering tar utgangspunkt i og har sammenheng med yrkesoppgavene og -utøvelsen - profesjonsretting (Hiim, 2015; Sylte, 2016). Dette var bakgrunnen for en studie om tilretteleggingen av yrkesfaglig fordypning i den treårige yrkesfaglærerutdanningen (YFL) i design og håndverk (DH) i Norge. Studentene skal gjennom utdannelsen oppnå yrkesfaglig dybdekompetanse i tilrettelegging av yrkesrelevant opplæring i tråd med arbeidslivets behov for kompetanse. Forskningsspørsmålene var: 1. Hva er relevant innhold i yrkesfaglig fordypning ved YFL-DH? 2. Hvilken yrkesfaglig kompetanse mener studentene selv de har? 3. Hva mener lærere ved videregående skole (vgs), opplæringskontor og opplæringsansvarlige i bedrift, man trenger for å undervise i utdanningsprogrammet? Empirigrunnlaget er basert på kvantitative og kvalitative kartlegginger, evalueringer, deltakende observasjon og dybdeintervju. Foreløpige funn peker på til dels store sprik om hvilken kompetanse studentene mener de har, og hva arbeidslivet mener de bør ha. Videre ser vi på den didaktiske tilretteleggingen for mer praktisk tilrettelegging av yrkesfaglig fordypning ved YFL-DH.

Referenser:

Aspøy, T., Skinnarland S. & Tønder, A.H. (2017). *Yrkesfaglærerens kompetanse.* Fafo-rapport 2017:11. Oslo: Fafo.

Billett, S. (2014). Integrating learning experiences across tertiary education and practice settings: A socio personal account. *Educational Research Review*, 12, 1–13. doi:10.1016/j.edurev.2014.01.002

Billett, S. (2010). Learning through practice. I S. Billett (Red.), *Learning through practice: Models, traditions, orientations and approaches* (s. 1-20). Dordrecht: Springer.

Dahlback, J., Olstad, H. B., Sylte, A. L. & Wolden, A.-C. (2019). Yrkesfaglig lærerkompetanse i brede utdanningsprogram. *Scandinavian Journal of Vocations in Development.* ISSN: 2464-4153 Vol 3, No 1 (2018), e2952 https://doi.org/10.7577/sjvd.3234

Guile, D. & L. Unwin (2019). Introduction to the Handbook: Vocational Education and Training (VET) Theory, Practice and Policy for a Complex Field of InquiryIn. In D. Guile and L. Unwin (eds.), *The Wiley Handbook of Vocational Education and Training* (pp. 1-39). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Heggen, K. & Terum, L. I. (2013). Coherence in professional education: Does it foster dedication and identification? *Teaching in Higher Education*, 18(6), 656-669. doi:10.1080/13562517.2013.774352

Hiim, H. (2015). Kvalitet i yrkesutdanningen: Resultater fra et aksjonsforskningsprosjekt om

yrkesforankring av innholdet i yrkesutdanningen. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 99(2), 136-148.

Hiim, H. (2013). *Praksisbasert yrkesutdanning: Hvordan utvikle relevant yrkesutdanning for elever og arbeidsliv?* Oslo: Gyldendal akademisk.

Sylte, A. L. (2016). *Profesjonspedagogikk: Profesjonsretting / yrkesretting av pedagogikk og didaktikk* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Sullivan, W. M. & Benner, P. (2005). Challenges to Professionalism: Work Integrity and the Call to Renew and Strengthen the Social Contract of the Professions. *American journal of critical care*, 14(1), 78-80, 84.

Foredragsholder: **Hanna Óladóttir**
Jobtitel: Adjunkt
Kvalifikationer Ph.D. i islandsk grammatik
Organisation: Islands Universitet, Det undervisningsvidenskabelige Fakultet

Titel på præsentationen **Undervisning om sprog eller i sprog - Vigtig adskillelse i modermålsundervisning**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **8. Andet**

Nøgleord: *grammatikundervisning, skolegrammatik, sprogholdninger, sprogbevarelse.*

Abstrakt nr. 71: Indenfor modermålsfaget i islandske skoler er en vigtig del af grammatikundervisning (skolegrammatikken) at eleverne lærer om spoget og hvordan det funkerer, i princip til at gøre dem medvedne om sin egen kundskap. På samme tidspunkt er der også en vigtig del af undervisningen at eleverne tilegner sig et formelt sprogregister som ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med deres egen sprogfølelse. Lærerens rolle er derfor begge to at undervise om sproget som eleverne allerede bruger og at undervise dem hvordan de burde forandre sin sprogbrug i formelle situationer. I denne forelesning vil jeg vise hvordan islandske lærere blander disse to ting sammen, undervisning om sprog og i sprog, hvilken påvirkning det har på elevenes ideer om sit sprog og hvorfor det er vigtigt at adskille disse to ting bedre indenfor modermålsfaget, specielt på grund af sprogbevarelse. Som grundlag lægger jeg resultat fra min doktorsavhandling fra 2017 hvor jeg blandt andet interviewede modermålslærere og deres 15 og 16 årige elever; hvor focusen var på deres holdninger til skolegrammatikken og til sprog generelt.

Referenser:

Hanna Óladóttir. (2017). *Skólamálfræði. Hver er hún og hver ætti hún að vera? Um markmið og áhrif málfræðikennslu á unglingastigi grunnskólans*. Doktorsritgerð. Reykjavík: Hugvísindasvið Háskóla Íslands. https://opinvisindi.is/handle/20.500.11815/393

Mennta- og menningarmálaráðuneyti. (2011/2013). Aðalnámskrá grunnskóla. Almennur hluti. Greinasvið. Reykjavík: Mennta- og menningarmálaráðuneyti. https://www.stjornarradid.is/lisalib/getfile.aspx?itemid=9564c09b-c28d- 11e9-9446-005056bc530c

Foredragsholder: **Edda Óskarsdóttir**
Jobtitel: Associate Professor - docent
Kvalifikationer Dr
Organisation: University of Iceland

Titel på præsentationen: **It's most fun teaching when there is some action**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse.**

Abstrakt nr. 48: Creativity is one of the six pillars on which Iceland's educational policy is based and it should be visible in all studies from pre-school to upper secondary school (Ministry of Education and Culture, 2011). The creative pillar is considered a key factor that touches and intertwines with the other basic pillars in various ways. The National Curriculum Guide states that: "Creativity involves shaping subjects and communicating them, creating, doing something new or different than the person in question may or has done before" (Ministry of Education and Culture, 2012, p. 24). The creative pillar is thus not only based on arts and crafts, but it should be visible throughout all learning and teaching.

Eyrún is an elementary school teacher who has worked in various schools in various parts of Iceland, from a small rural school to one of the larger schools in the capital area. She is an art teacher, although she has seldom taught arts exclusively. Her teaching experience is in general education teaching at the primary school level. The purpose of this study is to understand how teachers can be creative in their work. The aim is to examine a single case narrative to gain insight into the teaching methods and practice of a teacher known to be creative. This is a narrative study and the data consist of interviews and communication, and Eyrún's journal entries. The narrative works as a tool for looking beneath the surface of teaching to give an insight into practice (Clandinin, 2013).

Foredragsholder: **Marthe Pande-Rolfsen**

Jobtitel: Assistant professor of English

Kvalifikationer MA

Organisation: Department of Teacher Education, Norwegian University of Science and Technology

Titel på præsentationen: **Fostering Critical Reading through Digital Curation within a Professional Development Course for In-service English Teachers**

Type af præsentation: Poster in English (Scandinavian)

Tema: **4. ICT, literacy and education**

Keywords: *Digital Curation, EFL, ICT, critical reading*

Abstrakt nr. 92: Many in-service teachers in Norway are currently required to take further education in the subject of English, and this study aims to facilitate the development of in-service teachers' digital competence, particularly focusing on critical reading. Reading a text is no longer a passive act, but an act that affects pupils' personal and social practices (Vasquez, Janks & Comber, 2019). For this reason, today's classrooms need to focus on developing critical reading skills. In this regard, we work with Digital Curation, a less explored process within the Norwegian school context.

This study is primarily about the teacher as curator because the "[teachers'] increased capability to access content provides new mechanisms for student engagement, personalized learning, and collaboration with others" (Sharma & Deschaine, 2016, p. 73). Digital Curation is a way of understanding and producing content while working digitally, which in turn can encourage in-service teachers to begin critically evaluating sources they find online for use in their own classrooms. This presentation outlines a case study with in-service English teachers who each curated on a topic using the tool elink. The data material comprises of the curated texts, teachers' reflective texts, as well as questionnaires.

References:

Sharma, S. A., & Deschaine, M. E. (2016). Digital Curation: A Framework to Enhance Adolescent and Adult Literacy Initiatives. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 60(1), 71-78.

Vasquez, M. V., Janks, H., & Comber, B. (2019). Critical Literacy as a Way of Being and Doing. *Language Arts,* 96(5), 300- 311.

Foredragsholder: **Trude Petterson og Vibeke Omberg**
Jobtitel: Universitetslektor/ Pedagogisk leder
Kvalifikationer Statsviter, lærerutdanner i samfunnsfag med fokus på profesjonsfaglig digital kompetanse
Organisation: Universitetet i Sørøst-Norge, Creaza

Titel på præsentationen: **Hvordan veilede elever i kreative digitale oppgaver?**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **7. Innovation under COVID-19 lockdown**

Nøgleord: *kreative digitale elevarbeider, design av undervisning, digital veiledning*

Abstrakt nr. 36: Da Norge stengte ned 12.mars 2020, åpnet diskusjonen rundt hva digital didaktikk innebærer og hvordan læreren kan sikre læringsutbytte i denne konteksten. Det å benytte digitale verktøy i undervisningen var ikke noe nytt, men den digitale helomvendingen skapte et behov for å se på verktøyenes didaktiske og pedagogiske verdi. Digitale verktøy er ikke et artefakt, men verktøy som kan gi eleven læringsutbytte fra start til slutt. Creazas Cartoonist er et kreativ tegneserie-verktøy hvor elever kan skape filmer, tegneserier og presentasjoner med tegnet innhold som har pedagogisk verdi. Cartoonist legger til rette for kreative prosesser der elever kan formidle ut i fra egne forutsetninger og erfaringer. Elever bruker egen kreativitet gjennom visualisering, tekst og lyd som gjør det mulig å formidle egen kunnskap gjennom tilpassede prosesser. I følge Bilkstad- Balas (2019) er ikke problemet mangelen på utstyr i skolen, men heller at læreren ikke setter digitale verktøy i spill. Årsakene til dette er mange, men hovedfunnet til forfatteren viser et behov for å integrere teknologi inn i fagene. Derfor lot vi samfunnsfagstudentene designe inn Creaza i sin praksis, ved hjelp av Mishra og Kohlers TPACKmodell. Hovedfokuset var veiledning og framovermelding i tegneseriene elevene produserer. I form av lydopptak, snakke-bobler eller lærerens egen avatar kunne studentene være i elevens eget univers. Ved å være tett på elevens digitale produkt, ønsket vi å se på hvordan studentene oppfattet veiledning i Creaza. Disse funnene vil gi legge fram på konferansen. Litteratur: Blikstad-Balas, Marte (2019). Digital teknologi i klasserommet – noen sentrale utfordringer. I

Referenser

Wølner, Tor Arne; Kverndokken, Kåre; Moe, Mette & Siljan, Henriette Hogga (Red.), *101 digitale grep – en didaktikk for profesjonsfaglig digital kompetanse. Fagbokforlaget. ISSN 9788245025354. s. 51–64*

Mishra, P.; Koehler, M.J. (2006). Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge. *Teachers College Record* 108(6), p. 1017–1054.

Foredragsholder: **Frida Poulsen**

Jobtitel: Ph.d. Student

Organisation: Faroe Islands's University and Århus University

Titel på præsentationen: **Inclusion in the Faroese Public School: From political vision to transformation in tension between general pedgogy and special pedagogy**

Type af præsentation: Posterpræsentation in English (Scandinavian)

Tema: *3. Innovativ uddannelse i relation til inklusion, køn og multikultur*

Abstrakt nr. 94: The research theme is Inclusion in the Faroese Public School: From political visions to transformation in tension between general pedagogy and special pedagogy.

From an international and Nordic viewpoint, a large amount of research has been done with regards to inclusion and exclusion processes. Faroese research does not yet exist on the conveyance of the inclusive principles into general practice in the schools. The project will thus be focusing on exploring the relationship between the translation of political visions and transformation across special pedagogy measures and general pedagogy, seen in the light of different discourses and external influence. In 2006 the United Nations pronounced the Convention on the Rights of Persons with Disabilities. Given that the government of the Faroe Islands has signed this convention, this project seeks information concerning the efforts of transformation of these principles in the Faroese Public School system. Given the fact that this project concerns the Faroese school system, it also examines external influences on process, such as Danish and Global trends. Due to the situatedness of the topic, which currently is under transformation both in structural and organizational terms and concerning strategies, the research is approached with processual research questions in order to unfold the transformation process in the research topic. The overall theoretical and methodological framework of this research is based on Situational Analysis (Grounded Theory after the interpretive turn).

Foredragsholder: **Sissal M. Rasmussen**
Jobtitel: Adjunkt
Kvalifikationer Ph.d
Organisation: Fróðskaparsetur Føroya
Titel på præsentationen: **Færøske børns læsevaner**
Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk
Tema: **4. IKT, læsefærdighed og uddannelse**
Nøgleord: *Færøske børn, læsevaner*

Abstrakt nr. 58: I oplægget præsenteres data om færøske børns læsevaner. Der foreligger ikke megen forskning i færøske børns læsefærdigheder eller læsevaner. Færøske børn er med i PISA-undersøgelsen, hvor resultaterne i læsning har ligget under middel for OECD. Læsning er her forstået som et bredt begreb og inkluderer både bøger og digitale medier. Færøske børn har ikke adgang til samme mængde læsemateriale som børn, der har et af de større nordiske sprog som modersmål. Resultaterne fra læsevaneundersøgelsen baserer sig på kvalitative og kvantitative data. I den kvantitative del blev 1512 elever spurgt, og responsraten var 84%. Der var ligevægt mellem piger og drenge, idet der var 49% piger og 51% drenge. Elever i 4., 6. og 9. klasse. 19 skoler - både mindre og større skoler - over hele landet deltog og har svaret på spørgsmål om, hvad de læser, hvor ofte de læser, hvilket sprog de læser på, og i hvilke medier de læser. Den kvalitative undersøgelse omfatter interviews med 40 elever i 6. klasse på 10 forskellige skoler. Oplægget vil fokusere på udvalgte resultater vedrørende mængde af læsning, særlige faktorer som er gældende for Færøerne, og en sammenligning med resultater fra en lignende dansk undersøgelse, som blev foretaget i 2017 (Tænketanken Fremtidens Biblioteker).

Referencer:

C. Clarck: Children's and Young People's Reading in 2015. Findings from the National Literacy Trust's annual survey 2015, London 2016

http://www.fremtidensbiblioteker.dk/uploads/website/pdfer-lselyst/Overblikogindblik2017.pdf

http://www.fremtidensbiblioteker.dk/uploads/website/pdfer- lselyst/kvantitativrapport20171.pdf

http://lesesenteret.uis.no/forskning/leseundersoekelser/pirls/2016

Foredragsholder: **Klara Rokkones og Elin Bø Morud**
Jobtitel: Førstelektor, Institutt for lærerutdanning - NTNU-Norge
Kvalifikationer Førstelektor- yrkespedagogikk
Organisation: NTNU

Titel på præsentationen: **Vocational teacher education, innovation in teaching and learning**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Abstrakt nr. 11: Studien søke å få ny kunnskap om hvordan skoleledere og yrkesfaglærerne erfarer og tar i bruk kompetanse fra videreutdanninger til å drive FoU - arbeid på egen skole. Videre å få innsikt i hvilken støtte og forankring eventuelle gjennomførte og planlagte utviklingsprosjekter får i kollegiet, og i skolens ledelse. Målet er å få innsikt i hvordan deltakelse på videreutdanning får betydning for utvikling av skolens profesjonelle læringsfellesskap og faglige kompetanse. Hovedproblemstilling er: Hvordan erfarer skoleledere yrkesfaglærernes deltakelse i videreutdanning? Aktuelle forskningsspørsmål kan i tillegg være: hvordan erfarer skolelederne EVU sin betydning for FoU arbeid? hvordan kan utviklingsarbeid bidra til endring av skolens praksis, og hvordan bidrar yrkesfaglærerne kompetanse om utviklingsarbeid til å initiere og lede utviklingsarbeid blant kollegiet på egen skole? Datainnsamling omfatter intervju med skoleledere om hvordan de erfarer relevansen i yrkesfaglærernes kompetanseheving gjennom deltakelse på videreutdanning. Vi har gjennomført to kvantitative kartlegginger og fire fokusgruppeintervju. Vår analyse er knyttes opp mot teori og forskning av læreres læring på flere nivå. Studien bygger på teori om læreres læring, og spesielt om yrkesfaglærernes læring (Rokkones, 2017, Rokkones og Postholm, 2012, Ertsås & Irgens, 2012). Det gir oss kunnskap om at læreres læring krever en annen tilrettelegging, både fra UH-sektoren og det kreves mer av lærernes ledere i skolen. Organisasjonsutvikling (Lærende organisasjon) er sentralt, Peter Senge (2006) er aktuell teori som støtte i vår forskning. Sentrale styringsdokumenter og policy vil også være en del av grunnlaget for de analyser vi gjør.

Foredragsholder: **Dag Freddy Røed**

Jobtitel: Universitetslektor

Organisation: OsloMet-Storbyuniversitetet

Titel på præsentationen: **Ja takk, begge deler? Norske læreres oppfatninger knyttet til skriving for hånd og på tastatur i skolens begynneropplæring**

Type af præsentation: Muntlig presentasjon på norsk

Tema: **4. IKT, læsefærdighed og uddannelse**

Nøgleord: *Læreroppfatninger, skriveopplæring, håndskrift, tastatur*

Abstrakt nr. 56: Nettbrett brukes i stadig større grad i grunnskolen i Norge, og allerede fra første klasse utrustes mange elever med hver sitt nettbrett til skole- og hjemmearbeid (FIKS, 2019). Kløften mellom skolene er imidlertid stor når det gjelder kunnskap, erfaringer og holdninger til igitaliseringen (Berrum m.fl. 2017), og både den offentlige og den mer faglige debatten har vært preget av et "enten eller" når det gjelder tradisjonell vs. teknologibasert undervisning (Kucirkova 2014). I den gjeldende læreplanen, LK20, er det fastslått med kompetansemål at elevene etter 2.trinn skal tilegne seg skriveferdigheter både på tastatur og for hånd. Lite forskning har imidlertid tematisert hvordan lærere integrerer blyant og tastatur som skriveredskaper i begynneropplæringen, og vi vet lite om hvordan lærere i praksis arbeider for å imøtekomme læreplanens målsetninger (Mangen & Balsvik 2014). Flere forskere (Buel & Beck, 2015; Borg 2006 & Pajares 1992), påpeker at lærernes pedagogiske praksis er påvirket av de kunnskaper, meninger og holdninger de har knyttet til temaet det undervises i, og at man ved å utforske disse kan få innsikt i komplekse prosesser som ligger til grunn for lærerens arbeid i klasserommet. Dette er også mitt utgangspunkt når jeg i denne presentasjonen vil vise til resultater fra et forskningsprosjekt hvor jeg har undersøkt 42 læreres oppfatninger knyttet til det å skrive for hånd og på tastatur i skolens begynneropplæring. Det vil presenteres både kvantitative og kvalitative data, og disse vil diskuteres i lys av den norske læreplanens kompetansemål og internasjonal forskning om ulike skriveredskaper.

Litteratur:

Berrum, E., Fyhn, J., Gulbrandsen, I.P. & Nilsen, Ø.L. (2017). *Evaluering av digital skolehverdag*. Rapport. Oslo: Rambøll.

Borg, S. (2006). *Teacher cognition and language education: Research and practice*. London: Continuum

Buehl, M, Beck, J, S (2015) The relationship between teachers´s beliefs and teachers´s practices. I Fives, H og Gill, M,G, (red). I*nternational Handbook of Research on Teachers´s Beliefs*. New York: Routledge.

FIKS. (2019). Digitalisering i skolen. Hentet fra https://www.uv.uio.no/forskning/satsinger/fiks/kunnskapsbase/digitalisering-i-skolen/forskning- omdigitalisering_sak_01.10.19_2.pdf

Kucirkova, N. (2014). iPads in early education: Separating assumptions and evidence. *Frontiers in Psychology*, 5. doi:10.3389/fpsyg.2014.00715

Mangen, A., & Balsvik, L. (2016). Pen or keyboard in beginning writing instruction? Some perspectives from embodied cognition. *Trends in Neuroscience and Education* (5), ss. 99-106.

Pajares, M. F. (1992). Teachers' beliefs and educational research: Cleaning up a messy construct. *Review of Educational Research*, 62(3), 307-332.

Foredragsholder: **Kari Olene Oma Rønnes og Kari Jeanette L. Hjelmen**

Jobtitel: Dosent og Høgskulelektor

Kvalifikationer: Pedagogikk - kunstfagdidaktikk

Organisation: Høgskulen på Vestlandet, Campus Stord

Titel på præsentationen: **«Pasjonstidens mysterium, et middelalderprosjekt» - Elever og kunstfagstudenter i et praksisfellesskap med praktisk/estetisk tilnærming i undervisningen**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse.**

Nøkkelord: *Ny læreplan – Fagfornyelsen 2020, praksisfellesskap, praktiske-estetiske uttrykksformer, prosjektarbeid*

Abstrakt nr. 30: Forskningsprosjektet har som mål å legge til rette for en forskningsbasert lærerutdanning sammen med praksisfeltet. I denne studien er det kunstfagstudenter innen musikk, dans og drama som skaper og utforsker undervisning i et reelt praksisfelleskap med elevene på mellomtrinnet ved to samarbeidsskoler, over temaet «Pasjonstidens mysterium». Forsknings- og utviklingsprosjektet er innovativt og motivert i Fagfornyelsen; prosessen med å innføre det nasjonale læreplanverket Kunnskapsløftet 2020 i Norge. Våre nye læreplaner stiller tydeligere krav om praktiske og estetiske uttrykksformer i læringsarbeidet i skolen. Elevene skal ha muligheter til å utfolde sin skaperglede og utforskertrang i undervisningen, og å møte usikkerhet og uforutsigbarhet ved kreative og estetiske læreprosesser hvor det ikke finnes enkle fasitsvar. Forskningsprosjektets mål er også å styrke studentens evne til å ivareta mangfoldet av elevforutsetninger i skolen ved å benytte varierte og aktive undervisningsmetoder, og integrere ulike uttrykksformer. Prosjektet utvikler og produserer forestillinger i historiske omgivelser fra middelalderen, i Hesby kirke og landets best bevarte kloster, Utstein kloster. Studien er kvalitativ, basert på empiri hentet tidlig i prosessen og ved prosjektets slutt, i to fokusgruppeintervjuer.

Litteratur:

Austring, B.D. & Sørensen, M. (2006). *Æstetik og læring. Grundbog om æstetiske læreprocesser*. København: Hans Reitzels Forlag.

Kunnskapsdepartementet (2017). Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen. Fastsatt som forskrift ved kongelig resolusjon. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020.

Lave, J., & Wenger, E. (2003). *Situeret læring – og andre tekster*. København: Reizel.

Wenger, E. (2004). *Praksisfællesskaber. Læring, mening og identitet*. København: Reitzel.

Østern, T.P. & Dahl, T. (2019). Performativ forskning (s. 29-37). I (red.) Østern, T.P. et.al. *Dybde//læring – en flerfaglig, relasjonell og skapende tilnærming*. Oslo: Universitetsforlaget.

Østern, T.P., Selander, S. & Østern, A-L. (2019). Dybde//undervisning – sanselige designteoretiske og dramaturgiske perspektiver (s. 57-77). I (red.) Østern, T.P. et.al. *Dybde//læring – en flerfaglig, relasjonell og skapende tilnærming*. Oslo: Universitetsforlaget.

Foredragsholder: **Jonina Saemundsdottir**
Jobtitel: Assistant professor
Organisation: University of Iceland

Titel: **Collaboration and trust in working with young children with special education needs**

Type af præsentation: Poster præsentation

Tema: **8. Other**

Abstrakt nr. 97:

Inclusive education has in recent years become the official policy in education in Iceland as in other Nordic countries. Preschools which are defined as the first level of schooling in Iceland must accommodate to the needs of young children with special education needs (SEN) and their families. For that reason preschools have access to special educators provided by municipalities and also other more specialized service professionals that diagnose and provide advice and guidance to preschool staff and parents. Preschool teachers have to work closely with special service providers and parents. It is for example quite common that parents seek advice from preschool teachers regarding their children (Karvelsdóttir & Sæmundsdóttir 2010). The poster presents a small scale qualitative study on the attitudes and experiences of preschool staff who are responsible for the implementation of accommodating children with SEN in their preschools of their cooperation with parents, service providers and other preshcool staff. Semi-structured interviews were taken with five participants from different preschools recruited through purposeful sampling. The interviews were analysed according to thematic analysis and the ecological systems theory of Bronfenbrenner (1979). Prelimenary findings show that participants see collaboration and trust to be essential factors in their work, inside the preschool and with parents where great delicacy is often necessary. Cooperation and advice from professionals outside the preschools was found to be positive and helpful but long waiting lists due to overburdened institution were found to be problematic.

Foredragsholder: **Jonina Saemundsdottir**
Jobtitel: Assistant professor
Organisation: University of Iceland

Titel på Præsentation: **„ Teachers have an inhuman workload" : Attitudes of special service staff in Iceland**

Type af præsentation: Oral presentation

Tema: **8. Other**

Abstrakt nr. 45: In recent years teaching has become a harder and more demanding profession in Iceland, partly as a result of a national policy of inclusive education which adds more demanding requirements to meet students' special needs to teachers' responsibilities. Teachers do however get some support from non-teaching professionals from outside agencies and interprofessional collaboration has become a central element of teachers' work (Jóhannesson 2006). Municipalities in Iceland are required by law to provide professional/special services to schools with children with special educational needs as well as their families This calls for cooperation between school staff and the professionals who provide these services. Schools also collaborate with staff from specialized state run institutions when attended by children with very specific needs. In addition to diagnostic services, non-teaching professionals provide advice and support to schools and families of children with special needs. The paper presents the results of a small qualitative study exploring the experiences and attitudes of non-teaching professionals/specialists (like psychologists and social workers) collaborating with teachers and other non-teaching professionals to address students' special needs Seven professional from different outside agencies were interviewed. The interviews were analyzed using thematic analysis (Braun & Clarke, 2013) and the ecological systems theory of Bronfenbrenner. Findings indicate that the participants value and respect teachers. They often find teachers' work to be far too demanding and underappreciated. The specialists want and try to empower schools by providing more knowledge about special educational needs and effective teaching methods but they also stress the need for more non-teaching professionals, such as like social educators to be permanently present in schools to support teachers.

Foredragsholder: **Marcus Samuelsson**
Jobtitel: Lektor i pedagogik
Organisation: Linköpings universitet

Titel på præsentationen: **Using virtual reality to train teacher students'**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Keywords: *Teacher education, simulation training*

Abstrakt nr. 85: Previous research has shown that teacher students often do not feel enough prepared for the teaching practice at the end of their teacher education (Helsing, 2007; Lindqvist et al., 2019). Hence, teacher education needs to do more to prepare teacher students' on how to teach and how to lead a class. In a study conducted at a teacher education program for high school teachers, we have used virtual reality to prepare teacher students for teaching and managing the classroom. The virtual classroom consists of five avatars with different personalities. It is operated by a simulation expert that control how the avatars interact with a teacher student. The students were placed into groups of six and planned a short lesson. One of the participants were chosen to enact the lesson with the avatars. The other members of the group observed the lesson. During the simulation session, a specialist in leadership were observing the teacher student. After each session, the observing students and the specialist gave feed back to the student who taught the lesson. We will use a model made by Wubbels, Brekelmans, den Brok & van Tartwijk (2006) to analyse students' leadership in the virtual classroom. In their model teachers' leadership can be characterized as focusing on dominance, cooperation, submission or opposition. In the analysis we have looked at the communication between the avatars and the teacher students and placed it in the model. We will give examples of different styles of leadership.

References

Helsing, D. (2007). Regarding uncertainty in teachers and teaching. *Teaching and Teacher Education*, 23, 1317-1333.

Lindqvist, H., Weurlander, M., Wernerson, A., & Thornberg, R. (2019b). Conflicts viewed through the micropolitical lens: Beginning teachers' coping with emotionally challenging situations. *Research Papers in Education.* DOI: 10.1080/02671522.2019.1633559.

Wubbels, T., Brekelmans, M., den Brok, P., & van Tartwijk, J. (2006). An interpersonel perspective on classroom management in secondary classrooms in the Netherlands. I: C. M. Evertson & C. S. Weinstein (red.), *Handbook of Classroom Management: Research, Practice and Contemporary Issues* (s. 1161–1191). New Jersey, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Foredragsholder: **Eldbjørg Marie Schön**

Jobtitel: Førstelektor

Kvalifikationer: Fagdidaktikk, Næringsmiddelteknologi, Pedagogiske fag

Organisation: OsloMet - storbyuniversitet

Titel på præsentationen: **Hvilke metodiske tilnærminger i de teoretiske yrkesfagene i Restaurant og matfag fungerer? kan dette være grunnlag for å skape innovasjon i undervisningsmetoder som brukes i dag?**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Abstrakt nr. 70: Hvilke metodiske tilnærminger i de teoretiske yrkesfagene i Restaurant og matfag fungerer? kan dette være grunnlag for å skape innovasjon i undervisningsmetoder som brukes i dag? Er det forskjell på skoler i Norge og skole i Irland?

Bakgrunn: Frafall er et yrkesfagfenomen. Dette gjelder i høy grad yrkesutdannelsen innen Restaurant- og matfag. Tidligere forskning tyder på at valg av læringsaktiviteter, variasjonsgrad og elevens påvirkningsgrad står sentralt i frafallsproblematikken. Kan grunnlaget for å skape innovasjon i opplæring av elever i yrkesfaget Restaurant og matfag, være å lytte mer på elevene før lærerne planlegger undervisning? slik at elevene får benytte metoder de selv foretrekker for å ha størst læringsutbytte.

Problemstilling: Hvilke undervisningsmetoder foretrekker yrkesfagelevene på Restaurant og matfag? og hvordan kan lærerne bruke elevenes meninger for å skape god undervisning og derav få innovasjon i egen undervisning?

Metode: For å belyse problemstillingen ble det valgt en kvantitativ tilnærming med spørreundersøkelse. I Norge svarte 216 elever, i Irland svarte 59 elever på den samme surveyen. I tillegg er det brukt litteratursøk. Litteratursøket ble avgrenset til nøkkelord "læringsaktivitet - motivasjon – relevant" begrenset til perioden 2010- 2018.

Foreløpige resultater viser at:

• motivasjon og mestringsfølelse er en grunnforutsetning for at en gitt læringsaktivitet skal gi læringsutbytte

• variasjon på læringsaktivitetene er minst like viktige som læringsaktiviteten i seg selv

• ingen stor variasjon mellom kjønn og alder

• ingen stor variasjon trinn og land på svarene som ble avgitt

Konklusjon: Variasjon og motivasjon må være tilstede for å kunne skape en god læringsaktivitet som gir elevene læringsutbytte. «Læreren må derfor ha en verktøykasse» med ulike metoder som skaper motivasjon og mestringsfølelse i læringsprosessen. Undersøkelsen viser at elevene lærer mest av praksis også når de skal lære yrkesteori, deretter foretrekker elevene og samarbeide to og to.

Litteratur:

Bødtker-Lund, D., Hansen, K. H., Haaland, G., &Vagle, I. (2017). Endringsbehov i norsk yrkesopplæring? – Elevers, lærlingers og yrkesfaglæreres erfaringer med yrkesopplæringen i Vg1. *Scandinavian Journal and Vocations in Development,* 2, 1-33. https://doi.org/10.7577/sjvd.2577

Dreyfus, H. & Dreyfus, S. (1988), *Mind over machine: The power of human intuition and expertise in the era of the Computer. New York: Free Press.*

Foredragsholder: **Karine Stjernholm og Anette Briksdal**
Jobtitel: Førsteamanuensis og vitenskapelig assistent
Kvalifikationer Ph.d.
Organisation: Høgskolen i Østfold
Titel på præsentationen: **Lærerstudenten som talespråksforsker**
Type af præsentation: Mundtlig præsentation på norsk
Tema: **4. IKT, læsefærdighed og uddannelse**
Nøgleord: *lærerstudenten som forsker, grammatikk i lærerutdanning, grammatikk i skolen*

Abstrakt nr. 35: I presentasjonen diskuterer vi et undervisningsopplegg fra et språkvitenskapelig masteremne i grunnskolelærerutdanninga som går våren 2022 der studentene forsker på naturlig talespråk. Det overordna temaet for emnet er flerspråklighet.

Undervisningsopplegget har som mål å imøtekomme særlig to utfordringer vi har observert over tid i studentgruppa: Den ene er at studentene strever med utilstrekkelige grammatikkunskaper (se f.eks. Brøseth & Nygård, 2021), og det andre er at studentene strever med å frigjøre seg fra det vi kan kalle et grafosentrisk syn på talespråk (se f.eks. Hårstad m.fl. 2021, 64), det vil si at studentene ofte har et normativt syn på talespråk som gjør at de overfører den skriftlige riktigheten til det muntlige språket. Utfordringene blir spesielt store når studentene skal studere (muntlig) flerspråklighet i et bredt perspektiv med fokus på typologi og norsk som andrespråk. Tilbakemeldinger fra tidligere studenter viser at de syns emnet er vanskelig.

For å imøtekomme dette har vi nå tilrettelagt for en praktisk tilnærming til flerspråklighet der alle lærerstudentene skal gjøre opptak av talespråk mens de er i praksis. Studentene skal transkribere opptaket og gjøre en grammatisk analyse av materialet. På tross av gode tilbakemeldinger fra studentene til nå, har opplegget noen åpenbare utfordringer, både av faglig og praktisk art. Disse handler både om forskningsetiske avveinger og studentenes engasjement i faget. I innlegget drøfter vi foreløpige erfaringer og resultatene fra studentenes analyser.

Litteratur:

Brøseth, H., & Nygård, M. (2021). Norwegian teacher students' conceptions of grammar. *Pedagogical linguistics*, 2(2), 129–152.

Hårstad, Stian, Brit Mæhlum og Rikke van Ommeren (2021). *Blikk for språk. Sosiokulturelle perspektiver på norsk språkvirkelighet*. Oslo: Cappelen Damm.

Foredragsholder: **Jon Sundan**
Jobtitel: PhD-candidate
Kvalifikationer Assistant professor
Organisation: NTNU

Titel på Præsentation: **Swimming skills among Norwegian students in 4th grade of primary school and transfer of learning in varied aquatic environments**

Type af præsentation: Oral presentation in Scandinavian English

Tema: **1. Educational assessment and feedback**

Abstrakt nr. 25: The source of this abstract is based on an ongoing PhD research project in the Department of Teacher Education, at the Norwegian University of Science and Technology. The World Health Organization declares that drowning is a major public health issue (2014, WHO), and to develop swimming and lifesaving skills in children and young people of school age is an essential drowning prevention strategy. The public responsibly for teaching children basic swimming, water safety and lifesaving skills in Norway lies within the school system, and more specifically on the physical education subject in primary school, which states that after 4th grade (9- 10 years old) students should be able to swim by the Norwegian definition of swimming ability.

The overall objectives of the PhD-project are to undertake a praxis-orientated approach, improve and develop the quality of teaching, learning and assessment of water competence in various aquatic contexts. Secondary objectives are 1) To develop a measuring tool for the assessment of swimming skills, and to gain knowledge about the status of swimming ability in Norwegian primary schools based on application of theory and scientific evidence. 2) Explore the relationship between different aquatic environment through the lenses of water competence and ecological dynamics. The main question for this presentation lies within secondary objective one, with the following research question: *"What are reliable and valid measures on swimming skills in an indoor swimming pool based on the Norwegian definition of swimming ability"*?

Foredragsholder: **Wenche Sørmo, Mette Gårdvik og Karin Stoll**

Organisation: Nord University, Campus Nesna

Titel på præsentationen: **In depth learning in Natural science. Professionalism or interdisciplinarity?**

Type af præsentation: Oral presentation (Scandinavian English)

Tema: **5. Nordic contribution to Teacher Education**

Keywords: *natural science, deep learning, interdisciplinarity, national curricula, Norway.*

Abstrakt nr. 87: In the Norwegian school system, the subjects- including natural science, are renewed to give students and apprentices more time for in-depth learning. Deep learning requires, according to Sawyer (2014), that learners relate new ideas and concepts to previous knowledge and experiences, and that they integrate their knowledge into interrelated conceptual systems and look for patterns and underlying principles. In depth learning is also about having the body on the team, getting the body to produce the emotions and feelings that motivate and inspire the student to learn (Dahl & Østern, 2019, p. 51). In this presentation we show examples from our own interdisciplinary teaching projects with natural science and art and crafts in teacher education. The projects include place based learning areas, aesthetic subjects, where knowledge is acquired on through senses and practical approaches with exploring, testing and reflection. We have focused on the participants experiences through observations, blogs and interviews,- also years after the projects. The results indicate that teacher- students that are not genuinely interested in natural science are engaged in the projects. The students highlight the importance of the bodily experience and seem to remember the projects, including the understanding of complex natural science knowledge in detail years after. Although the professionalism in the different subjects are important, it is equally important for the teacher students to experience the relevance of the topics interdisciplinary, to be able to engage their own pupils with different motivation for natural science.

References:

Dahl, T., & Østern, T. P. (2019). Dybde//læring med overflate og dybde. [Depth//learning with surface and depth.] In T. P. Østern, T. Dahl, A. Strømme, J. Aa. Petersen, A.-L. Østern, & S. Selander (Eds.), *Dybde//læring-en flerfaglig, relasjonell og skapende tilnærming.* [Depth // learning- a multidisciplinary, relational and creative approach.], (p. 39– 56). Oslo: Universitetsforlaget.

Sawyer, R. K. (2014). *The Camebridge handbook of the learning sciences*, 2nd Edition. Camebridge: Camebridge University Press.

Foredragsholder: **Anne Grut Sørum og Anne Lise Heide**

Jobtitel: Førstelektor

Kvalifikationer Musikk

Organisation: NTNU

Titel på præsentationen: **NOUS NOUS Kunstnerisk utviklingsarbeid som innovasjon i lærerutdanningen. Musikk og Kunst og Håndverk**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse**

Keywords: *kunstnerisk utviklingsarbeid, musikk, estetiske læringsprosesser*

Abstrakt nr. 76: Med utgangspunkt i prosjektet NOUS NOUS presenterer paperet en modell på hvordan kunstnerisk utviklingsarbeid kan bidra til innovasjon i lærerutdanningen. Det kunstneriske utviklingsarbeidet. NOUS NOUS (arabisk: halvt om halvt) er et flerfaglig samarbeid mellom tekstilkunstnerne i DUODU (www.duodu) og komponisten Anne-Lise Heide. Inspirasjon fra studieturer til Marokko har lagt grunnlag for en utstilling av tekstile kreasjoner og nykomponert musikk. Egne foto og kulturelle inntrykk fra Marokko har dannet utgangspunkt for den skapende prosessen fram mot ni strikkede kreasjoner. Fokuset har vært farger, mønstre, linjer og tekstur og alle kreasjonene er utført i norskprodusert ull. DUODU har arbeidet svært intuitivt, eller som E.M. Halvorsen uttaler det: «En kunstner begynner å uttrykke noe som i løpet av prosessen kommuniseres tilbake til kunstneren, i en kontinuerlig skapings- og feedback prosess mellom kunstner og verk» (2007, s. 140). I likhet med tekstilkunsten er musikkkomposisjonene inspirert av Marokkos mønster, farger, linjer, dynamikk og bevegelse i både musikk, visuell kunst og kultur. Inspirasjon hentes spesielt fra Gnawamusikken, som er en miks av gamle afrikanske, berberiske og arabiske religiøse sanger og rytmer og er en bønn og hyllest til livet (Kapchan, 1996). I "NOUS NOUS" studeres likheter framfor ulikheter mellom den marokkanske og norske kulturen gjennom tekstilkunst og musikk. Innovasjon i lærerutdanningen Hva kan vi lære om vår egen kultur gjennom å bli kjent med andres? Gjennom utvikling av prosjektet NOUS NOUS opparbeides kunnskap og erfaring som kan videreføres til en flerfaglig undervisningsmodul. Denne vil ha fokus på estetiske læringsprosesser, dybde- og kroppslig læring og forankres i fagfornyelsen for grunnskolen i Norge (Udanningsdirektoratet, 2019). Kjerneelementet kulturforståelse i musikk innebærer å kunne forstaå egne og andres musikalske uttrykk, mens kjerneelementet kulturforståelse i fagplanen for Kunst og Håndverk innebærer å utforske samtidens visuelle kultur og kulturarv fra ulike verdensdeler som kilde til opplevelser og inspirasjon til egen skapende praksis. (Utdanningsdirektoratet 2019).

Referanser:

Halvorsen, E. M. (2007). *Kunstfaglig og pedagogisk FoU: nærhet, distanse, dokumentasjon*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Kapchan, Deborah A.(1996), *Gender on the market: Moroccan Woman and the Revoicing of Tradition* University of Pennsylvania Press, USA

Utdanningsdirektoratet. (2019). *Fagfornyelsen. Læreplan i kunst og håndverk*. Hentet fra URL https://www.udir.no/lk20/khv01-02/om-faget/kjerneelementer

Utdanningsdirektoratet. (2019). *Fagfornyelsen. Læreplan i musikk*. Hentet fra URL https://www.udir.no/lk20/mus01-02/om- faget/kjerneelementer

https://moroccanrugs4u.com/blogs/news/tifinagh-moroccan-berber- rug

https://www.maroctribal.com/blog-moroccan- rugs/73xx927dhnb3n5jdrsfh8s3habzeth

https://www.craftic.net/berber- carpets-symbols/

Foredragsholder: **Lene Hayden Taraldsen, Mari Skjerdal Lysne, Pernille Reitan**

Titel på præsentationen: **Bruk av Escape Room til undervisning og læring**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Abstrakt nr. 37: Bruk av Escape Room er ikke et helt nytt fenomen innen utdanning (Rosenkrantz et al., 2019). Sammen med grunnskolelærerstudenter ved Høgskulen på Vestlandet, Campus Sogndal, arbeider vi med å utvikle bruk av Escape Room som et fagdidaktisk verktøy til å operasjonalisere vektlegging og utvikling av elevenes problemløsningskompetanse, evne til samarbeid, kreativitet, kritiske tenking og handlingskompetanse i kombinasjon med spesifikk fagkompetanse, og tverrfaglighet. Våre erfaringer hittil antyder at Escape Room kan være ett konkret alternativ som i framtida kan benyttes både i undervisning og på eksamen i grunnskolen (Haara & Taraldsen, in press).

Vi har gjennomført en review av engelskspråklige forskningsartikler som omfatter utvikling og gjennomføring av Escape Room til undervisning og læring. Dette har vi skrevet en reviewartikkel på bakgrunn av, der vi legger fram resultater og erfaringer den internasjonale forskningsarenaen hittil har knyttet til bruk av Escape Room i utdanningsøyemed. Vi legger også fram implikasjoner for videre forskning på bruk av Escape Room til undervisning og læring, med særlig oppmerksomhet til forskning knyttet til lærerutdanning og grunnskole.

Referanser

Haara, F. O. & Taraldsen, L. H. (in press). Fagfornyelsen – En anledning for å tenke nytt om vurdering. *Bedre Skole*.

Rosenkrantz, O. et al. (2019). Priming healthcare students on the importance of non-technical skills in healthcare: How to set up a medical escape room game experience. *Medical teacher*, 41(11), 1285-1292

Foredragsholder: **Anne Charlotte Torvatn og Eli Raanes**
Jobtitel: Førsteamanuensis
Kvalifikationer Doktorgrad
Organisation: NTNU

Titel på præsentationen: **Tegnspråklige elevers utfordring med skriftspråklig opplæring og konsekvensene for lærerutdannelsen?**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **4. IKT, læsefærdighed og uddannelse**

Nøkkelord: *Skriving, lærerutdanning, tegnspråk*

Abstrakt 69: Det har de siste år pågått en endring av undervisningsmodeller for sterkt hørselshemmede elever i grunnskolen i Norden. Tidligere statlige spesialskoler er lagt ned, og undervisningstilbud skjer nå i kommunale skoler. Dette innebærer at lærere i ordinære skoler nå i større grad møter og har ansvar for tegnspråklige elever. Som en konsekvens av dette bør lærerutdanningene innarbeide temaet hørselshemmede elever som et kunnskapsområde. Internasjonalt forskning viser at lese og skriveferdigheter for døve elever gir særlige utfordringer (Harder, 2018; Mayer og Trezec, 2019). Dagens situasjon er at det trengs mer kunnskap om hva som kan bedre hørselshemmede elevers skoleprestasjoner, og hvordan lærerutdannelsen kan møte denne elevgruppen. I vår presentasjon vil vi vise eksempler fra et samarbeid mellom en lærerutdanning en barneskole som gir et tilbud for tospråklig opplæring av tegnspråklige elever. Samarbeidet gikk ut på å utforme tiltak som kan bedre lese- og skriveopplæring for denne elevgruppen. I samarbeidet ble det blant annet arbeidet med tekstskaping og begrepslæring i flere fag. Med fokus på teori om begrepslæring (Golden 2015) , gjennomførte lærerne et skriveprosjekt som resulterte i både skrevne tekster og tegnspråklige videoer. I vårt fremlegg vil vi, med utgangspunkt i prosjektet, vise hvilke utfordringer lærere av tegnspråklige elever står overfor når det gjelder tekstopplæring. Vi vil også snakke om hvilke implikasjoner kunnskapen om døve elevers utfordringer bør ha for kursene i lærerutdanningene.

Kilder:

Golden, A. 2014. *Ordforråd, ordbruk og ordinnlæring.* (4. utgave). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Hendar, O. 2012. Elever med hørselshemming i skolen: En kartleggingsundersøkelse om læringsutbytte [Pupils with hearing impairment in school: A study on learning outcomes]. *Skådalen Publication series* No 32. Oslo, Norway: Skådalen Resource Centre.

Mayer, C og Trezec, B.2019. Writing and Deafness: State of the Evidence and Implications for Research and Practice Education sciences. *Educ. Sci.* 2019, 9(3), 185; https://doi.org/10.3390/educsci9030185

Foredragsholder: **Njål Vidar Traavik**
Jobtitel: Høgskulelektor
Kvalifikationer PPU
Organisation: Høgskulen på Vestlandet

Titel på præsentationen: **Den utforskende og framtidsfokuserte yrkesfaglæreren som innovatør i egen undervisning**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse**

Nøkkelord: *21st. Century Skills, Discovery learning, Inquiry-based learning models, yrkesfaglærerkompetanse.*

Abstrakt nr. 27: En longitudinell studie av yrkesfaglærere som deltok i et videreutdanningsprosjekt 2018-19 Utgangspunktet for vår longitudinelle studie var å følge yrkesfaglærere innen Bygg – og anleggsteknikk (BA), Elektrofag (EL) og Teknisk og industriell produksjon (TIP) som gjennomførte en samlingsbasert videreutdanning (15 stp.) lagt opp i tråd med tenkningsgrunnlaget i «discovery learning»: Framtidas skole, 21st. Century Skills & Industry 4.0. Møter med arbeidslivet og teknologi-innovative miljø utgjorde en stor del av innholdet i utdanningen. Vårt forskningsdesign var en longitudinell studie for å måle individuelle varianser i yrkesfaglærerenes utgangspunkt for å søke studiet, avgjørende erfaringer (triggering events) og refleksjoner underveis i studiet i møte med næringslivets og framtidas kompetansekrav til yrkesfagelever, og bruk av utforskende undervisningsmetoder. Datagrunnlag og analyse som presenteres er hentet fra studentenes refleksjoner og innovative yrkesfaglige undervisningspraksis som følge av ny kunnskap om, og kjennskap til framtidas yrkeskompetanse (skriftlige arbeidskrav, digitale presentasjoner og individuelle-/fokusgruppeintervju). Som analyseinstrument grupperes yrkesfaglærernes refleksjoner inn i de fire hovedkategoriene; Knowledge, Skills, Attitudes, Values & Ethics. (KSAVE). Vårt tentative forskningsspørsmål var: «Endres yrkesfaglærerens yrkesdidaktiske praksis i møte med fremtidens kompetansekrav i Industri 4.0 og 21st. Century Skills og tenkningsgrunnlaget i «discovery learning»?. Foreløpige funn viser at ikke bare endres yrkesdidaktisk praksis, men yrkesfaglærerne framhever også ny erkjennelse om seg selv som tilrettelegger for elevenes egenaktivitet og læringsarenaens avgjørende betydning, noe som i sin tur innebærer en tettere kontakt med aktuelle yrkesbransjer og næringslivet. Funnene antyder også interessante forskjeller mellom store bynære skoler og mindre skoler i distriktsnorge.

Litteratur/teori:

Binkley, Marilyn et al: Defining Twenty-First Century Skills in Patrick Griffin, B. M., & Esther Care (red.). (2012). *Assessment and teaching of 21st Century Skills.* Heidelberg: Springer Verl.

Sennett, R. (2001): *Det fleksible menneske*. Bergen: Fagbokforlaget

Foredragsholder: **Britt Karin Utvær og Grete Hanssen**

Jobtitel: Førsteamanuensis/ Stipendiat

Kvalifikationer Phd / Lektor

Organisation: Norges teknologiske vitenskapelige universitet (NTNU)

Titel på præsentationen: **Sense of coherence among VET students in upper secondary school**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på engelsk / Oral presentation in English

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Nøgleord: *vocational education, sense of coherence, general resistance resources*

Abstrakt nr. 4:

Vocational education and training (VET) is complex and constantly changing. It is expected that vocational students will manage the integration of general and vocational knowledge. In addition, they need to develop the skills to deal with unexpected situations in their working life. Research has shown that students find VET integration demanding and stressful (Aakernes, 2018; Gessler, 2017; Hiim, 2017, 2020).

This study takes a new theoretical perspective by focusing on Antonovsky's (1987) concept of the sense of coherence (SOC). The term involves three dimensions: (a) comprehensibility, (b) manageability, and (c) meaningfulness. General resistance resources (GRRs) are crucial to comprehending, dealing with, and finding meaning in life and education (Antonovsky, 1987). A GRR is understood as any resource or trait in either the student or the near or more peripheral environment that helps to strengthen the student's SOC (Lindström & Eriksson, 2010). This study explores the following question: *What general resistance resources contribute to the SOC among VET students in upper secondary school?*

The data are based on interviews with VET students in various programmes. The data were analysed using a stepwise deductive– inductive analysis method (Tjora, 2021).

The results showed that students demand an education that works and includes authentic tasks. They want to be actors in their own learning process and to be challenged in accordance with their level of proficiency. To be able to understand, handle, and find meaning in VET, they need to be recognised for their choice of profession, for what they can do and for who they are.

Litteratur:

Aakernes, N. (2018). From school to work: Coherence between learning in school and learning in workplaces for apprentices in the media graphics programme. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 8(1), 76-97. https://doi.org/10.3384/njvet.2242-458X.188176

Antonovsky, A. (1987). *Unravelling the mystery of health: How people manage stress and stay well.* Jossey-Bass.

Gessler, M. (2017). The lack of collaboration between companies and schools in the German dual apprenticeship system: Historical background and recent data. *International Journal for Research in Vocational Education and Training*, 4(2), 164-195. https://doi.org/10.13152/IJRVET.4.2.4

Hiim, H. (2017). Ensuring curriculum relevance in vocational education and training: Epistemological perspectives in a curriculum research project. *International Journal for Research in Vocational Education and Training*, 4(1), 1-19. https://doi.org/10.13152/IJRVET.4.1.1

Hiim, H. (2020). The quality and standing of school-based Norwegian VET. *Journal of Vocational Education & Training*, 72(2), 228-249. https://doi.org/10.1080/13636820.2020.1734062

Lindström, B., & Eriksson, M. (2010). The hitchhiker's guide to salutogenesis: Salutogenic pathways to health promotion. *Folkhälsan.*

Tjora, A. (2021). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis* (4. utg.) (Qualitative research methods in practice (4th ed.). Gyldendal.

Foredragsholder: **Anita Valenta og Marin Buset Langfeldt**

Jobtitel: associate professor in Math.education

Kvalifikationer PhD

Organisation: Norwegian university of science and technology

Titel på præsentationen: **Decomposing the practice "planning a mathematical discussion towards a given goal" in Norwegian teacher education**

Type af præsentation: Oral presentation in English

Tema: **6. STEM subjects in Teacher Education**

Keywords: *planning, mathematical discussions, decomposition, cycle of investigation and enactment*

Abstrakt nr. 21: Planning is a central, yet, complex practice for teachers, and even more challenging for student teachers and novices. Grossmann et al. (2009) have suggested decomposition of practice as a way of breaking complex teaching practices down into its constituent parts for purposes of teaching and learning. In this study, we investigate a decomposition of the practice "planning a mathematical discussion towards a given goal", in the context of a cycle of investigation and enactment (Lampert et al., 2010) in teacher education. We analyze video recordings of collaborative planning carried out in three groups of first-year student teachers and one teacher educator. From this, we identify the actions taken during planning, such as choices of questions to be posed in the planned teaching sequence, anticipation of student responses, and ways of representing the subject content on the blackboard. The study sheds light on the potential of the cycle of investigation and enactment to prepare student teachers to engage successfully in the complex work of ambitious mathematics teaching.

References:

Grossmann, P., Compton, C., Igra, D., Ronfeldt, M., Shahan, E., & Williamson, P. (2009). Teaching practice: A cross-professional perspective. *Teachers College Record*, 111(9), 2055- 2100.

Lampert, M., Beasley, H., Ghousseini, H., Kazemi, E., & Franke, M. (2010). Using designed instructional activities to enable novices to manage ambitious mathematics teaching. In M. K. Stein & L. Kucan (Eds.), *Instructional explanations in the discipline* (pp. 129-141). New York, NY: Springer.

Foredragsholder: **Nicole Veelo og Audhild Løhre**
Jobtitel: Associate Professor
Kvalifikationer phd pedagogy
Organisation: NTNU

Titel på Præsentation: **Lærerstudenten i kontekst**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordic contribution to Teacher Education**

Nøkkelord: *lærerstudent i kontekst, sosial tilknytning, studentens opplevelse, kunnskapsbygging, longitudinell data*

Abstrakt nr. 89: Forskningsgruppen ProfILU (Profesjonsutvikling i lærerutdanningen) ved institutt for lærerutdanning (ILU)/NTNU har i høsten 2019 startet med den toårige studien Lærerstudenten i kontekst. Studien har det overordnede mål å vinne kunnskap og innsikt som kan gjøre ILU til en enda bedre lærerutdanning og omfatter tema som studentaktive læringsformer, undervisningspraksiser, tilhørighet, kunnskapsmodeller i nye sammenhenger, helhet og sammenheng i utdanningen, studentens opplevelse av handlingsrom og studentens forståelse av pedagogikkfaget. Studien er ment som start for en innsamling av longitudinell data. Som den største lærerutdannings-institusjonen i Norge, vil ILU bidra til nasjonal og internasjonal kunnskapsbygging. På sikt kan det være mulig med komparative studier og samarbeid med nasjonale, nordiske og internasjonale lærerutdanningsinstitusjoner.

Gjennom denne presentasjonen (muntlig presentasjon, på norsk) vil vi dele våre erfaringer fra studien så langt vi har kommet etter forundersøkelsen og den første datainnsamlingsrunden som en start for nordisk erfaringsutveksling og nettverksbygging.

Referanser

Andersen, M., Rønningen G.E., & Løhre, A. (2019). Listen to the voices of the students! The role of peers in academic and social school connectedness. *Nordisk Tidsskrift for Pedagogikk & Kritikk*, 5.

Haugan, J. A. (2011). A systematic review of research regarding Norwegian general teacher education 2000- 2010. *Nordic Studies in Education,* 31(4), 229-244.

Lillejord. S. & Børte, K. (2017). *Lærerutdanning som profesjonsutdanning - Forutsetninger og prinsipper fra forskning. Et kunnskapsgrunnlag. Oslo: Kunnskapssenter for Utdanning.*

Foredragsholder: **Prikken Vinding**
Jobtitel: Førstelektor
Kvalifikationer Film, drama, teater
Organisation: Oslo metropolitan university

Titel på præsentationen: **MOBBING i skolen---de voksnes ansvar**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **2. Innovation indenfor kunst og håndværk, kultur og uddannelse.**

Nøkkelord: *Mobbing i skolen- de voksnes ansvar. Hvorfor. Hvordan?*

Abstrakt nr. 79: Hvis elevene ikke trives sammen, så trives ikke læreren og dette vanskeliggjør læring. Jeg inviterer lærere til PRESENTASJON der fokus er 1) økt bevissthet om lærerrollen. Boal: «Alle kan undervise til og med lærere». 2) økt bruk av estetiske læringsprosesser rundt tema mobbing: Bamford: «Hva er de fordeler man kan vise til, for undervisning i kreative fag eller ved bruk av kreative pregede undervisningsmetoder?» (Bamford) Hvorfor: «I enhver klasse utvikler det seg normer for hva som er viktig, hvordan man skal forholde seg til medelever og lærere, og hvilken arbeidsinnsats som forventes eller er akseptabel. Det er dette vi kaller læringskultur/…./Vennskap skaper tilhørighet og gjør oss alle mindre sårbare. Når vi selv opplever å bli anerkjent og vist tillit, lærer vi å verdsette både oss selv og andre. Elevene skal lære å respektere forskjellighet og forstå at alle har en plass i fellesskapet» (sitat Ny Norsk Lærerplan) Sitat ungdommer: «Lærerne bryr seg ikke.» Hvordan: Teoretisk og praktiske gjennomgang- utprøvd, vet metode virker, men husk: det er ikke en enkelt vei til en mobbefri klasse Økt kroppsbevissthet i kommunikasjonen mellom lærere og elever. Kritisk tenking Økt refleksjon Estetiske læringsprosesser Og en lærer som er sterkt til stede og bryr seg Kritisk tenkning Se ting på nye måter.

VELKOMMEN til meningsfulle og morsomme 20 minutter. Til tross for kort tid, lover jeg både en praktisk og faglig og forskningsbasert presentasjon

Teorigrunnlaget :

Bamford, Anne: *Wow-faktoren. Globalt forskningskompendium, om kunstfagenes betydning i utdanning*
Boal, Augusto, (1979): *De undertryktes teater,* London, Pluto Press
Johnstone,Kaith (1987): *Impro*, Routledge
Monsen, Holmgren Linn Ingvild: Masteroppgave

Foredragsholder: **Beret Wicklund**
Jobtitel: Førsteamanuensis
Kvalifikationer Cand.phil. med nordisk hovedfag
Organisation: Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet. Institutt for lærerutdanning

Titel på præsentationen: **Lokale sagn i skolen**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Abstrakt nr. 47: Sagn er en muntlig sjanger innen folkediktningen med et stort didaktisk potensial som i liten grad blir utnyttet i skolen. Med nordiske opphavssagn som eksempel, vil jeg presentere praktisk arbeid med sagn på 1-3 trinn, slik det er gjennomført av studenter i norskfaget ved lærerutdanninga ved NTNU. Siden sagnet er en levende muntlig sjanger, og de fleste sagn er korte, knyttes arbeidet til storytelling/muntlig fortelling som metodikk. Elevene lytter til sagn, samtaler om dem, gjenforteller dem og skriver dem ned, og slik utvikles både muntlig og skriftlig kompetanse (Karsrud, 2019). I arbeid er det vanlig at elever og lærer besøker stedet der handlingen i sagnet foregår, en aktivitet som kan knyttes til uteskolepedagogikk og såkalt «stedsbasert læring», og som også angår miljø- og klimaspørsmål.

Den amerikanske pedagogen David Sobel ser undervisning om klimaspørsmål i lys av barns kognitive utvikling og hevder at barn må få mulighet til å knytte bånd til naturen gjennom positive opplevelser, før de blir bedt om å ta vare på den (Sobel 2004). Arbeid med lokale fortellinger ivaretar dette hensynet. Å bli kjent med et steds fortellinger skaper tilhørighet til stedet, noe som fremmer identitetsfølelse og integrering. En kan i videre arbeid trekke inn sagn med samme motiv fra andre steder og land, noe som åpner for å se det globale gjennom det lokale.

Referenser:

Karsrud, F.T. (2019) *Muntlig fortelling i norskfaget*. Oslo, Cappelen Damm Akademisk.

Sobel, D. (2004) *Place based education. Connecting classrooms and communities.* Orion Society.

Foredragsholder: **Charlotte Wurr og Lilian Rohde**
Jobtitel: Adjunkt
Kvalifikationer Cand.phil i pædagogik
Organisation: Københavns Professionshøjskole
Titel på præsentationen: **Læreruddannelsesdidaktik med innovation**
Type af præsentation: Workshop på skandinavisk
Tema: **5. Nordisk bidrag til læreruddannelse**

Abstrakt nr. 64: Formålet med workshoppen er at diskutere og inspirere til forståelse af, hvad innovation har at tilbyde læreruddannelse. Det drejer sig både om innovation som dannelse hen mod deres professionelle liv som lærere og om innovation som metodisk, problembaseret tilgang til undervisning. Workshoppen vil vise film om gennemførte forløb med innovation i fagene dansk, matematik, historie og dansk som andet sprog. Workshoppens fokus vil derefter være en diskussion af principper, faciliteret med innovative metoder. Igennem denne diskussion gives der samtidig mulighed for gensidig erfaringsudveksling. Workshoppen afvikles af Lilian Rohde og Charlotte Wurr fra læreruddannelsen ved Københavns Professionshøjskole. Workshoppens varighed vil være 45 til 60 minutter.

Referencer

Rohde, L. & Boelsmand, J. (2016) *Innovative studerende. Arbejdsbog til professionsuddannelserne.* Akademisk Forlag.

Darsø, L. (2011) *Innovationspædagogik. Kunsten at fremelske innovationskompetence.* Samfunds Litteratur.

Foredragsholder: **Magli Sofie Økland**
Jobtitel: Førstelektor
Kvalifikationer Førstelektor
Organisation: Høgskulen på Vestlandet, FLKI, IPRS

Titel på præsentationen: **Frå program til lokale praksisar - iverksetjingsarbeid i barnehagar**

Type af præsentation: Mundtlig præsentation på skandinavisk

Tema: **1. Uddannelse, evaluering og feedback**

Abstrakt nr. 55: I 2018 gjekk vår utdanningsinstitusjon inn i eit fagleg partnarskap med kommunar, skular og barnehagar i Hallingdalsregionen. Initiativet som vi har vore involvert i, kom frå det regionale oppvekstleiarforumet som har overordna ansvar for kompetanseutvikling og leiarstøtte i regionen. Det felles innsatsområdet for kommunane, barnehagane og skulane skulle vere «Livsmeistring i eit inkluderande læringsmiljø». I prosjektet har vi sett nærare på korleis barnehagar har iverksett eitt av Utdanningsdirektoratet (UDIR) sine kompetanseprogram. Fokusgruppeintervjua med barnehageeigarar og barnehagetilsette viser at barnehagane har tilpassa innhaldet i programmet til sine lokale praksisar, ved å moderere ideane og slik avgrense det samla programmet. I denne tilpassinga har barnehagestyraren ei sentral rolle. Best iverksetjingspraksis vert oppnådd når barnehagane arbeider i faglege nettverk og i kollektive læringsprosessar. Ved sidan av mangelen på tid til iverksetjinga, er det krevjande å forankre ideane i programmet hos alle gruppene av tilsette. Sentrale reiskap for iverksetjing, t.d. rettleiing, er det vanskeleg å finne rom for i barnehagekvardagen. Funna stadfestar i stor grad tidlegare studiar om iverksetjing av program og reformer i barnehagesektoren.